

Հարգելի՛ ընթերցող,

Արցախի Երիտասարդ Գիտնականների և Մասնագետների Միավորման (ԱԵԳՄՄ) նախագիծ հանդիսացող **Արցախի Էլեկտրոնային Գրադարանի** կայքում տեղադրվում են Արցախի վերաբերյալ գիտավերլուծական, ճանաչողական և գեղարվեստական նյութեր՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով: Նյութերը կարող եք ներբեռնել ԱՆՎՃԱՐ:

Էլեկտրոնային գրադարանի նյութերն այլ կայքերում տեղադրելու համար պետք է ստանալ ԱԵԳՄՄ-ի թույլտվությունը և նշել անհրաժեշտ տվյալները:

Շնորհակալություն ենք հայտնում բոլոր հեղինակներին և հրատարակիչներին՝ աշխատանքների էլեկտրոնային տարբերակները կայքում տեղադրելու թույլտվության համար:

Уважаемый читатель!

На сайте **Электронной библиотеки Арцаха**, являющейся проектом **Объединения Молодых Учёных и Специалистов Арцаха (ОМУСА)**, размещаются научно-аналитические, познавательные и художественные материалы об Арцахе на армянском, русском и английском языках. Материалы можете скачать БЕСПЛАТНО.

Для того, чтобы размещать любой материал Электронной библиотеки на другом сайте, вы должны сначала получить разрешение ОМУСА и указать необходимые данные.

Мы благодарим всех авторов и издателей за разрешение размещать электронные версии своих работ на этом сайте.

Dear reader,

The Union of Young Scientists and Specialists of Artsakh (UYSSA) presents its project - **Artsakh E-Library** website, where you can find and download for FREE scientific and research, cognitive and literary materials on Artsakh in Armenian, Russian and English languages.

If re-using any material from our site you have first to get the UYSSA approval and specify the required data.

We thank all the authors and publishers for giving permission to place the electronic versions of their works on this website.

Մեր տվյալները – Наши контакты - Our contacts

Site: <http://artsakhib.am/>

E-mail: info@artsakhib.am

Facebook: <https://www.facebook.com/www.artsakhib.am/>

ВКонтакте: <https://vk.com/artsakhiblibrary>

Twitter: <https://twitter.com/ArtsakhELibrary>

ՎԵՐԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՀՈՒՇԱՄԱՏՅԱՆ-3

(2012-2014 թթ.)

«Դիզակ պլյուս» հրատարակչություն
Ստեփանակերտ 2015

ՀՏԴ- 325
ԳՄԴ- 66.5 (2Հ)
Գ- 888

Գրիգորյան Վ.
Գ- 888 Հուշամատյան-3/ Վ. Գրիգորյան.- Ստեփանակերտ:
Դիզակ պլյուս, 2015.- 160 + 40 էջ ներդիր:

Վերա Գրիգորյանի կողմից կազմված «Հուշամատյան 3»-ը՝ (որը հեղինակի թվով 18-րդ գիրքն է) ընդգրկում է ԼՂՀ ԱԿԱՀՄ հուշաթնգարան այցելած մեր հայրենակիցների եւ արտերկրից ժամանած հյուրերի գրառումները, կարծիքներն ու խոհերը, որոնք կազմակերպության 16-ամյա գործունեության յուրահատուկ գնահատականներ են, ինչպես նաեւ՝ ցավն ու հույսը ազգովի կիսելու, միմյանց նեցուկ լինելու բացառիկ օրինակ:

ՀՏԴ- 325
ԳՄԴ- 66.5 (2Հ)

ԳՐԱՌՈՒՄՆԵՐ ՀՈՒՇԱՄԱՏՅԱՆՈՒՄ

Անհայտությունից սկսվում է տեսիլքների ոգին
Ես քանի՞ անգամ եմ շրջանցել մահը,
Եվ պարուրվել դատարկության արեւածագով...
Գրառումները հուշամատյանում՝
Ճակատագրի նշանացույցեր...
Վերադարձի ճանապարհն է երկարում,
Ինչպես հույսի ձեռք:
Պոկված ծաղիկ է
Հյացքը սալաքարի:
Ինչպես բզեզ խճճվել է
Խաղաղության ոստայնում
Արցունքը լռության կտավին նկարում է
Ճյուղեր հորիզոնի:
Տողի համբերության միջով
Սուրո՞ւմ է խորհուրդը Աստղի:
Վիհերից ծորում է առավոտը
Դատարկ պատուհանն ի վար:
Պոկված ծաղիկ է
Հյացքը սալաքարի:

*Խմբագիր՝
Ռոբերտ Եսայան*

Խոնարհվում ենք հայրենիքի համար նահատակվածների եւ անհայտ կորած հերոսների առջեւ: Անմահ են նրանց անունները: Փառք ու պատիվ նրանց: Խոստանում ենք, որ կլինենք հայրենիքի պաշտպանության եւ հայրենապահպանության գործի՝ նրանց արժանի հետետորդները:

***Գիշու միջնակարգ դպրոցի աշակերպներ,
դասղեկ՝ Մ.Ավանեսյան,
ուսուցչուհի՝ Ան. Ավանեսյան
30.03.2012թ.***

Փառք ու պատիվ մեր անմեղ նահատակներին եւ հակառակորդի զնդաններում դեռ տառապողներին: Մենք սպասում ենք ձեզ ու հավատում, որ հարության օրը գալուց առաջինը դուք եք հառնելու... Այսօր, երբ Արցախում եմ, երբ Հայաստանից եկել եմ զինվոր որդուս հետ տեսակցելու, նոր հասկացա, թե որչափ արժեք կռվել այս հողի համար... Դուք քաջաբար արել եք ձերը, վստահ եղեք, որ գործը ձեր պատվով կշարունակեն ներկա եւ ապագա սերունդները: Ոչ մի թիզ հող չենք հանձնի դարավոր թշնամուն, անհոգ եղեք:

Ամեն հայ իր պատքն է համարում հարգել ու բարձր պահել ձեր հիշատակը, մարտական դիրքերում զոհված եւ անհայտ կորած մեր սիրելի տղաներ:

***Զինվորի մայր՝ Հերմինե Ավագյան
ՀՀ ք.Վանաշոր
30.03.2012թ.***

Նայեցի մեր անհայտ կորած զինվոր տղաների նկարներին եւ նրանց հայացքներից հասկացա, որ ամեն գնով փորձել են պաշտպանել մեր հողը, ոմանք երեւի թե նույնիսկ ավտոմատն առաջին անգամ էին բռնում, բայց չնահանջեցին, առաջ գնացին...: Նրանց մայրերն ու քույրերը շատ են արցունք թափել ու միաժամանակ հպարտացել...

Հիմա ես ծառայում եմ Արցախում, հրետանային գնդում, եւ նույնպէս պատրաստ եմ արյունս տալ ազգիս հարատեւության համար: Վարորդ եմ, Ստեփանակերտում եմ՝ մայիսի 9-ի զինվորական շքերթին պատրաստվելու համար: Իսկական օրը Վերածննդի հրապարակով անցնելիս, տղաներ՝ իմ ավագ եղբայրներ, անպայման հիշելու եմ ձեզ, դուք «կքայլեք» ինձ հետ...

Մեր Հայոց բանակն ու ես հասակակիցներ ենք:

Ձինվոր Գավիթ Խաչատրյան
30.03..2012թ.

Փառք ու համբերություն մեր անհայտ կորած զինվորներին, որ չխնայելով իրենց՝ պաշտպանում էին հողը հայրենի: Ես խոնարհվում եմ բոլոր զոհված եւ անհայտ կորած զինժառայողների առջեւ: Նայելով ԱԿԱՀՄ հուսաբանգարանի այս նկարներին, հասկանում եմ, թե որքան զոհեր ենք ունեցել, նրանց թափած արյունն ու ջանքերն իզուր չեն անցել...

Ես եկել եմ Վանաձորից, սովորում եմ հարազատ քաղաքի պետական բժշկական քոլեջում: Իսկ ծնվել եմ Շուշիի ազատագրման օրը: Շուշին էլ է ինձ հարազատ՝ Վանաձորիս նման: Չեր հիշատակն անմեռ կմնա, հարազատներից հեռու ծերացող տղաներ...

Ձինվորի քույր՝ Լիլիթ Խաչատրյան
08.05.2012թ.

Ամեն անգամ այցելելով ԱԿԱՀՄ թանգարան, սրտիս խորքում ասես վերապրում եմ մեր անհայտ կորած ազատամարտիկների ճակատագիրը, նրանց՝ ուլքեր մինչեւ այսօր դաժան հեռուններում են...

Հավատացած եմ, որ կգա մի օր, երբ Արցախը կճանաչվի որպես ինքնիշխան պետություն, եւ մեր մարտական ընկերների հետ միասին կտոնենք այդ վերջնական հաղթանակը:

Թաղավարդի ազատամարտիկների անունից խորը երախտագիտություն եմ հայտնում տիկին Վերա Գրիգորյանին՝ թանգարանի ստեղծման գործում ունեցած աննախադեպ ավանդի համար:

Նախկին ազատամարտիկներ՝

Բաղասյան Ռ.Ն.

Շահնազարյան Վ.Բ.

Միրզոյան Ա.Ա.

Մարգարյան Կ.Բ.

03.04.2012թ.

April 18th, 2012

*Even though I don't understand everything explained to me, the museum is an moving experience, and the boss, Vera, certainly does her best to inform me. Also received a "missing people - calendar" as a gift.
Merci! / Björn Lohse, Sweden*

Այսօր մենք՝ Գառնաբարի հիմնական դպրոցի մանկավարժական կոլեկտիվը եւ աշակերտներն, այցելեցինք ԼՂՀ Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան: Երեխաներն, իրենց մատաղ տարիքին չնայած, խորապես տպավորվեցին տեսածով:

Մենք ապրում ենք Արցախում՝ անգուրզական գեղեցկու-

թյամբ մեր փոքրիկ երկրամասում, ուր ամեն ինչ մաքուր է եւ անմեղ, ու միայն պատերազմն է, որ խաթարում էր այդ գեղեցկությունը: Հաղթեցինք մեր տղաների կամքի ու բազկի շնորհիվ: Մենք՝ հետպատերազմյա Արցախի սերունդներս, կծաղկեցնենք մեր երկիրը: Այսօր շատ հուզվեցինք՝ տեսնելով անհայտ կորածների թողած սուրբ մասունքները:

Թող այլեւս պատերազմ չլինի, չլինեն անհայտ կորածներ, աշխարհում հաղթի միայն բարին:

***Գառնաբարի հիմնական դպրոցի
մանկավարժական եւ
աշակերտական կոլեկտիվներ
9.04.2012թ.***

Խնածախի՝ զոհված ազատամարտիկ Արմեն Ավագյանի անվան միջնակարգ դպրոցի «Արծվիկ» ռազմամարզական թիմն այցելելով ԼՂՀ Անհայտ կորածների հուշաթանգարան՝ գլուխ է խոնարհում նրանց նկարների, մասունքների եւ հիշատակի առջեւ:

Մենք ասում ենք՝ փառք ու պատիվ ձեզ, մեր կորած եղբայրներ ու հայրեր, դուք ձեր արյան ու ազատության, շատերդ նաեւ կյանքի, գնով ստեղծեցիք մեր ազատ Այսօրը: Մենք՝ արծվիկներս, կշարունակենք ձեր գործը՝ հարկ եղած պահին պաշտպանել հայրենիքը, մեր հարազատ Արցախը: Շնորհակալություն ձեր ծնողներին, որ ձեզ նման հերոսներ են ծնել:

***Խնածախի միջն. դպրոցի զինղեկ Բարսեղյան
մանկական կազմակերպիչ Բարխուդարյան
աշակերտուհի Միրզոյան
աշակերտ Խասիանյան
19.04.2012թ.***

13.04.2012

C'est avec beaucoup d'émotion que nous avons visité ce musée et rencontré les anciens combattants. Nous souhaitions beaucoup de courage et d'espoir pour le Haut Karabagh.

Louise Berbeian (France)

Ամեն անգամ, երբ ոտք եմ դնում ԼՂՀ Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան, համակվում եմ ցավի ու ափսոսանքի, սիրո եւ անհուն կարոտի, ուրախության եւ հպարտության զգացումներով:

Թերթում եմ յուրահատուկ այբոմները, մեր դյուցազունների անձնական իրերը, հայացքս հառում նրանց խոսուն նկարներին եւ ակամայից շշնջում. «Ի՛նչ տղաների ենք կորցրել... Ո՛ր էր թե նրանց ծնողները, հարազատներն այսքա՛ն երկար չսպասեին, Սպասման մոմի փոխարեն նրանց Վերադարձի՛ արդար մոմը վառեին... Սպասում ենք, այո, բողբոս: Թախծում ենք - արտասվում - հպարտանում - մխիթարվում: Մխիթարվում նրանով, որ նրանք Անհայտ կորել են ազգային-ազատագրական պայքարի ճանապարհին, հող-հայրենիի՛ համար մղված ահեղ մարտերում՝ զենքը ձեռքներին, հայացքները հառած Արցախ աշխարհի բարձր լեռներին: Փա՛ռք ու պատիվ նրանց՝ մեր տղաներին: Փա՛ռք ու պատիվ նրանց հերոս մայրերին էլ՝ որ այսքան տարիներ դիմակայել ու դիմակայում են կորստի ցավին, տառապանքին:

Հարգանք ու պատիվ՝ հուշաթանգարանի տնօրեն Վերա Գրիգորյանին, որի նվիրական ջանքերի, պրպտուն մտքի ու

խելքի եւ, որ ամենակարեւորն է՝ հոգատար ձեռքի ու գործ-վանքի շնորհիվ թանգարանը դարձավ սրբատեղի, որտեղ ամե՛ն-ամեն ինչ պատմում է հայ զինվորի հերոսական վա-րի ու արարքի մասին: Տիկին Վերայի ամենակարող ձեռքի տակ շունչ ու կենդանություն են առել թանգարանի բոլոր նմուշները: Տղաների լուսանկարներն այցելուին մեկ բան են ասում. «Տառապում ենք, այո, թուրքի զնդանում, շա՛տ-շա՛տ ենք հեռու ձեզանից, բայց հոգով ու սրտով ձեզ հե՛տ ենք՝ մեր օջախներում, մեր Արցախում»:

Միքայել Բալյան
Արցախի 20-րդ դարի լավագույն մանկավարժ
գ. Մեծ Թաղեր
20.04.2012թ.

Մարմնովս սարսուռ անցավ, երբ մտա թանգարան: Նույն զգացումն ինձ համակում է, երբ եկեղեցի եմ մտնում: Սա էլ է սրբավայր, այո:

Ներս մտա, եւ ինձ թվաց, թե նրանք ողջ են՝ մեր զինվոր մարտիրոսները: Այստեղ պահվում են նրանց սուրբ մասունք-ները: Նկարներից մեզ նայող աչքերն այնքա՛ն խոսուն են: Խորհրդավոր. լռության մեջ ասվող շատ բառեր կան...

Ձեզ, տիկին Վերա, անձնվեր ու հայրենասիրական գործի համար՝ շնորհակալություն:

Սրեփանակերպի հ.8 դպրոցի
հայոց լեզվի եւ գրականության
ուսուցչուհի Լիանա Ներսիսյան
23.04.2012թ.

Նորից այս թանգարանում եմ ու չեմ կարողանում հայացքս պոկել յուրաքանչյուր դիմանկարից, ուզում եմ կռահել, թե այս պահին ինչ են մտածում նրանք՝ եթե դեռ կենդանի են, թե ար-

դեն ում է «լքել» անկատար մնացած երազանքը՝ Հայրենիքը տեսնել լիովին ազատագրված...

Թող ձեր հոգիները հանգիստ լինեն, սիրելիներս, վաղուց է իրականացել ձեր ու մեր իղձը՝ Արցախն ազատ է եւ անկախ: Մենք գլուխ ենք խոնարհում ձեր հիշատակի առջեւ:

Շնորհակալություն Վ.Գրիգորյանին՝ նման թանգարան ստեղծելու մեծ գործի ձեռնարկման եւ այն ի կատար ածելու համար:

***Սրեփանակերպի հ.8 ավագ դպրոցի
հայոց լեզվի եւ գրականության ուսուցչուհի
23.04.2012թ.***

Այս թանգարանն անհայտ կորած ազատամարտիկների հիշատակը վառ պահող սրբավայր է, որտեղ յուրաքանչյուրը խոնարհումով պետք է մտնի: Արժանի գնահատականն է այն նվիրյալների, որոնք ոչինչ չխնայեցին հայրենիքի պաշտպանության ու ազատագրման համար:

Փառք ու պատիվ մեր կորուսյալ ազատամարտիկներին:

Հույսով ու կարոտով սպասում ենք նրանց:

***Սրեփանակերպի քաղաքապետարանի
կրթության բաժնի գլխավոր մասնագետ
Գ. Գրիգորյան***

26-04-2012
*The museum is an important part of Karabach, the
lady's care great and loving. I hope they continue their
mission to ask attention for the missing soldiers of Karabach
SPASIBA! Thank you Milla from Holland Urechu*

Տպավորությունները թանգարանից շահտ խորն են...
Կցանկանայինք ինչ-որ բանով նպաստել մեր անկախության
համար մարտերում անհայտ կորած զինվորների գտնվելուն,
բայց, ավա՛ղ, ինչո՞վ: Նրանց հարազատներին ասում ենք՝
ձեզ հույս ու հավատ, նրանք կվերադառնան...

***Թաղավարդի միջնակարգ դպրոցի
12-րդ դասարան
26.04.2012թ.***

Մենք՝ Ստեփանակերտի հ.11 ավագ դպրոցի 12 չ-1 դա-
սարանը, շատ տպավորված ենք այստեղ տեսած-լսածով:
Մենք կիսում ենք ձեր վիշտը, հարազատներ եւ հավատում
անհայտ կորածների վերադարձին:

27.04.2012թ.

Անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարանում ան-
բացատրելի զգացողություն ես ունենում: Ինչո՞ւ խեղվեց այս
հայորդիների ճակատագիրը: Ինչո՞ւ նրանց համար կիսատ
մնաց ամեն ինչ... Հուսով ենք, որ մի օր կհայտնվեն նրանք
անհայտությունից՝ հարազատներին նվիրելով սրտի բերկ-
րանք:

Սպասե՛նք նրանց:

***Իրինա Սարինյան
Ստեփանակերտի հ.11 ավագ դպրոցի
12-րդ հ-1 դասարանի դասղեկ,
ԼՂՀ վաստակավոր մանկավարժ
27.04.2012թ.***

Անկեղծ կլինեն. Անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարան իմ այցելությունը կապված է դիպլոմային աշխատանքիս հետ... Եկա ու հիմա զգում եմ, որ մինչ այս պահին իմ հոգուն ինչ-որ բան պակասում էր... Բառերն, ըստ իս, անգոր են արցունքն աչքերին, հավատը սրտում հեռունեքում տառապող իր զինվոր որդուն սպասող մորը մխիթարելու համար:

Ես այս պահին միայն մի բան եմ խնդրում Աստծուց, որ սպասող բոլոր մայրերի հույսերն արդարանան՝ նրանց զավակները տուն վերադառնան:

Տաթև Հակոբջանյան
02.05.2012թ.

Այսօր իմ սաների՝ Ստեփանակերտի հ.1 հիմն. դպրոցի 3-րդ բ դասարանի աշակերտների, հետ այցելեցի ԼՂՀ Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան:

Երեխաները, թեկուզ փոքր, տպավորվողին իրենց տեսածով ու լսածով: Դահլիճում անցկացրինք փոքրիկ միջոցառում՝ մեր հարգանքի տուրքը մատուցեցինք բոլոր զոհվածներին եւ անհայտ կորածներին: Մեր պարտքն է հիշել նրանց, խոնարհվել հիշատակի առջեւ:

Գայանե Գեորգյան
03.05.2012թ.

Այս թանգարանում անբացատրելի, բառերով անարտահայտելի զգացում ես ունենում: Հիշել, հիշել նրանց, սպասել ողջերին, մտովի խնկարկել տառապելուց նահատակվածների համար... Մենք հայ ենք եւ պիտի դիմանանք ամեն ինչի, չհանդուրժենք այլեւս բռնություն ու հալածանք:

Տարն Պեղրոսյան
03.05.2012թ.

Նայում եմ նրանց նկարներին եւ հասկանում, որ պարտավոր եմք հիշել բոլորին: Բոլոր նրանց, ում տրված չէր մարտահաշտից տուն վերադառնալ... Ում շնորհիվ հիմա անկախ եմք:

Պահե՛նք հայրենիքը:

Ե. Պետրոզ
03.05.2012թ.

Անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների միության ստեղծման վկան եմ, հետեւել եմ կազմակերպության դեգերումներին, ուրախացել կայացմամբ, իսկ այսօր տեսնելով հուշաթանգարանը, լցվել եմ հպարտությամբ ու տոգորվել մեր որդեկորույս մայրերի անկոտրում ոգով:

Երանի՛ այն օրվան, երբ դուք կազատվեք ՍՊԱՍՈՒՄ-ի գերությունից եւ Ձեր ցավածեծ հոգին կլուսավորվի բարի լուրերով:

Իսկ մինչ ա՞յդ գլուխդ բարձր, Արցախամայր, հայացքդ՝ Քիրսին ու Մոռվին հավասար, դու իրավունք չունես վհատվելու, քո զավակին փնտրիր մեր երկրի Ազատության ու Անկախության մեջ, այսօրվա խաղաղ օրվա ու մեր մանուկների ծիծաղի մեջ: Համոզված եմ, վաղվա լուսավոր օրն էլ կգա:

Կարինե Ալավերդյան
Լրագրող, քաղերագրիչ
04.05.2012թ.

Այստեղ զգացածս ցավն ու տպավորությունները ինձ կուղեկցեն երկար ժամանակ: Փա՛ռք ու պատիվ մեր բոլոր հերոսներին: Տա Աստված՝ անհայտ կորածները հրաշքով ազատագրվեն, տուն վերադառնան:

Արմինե Ենգիբարյան
ք. Կապան
04.05.2012թ.

Անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների միության հուշամատյանում գրանցում եմ իմ եւ 10-րդ դասարանի աշակերտների ցանկությունը. թող այս տղաները, տանջված ու վիրավոր, տուն վերադառնան:

Հույսով ու հավատով սպասում եմք նրանց:

Դիանա Պեպրոսյան
Խնածախի միջն. դպրոցի
պատմության ուսուցչուհի
04.05.2012թ.

Նայում եմք լուսանկարներին ու ցավ ապրում: Այսքա՛ն որդիներ Արցախ աշխարհի ում ճակատագրերը հայտնի չեն: Հոգու մի հեռավոր անկյունում հույս եմք փայփայում, որ նրանք անպայման կգտնվեն..

Շնորհակալություն թանգարանն ստեղծողներին:

Խնածախի միջնակարգ դպրոցի
11-րդ դասարանի աշակերտներ
04.05.2012թ.

Rencontre inattendue et très instructive dans ce
lieu à quelques jours de la célébration des
20 ans de la création de votre état.
L'un de mes amis, photographe était à vos côtés
en 1992 et je suis à lui par, 20 ans
plus tard, vous souhaitez l'avenir le plus prospère
pour vos jeunes dirigeants.

Sincerely,

J-Rami Agü. Mayol

Beautiful, moving museum. Built on a grieving
mother's motivation for closure. Very hospitable and
gracious. RIP Karabak fighters.

Sincerely,

D. Peleschuk

Հուսով եմ՝ կվերստանանք...

Ճ. Գալստյանյան
11.05.2012թ.

Dieses Museum ist ein beispielhafter Ort für alle Mütter der Welt, die ihre
Kinder in Kriegen verloren haben. Ich freue mich, dass hier ein Raum ist, in dem
Mütter beider Seiten trauern dürfen. Ich hoffe, dass die Töchter und Söhne dieses
Landes mit allen Völkern in Frieden leben werden.

Stefanie F. 11.5.2012

¡MADREMIÁ! Vera debe de ser una persona con un sentido de
la responsabilidad por su gente enorme. Gran reconciliadora y
con una actitud superpositiva a pesar de la abrumadora
circunstancia en la que los hechos de su vida tomaron
lugar. Hip Hip hurra por una luchadora de la paz.
Vera, vales la pena.
MARTÍN ARCE from SPAIN/GALICIA 11.5.2012

Ուզում եմ այստեղ թողնել անունս ու դասարանիս անունը
եւ ասել, որ սպասում ենք անհայտ կորածների տունդարձին:

Բ. Մարիանա
եւ Սյրեփանակերպի հ.2 դպրոցի
9-րդ դասարան

Թեեւ նրանց կոչում են անհայտ կորածներ, բայց մեր սր-
տերում նրանք հայտնի են եւ անմոռաց: Հիշատակը նրանց
վառ կմնա:

Այստեղ տեսնելով ծնկի իջած մոր պատկերը, ով ձեռքերը
երկինք հառած՝ աղոթում է Աստծուն՝ որդուն տուն վերա-
դարձնելու համար, ինքդ էլ ես ուզում միանալ նրան...

Խոստանում ենք, որ վառ կպահենք նրանց հիշատակը:

Ա.Ղուլյանի անվան
հ.2 հիմն. դպրոցի 9-րդ ա դասարան
16.05.2012թ.

Այսօր հ.2 հիմնական դպրոցի 9-րդ դասարանի կողեկոտիվը
եղավ ԼՂՀ անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշքան-
գարանում: Տպավորությունն անբացատրելի է... Հուզմունք՝

եւ կարեկցություն նրանց ապաստող հարազատներին:

Որքա՛ն աշխատանք կա կատարված այս սրբավայրում-
Տա Աստված, որ տղաները վերադառնան հարազատ օջախ:

Տիկին Գրիգորյանը մեզ ներկայացրեց թանգարանի
ստեղծման պատմությունը, նվիրեց «Սպասում» օրացույցը:
Աշակերտների համար սա արիության դաս էր...

Գասդեկ Լ.Մելքումյան
15.05.2012թ.

Լինելով այստեղ, ծանոթանալով թանգարանի ցուցադ-
րանքին, ինքս ինձ ասացի՝ թեև նրանք ֆիզիկապես չկան մեր
կողքին, բայց կա՛ն մեր սրտերում եւ հիշողության մեջ, ու քա-
նի գոյություն կունենա Հայր՝ կպահվի եւ անհայտ կորած
Ազատամարտիկի հիշատակը:

Թող առաջիկայում նրանց կենսագրության մեջ բացվի
նոր էջ՝ էջը տունդարձի...

Ռոբերտ Հակոբյան
82396 գ/մ ս-նյր 17.05.2012թ.

Թիվ 38401 գորամասի սերժանտական խորհրդի եւ վաշ-
տերի ենթախորհրդի նախագահներն անչափ տպավորվեցին
թանգարանով եւ տիկին Վ.Գրիգորյանի պատմածով:

Անհայտ կորածների հարազատներին՝ համբերություն:

38401 գ/մ սերժանտական
խորհրդի նախագահ
ավ.ս-յր Ս.Մ. Հովհաննիսյան
17.05.2012թ.

47455 գ/մ սերժանտական անձնակազմի անունից շնորհակալություն ենք հայտնում թանգարանի տնօրինությանը:

**Ա. Մկրտչյան
Վ. Կնյազյան
Ա. Ավերիսյան
Յ. Ղազարյան
17.05.2012թ.**

Տպավորություններս թանգարանի մասին անպատմելի են: Համբերություն եւ հավատ՝բանտերում տառապողներին ու նրանց սպասող հարազատներին:

**Հ. Մարդարյան
17.05.2012թ.**

Շնորհակալություն եմ հայտնում ձեզ՝ մեր անհայտ կորածների եւ գոհվածների հիշատակը վառ պահողներին: Համբերություն ձեզ:

**10ԼՀՅ
17.05.2012թ.**

81 ԱՀԳ-մ-ի ողջ անձնակազմի անունից գլուխ ենք խոնարհում բոլոր անհայտ կորած տղաների առաջ:

**Թիվ 37447 ՉԱՀ ՀԱՀԳԱԳՀ
մայր Կարապետյան
17.05.2012թ.**

Պատկերացնում եմ ձեր՝ որդեկորույս մայրերի, սպասման ծանրությունը... Համբերեք, գուցե մի օր կբացվի լույս տղաների ու ձեզ համար:

**Կրկսեր սերժանտ Մարտիրոսյան
17.05.2012թ.**

Շնորհակալություն՝ անհայտ կորած մեր ազատամարտիկների հիշատակը պահելու ջանքերի համար, որի վառ ապացույցներից մեկն էլ այս թանգարանն է:

Խոստանում եմ այդ գաղափարը փոխանցել իմ աշակերտներին:

Նարինե Սարգսյան
3-րդ դասարանի դասվար
19.05.2012թ.

Գոհ եմ, որ այցելել եմ Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան: Այս օրը կհիշեմ միշտ եւ՝ աղոթեմ նրանց վերադարձի համար:

Մարիամ Սարգսյան
հ.1 դպրոցի 3-րդ և դասարանի աշակերտուհի՝
19.05.2012թ.

Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարանն այցելեցինք՝ աշակերտներին պատմելու մինչ թշնամու ճանկն ընկնելը նրանց անցած ուղու, կատարած սխրանքների մասին:

Թեկուզ 4-րդ դասարանցիները փոքր են, բայց տպավորվեցին տեսածով ու լսածով:

Տիկին Գրիգորյանը նրանց ծանոթացրեց ցուցանմուշների հետ, հետաքրքիր դեպքեր ու փաստեր ներկայացրեց տղաների մարտական եւ ընդհանուր կենսագրությունից:

Շնորհակալություն՝ նրանց հիշատակը վառ պահելու համար:

Էմմա Ինունց
հ.7 հիմն. դպրոցի
4-րդ գ դասարանի դասվար

Այսօր այցելեցինք Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշթանգարան:

Շնորհակալություն նրա տնօրենին՝ այն ստեղծելու եւ մեր հանդիպմանը տղաների մասին պատմածի համար: Երեխաներին մատչելի լեզվով բացատրեց մեր պայքարի եւ տարած հաղթանակի իմաստն ու նշանակությունը, հայրենիքին անմնացորդ ծառայելու գաղափարի կարեւորությունը: Երեխաները շատ տպավորվեցին տեսած-լսածով:

Ա. Աբալյան

**h.7 հիմն. դպրոցի 4-րդ դ դասարանի դասվար՝
19.05.2012թ.**

Առաջին անգամն եմ Արցախում: Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարանով հիացած եմ: Ամեն ինչ անել է պետք նահատակվածների հիշատակի եւ ողջերի վերադարձի համար...

Մովսես Մազմանյան

**ք. Երևան
19.05.2012թ.**

Յավոք, առաջին անգամն եմ թանգարանում, բայց եկել եմ որդուս հետ: «Քար էի կտրել տեսնելով տղաների դիմանկարները: Մեկը-մյուսից ջահել, մեկը-մյուսից գեղեցիկ, հայացքներում՝ կամք ու վճռականություն: Այդպիսիները, մտածում ես, միայն ծանր վիրավոր, անգիտակից վիճակում կարող են գերվել: Որքա՛ն տխուր ճակատագիր է բաժին ընկել նրանց... Մենք էլ ենք ծանոթ տղաների կորցրել ու գիտենք, թե ինչ է նման պարագայում սպասելը: Հիշում ենք, նրանց

մասին պատմում մեր երեխաներին ու երագում, որ պատե-
րագւմ... միայն կինո- կամ հեռուստատեսկրանի վրա տեսնեն:

Արեւիկ Ավագիմյան
ք. Սյրեխանակերպ
20.05.2012թ.

Ի՛նչ անի մայրն այն, ում որդին չկա,
Որտեղ լինելու հասցեն էլ չկա
Բայց հուսահատ չէ, Տեր Աստված վկա,
Մայրական սիրտը զգում է՝ կգա...

Անհայտ զինվորի արիասիրտ մայրեր,
Հույսով սպասեք՝ եւ նրանք կգան,
Հանեք սեւերը, անուշ քույրիկներ
հավատով լցվեք՝ եւ նրանք կգան:
Անհայտ զինվորի սիրելի կանայք,
Չեր սրտի ձայնին ասացեք, կգան,
Անհայտ զինվորի հրաշք զավակներ,
Հավատով լցվեք՝ նրանք ետ կգան:

Կգան, որ ապրի մայրը տառապած,
Կգան, որ քրոջ աչքերը ժպտան,
Կգան, որ որդիք առնականանան,
Սիրելի կանայք կրկին մայրանան:

Աղոթում ենք, Տե՛ր, հույս ու հավատով,
Փշրիր կապանքը թուրքի զնդանի,
Մեր անմեղ որդոցն այնտեղից հանիր:

Անահիտ Դանիելյան
«Աշխարհի հայեր» գիտա-պատմամշակութային,
բարեգործական հասարակական
կազմակերպության նախագահ
20.05.2012թ.

Թող բոլոր մայրերի սպասումներն իրականություն դառնան, թող ականներ չպայթեն, Արցախ աշխարհը թող այլևս արցունք չթափի:

**Մարտունու շրջանի
Սպիտակաշենի միջև դպրոց
22.05.2012թ.**

Փառք ու պատիվ մեր մարտունակ հայ ժողովրդին: Խոնարհվում ենք գոհվածների եւ անհայտ կոչածների հիշատակին:

**Գ. Թիրպէնյեան
Սեդա Պոյաճեան
Ամերիկա
23.05.2012թ.**

Մտնելով Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան, ցավ զգացի. հուզվեցի այս տղաների նկարները դիտելով, նրանցից որմանց կենսագրական տվյալներին ծանոթանալով: Մի կողմից էլ լցվեցի հպարտության զգացմամբ: Իմ հայ ազգի նվիրյալ ու տառապյալ այս պաշտպաններին բարի վերադարձ Հայրենիք, հարազատ օջախ...Թող Աստված լսի մեր ձայնը:

**Համեստ Մովսիսյան
ք. Երևան
23.05.2012թ.**

Дорогого стоит посещение сего музея. Я уроженец Нагорного Карабаха. Окончил в г.Степанакерте шк.3 в 1952г.Переехал с правнуком, чтобы он понял, что “карабахец” звучит гордо.

Музей бесподобен, его оформление и содержание говорят о беспримерном подвиге моего народа. Такие музеи помогают молодому поколению вырасти патриотами.

Память о героях вечно будет храниться в сердцах народа. Мы благодарим хранительницу музея и всех тех, кто помогает хранить память.

Спасибо всем!

*Мкртычев Константин-старший
Мкртычев Константин- младший
23.05.2012г.*

Каждый армянин считает своим долгом посетить этот музей памяти...

Стало традицией посещение этого святого места, ежегодно в день последнего звонка мы приходим сюда с учениками, чтобы заявить, что мы помним вас, каждого из вас, ваше дело продолжается...

Спасибо всем за чистое небо над нашими головами, за смех детей, за весну и лето, за радость жизни, за все-все, что вы отдали свое нам-живущим.

Мы верим, что вы вернетесь. Где бы вы ни были, храни вас Господь.

*Учитель русского языка шк. 2
Григорян Н.*

Thankyou for allowing me the opportunity to
come to your country and learn about
the struggles and issues pertaining to
Nagorno-Karabakh. The people here are very
beautiful. I hope you get peace in our
time.

Phillip O'Neill Australia RIP
Laura Delzotto USA Texas

In honour of heroes and heroines
who hold fast to faith and
freedom and with especial prayers
for those whose sacrifice is unknown
They will never be forgotten and
those who love them will always
remain in our hearts
Positive Coz May 31 2012.

Հաջողություն ձեր բարի աշխատանքին, մաղթում եմ հա-
վատ ու ու կորով: Հարուստ տպավորություններով ենք հեռա-
նում թանգարանից: Հուսանք, որ արդար լուծում կտրվի Ար-
ցախի անկախության ճանաչմանը, տեղում պահենք մեր
հույսն առ տղաների վերադարձը ...

Արգիշյի Թովմասեան
04.06.2012թ.

Մենք հպարտանում ենք ձեզնով: Միշտ կմնաք մեր սրտերում:

Հաջողություն ձեզ եւ համբերություն:

Վարսնդ Գալաֆեան
04.06.2012թ.

Մենք՝ Ն. գորամասի նորակոչիկներս, այցելեցինք այս քանգարանը, ծանոթացանք Արցախի պատմության մեջ վերջին պատերազմում /հուսանք, որ վերջին էլ կմնա/ անհայտ կորած ազատամարտիկների մասին պատմող ցուցանմուշներին: Պետք է լինենք միշտ զգոն եւ ուժեղ, հասնենք մեր նպատակներին:

Կապիդան Աղաջանյան
09.06.2012թ.

77 ԱՄՆԳ-ի անձնակազմը բարձր է պահում հայրենասիրական ոգին ու հաղթանակի ձեռքբերման մարտերում զոհված ու անհայտ կորած զինվորականների հիշատակը: Պատրաստ ենք եղածին գումարելու նորը, թույլ չտալ, որ հակառակորդը տիրանա մեր հողի մեկ թիզին անգամ:

Մայր /սպորազրություն/
12.06.2012թ.

Փառք ու պատիվ մեր ավագ ընկերներին՝ ողջ թե նահատակված, նեերկա թե բացակա: Պատրաստ ենք շարունակելու նրանց գործը:

Շարքային Ղազարյան Գեորգ
12.06.2012թ.

Մենք՝ 46492 զորամասի նորակոչիկներս, այսօր այցելեցինք ԼՂՀ անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան: Նկարներից, մասունքներից, պատմություններից շատ բան իմացանք մեր քաջ տղաների մասին:

**Շարքային Ա. Սահակյան,
ավագ լեյտենանտ. Էդուարդ Գրիգորյան
12.06.2012թ.**

Ես եկել եմ Ուկրաինայի Կիև քաղաքից: Մեծ տպավորություն ստացա թանգարանից եւ ընդհանրապես Արցախից, շատ բան ունեմ պատմելու Կիևի հայ համայնքին...

Կարծում եմ՝ ամեն հայ զոհե մեկ անգամ պետք է տեսնի Արցախն՝ անկախություն ձեռք բերելուց հետո: Եվ անպայման պետք է ակտիվ մասնակցություն ունենա նրա բարգավաճմանը:

**Անդրանիկ Աղվանյան
13.06.2012թ.**

Հերթական այցը կատարեցինք Անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարան ու նորից վերապրեցինք տղաներին կորցնելու ցավն ու ավստասանքը... Հույս ենք փայփայում, որ այլեւս պատերազմ չի լինի, որպեսզի չլինեն եւ կորուստներ: Տիկին Վերայի ու իր գործընկերների ստեղծած թանգարանը մեր արժանավոր բացականերին չմոռանալու սրբավայր է, հուսանք, որ մի գեղեցիկ օր կվայելենք նրանց վերադարձի բերկրանքը:

**«Արմավիրի Արծիվ 13» «Զեյթուն» «Արարո»
ջոկատների անհայտ կորած ազատամարտիկների
հարազատների անունից՝
ՀՀ ԱԿԱՀՄ նախագահ
Ռ. Առաքելյան
19.06.2012թ.**

17 տարի է՝ ապրում եմ Հայաստանում, բայց առաջին անգամ է բախտ վիճակվել լինել Արցախում: Ու հիմա պիտի ասեմ, որ ցանկացած հայ գոնե մեկ անգամ պետք է լինի մեր հայրենիքի այս չքնաղ կտորում: Խորապես տպավորված եմ Արցախով ու արցախցիներով եւ այս թանգարանով: Սրբավայրի ուժ ունեցող թանգարանով:

Արամ Գավուդյան
21.06.2012թ.

Շնորհակալություն Արցախի հերոսական ու պանծալի ոգուն մեզ մեկ անգամ եւս հաղորդակցելու համար: Լինելով այս հրաշք օջախում, լցվում ես հերոսական եռանդով, որը մեր հաղթական ճանապարհի ամենապայծառ փարոսն է եղել: Հպարտ եմ, որ ես էլ մի մասնիկն եմ այնպիսի մի երկրի, որտեղ հաղթանակած քաջերի ոգին զգում ես քո երակներում...

Մարինե Մանուկյան
ՀՅԳ ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
21.06.2012թ.

Հպարտ եմ, որ ապրում եմ Հայաստանում եւ ինձ զգում եմ պաշտպանված: Այդ զգացումը մեզ՝ երիտասարդներիս պարզեւել եմ Արցախյան ազատամարտի հերոսները՝ ողջ, գոհված եւ անհայտ կորած...

Նարե Մուրադյան
24.06.2012թ.

Մտնելով անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան, որտեղ հոպարիս՝ Կարոտ Սկրտչյանի անվան գրադարանն է, ես ավելի պատասխանատվություն զգացի հայրենիքիս հանդեպ, լինել նվիրված հայրենյաց պաշտպան:

***Սկրտչյան Մովսես
Կարոտ Սկրտչյանի եղբոր՝
Ղուկասի զավակ
24.06.2012թ.***

Մտամբնումջ աղոթքով հայցում եմ Ամենակատար Աստծուց՝ իր մեծ ողորմությունը բաշխի մեր ազգի բոլոր զավակներին՝ հայտնիաց եւ անհայտաց, կենդանվոց եւ հանգուցելոց:

***5-րդ պաշտպանական շրջանի
ԶՄ հոգևոր սպասավոր
Փավրուշ սարկավազ Ասատրյան
26.06.2012թ.***

Մենք մեզ պարտավորված ենք զգում յուրաքանչյուր տարի այցելել ու մեկ անգամ եւս պատվել Անհայտ կորածներին, գլուխ խոնարհել նրանց ծնողներին:

***Ժորժեպա Մեսրոպյան
«Ընդդեմ իրավական կամայականության» ՀԿ
ք. Երևան
29.06.2012թ.***

Կրկին իմ ազատ Արցախում եմ ու կրկին՝ այս հուշաթանգարանում:Առաջ մտնում էի հպարտությամբ, բայց նաեւ հոգու կսկիծով: Սակայն այսօր եւ հպարտ եմ, եւ հոգիս է խա-

դադված: Նրանց ազատագրած պատմական աշխարհն այսօր ապահով ձեռքերում է: Այս հերոսների ժառանգներն են պահում Հայրենիքի սահմանները, վաղը՝ նրանց թոռները:

Փա՛ռք տղաներին, փառք իմ ազգին:

Աննա Գրիգորյան
«Երիտասարդության կամք» ՀԿ նախագահ
29.06.2012թ.

Շնորհակալություն Վերա Գրիգորյանին՝ այս հուշաթանգարանի գլխավոր կերտողին: Հուշաթանգարանը ներկա է ապագա սերունդների համար հայրենասիրության հսկայական դպրոց է, ոգեշնչման աղբյուր:

Ռոբերտ Բարսյան
պատմաբան
29.06.2012թ.

Ամեն անգամ այս օրը վերապրում եմ պատերազմը, անցած արհավիրքները: Մեկ ակնթարթով աչքիս առաջն են գալիս մարտական ընկերներիս երիտասարդ ու խրոխտ կերպարները ...

Ծխում եմ լուռ, ծխու՛մ, ծխում՝

Միրտս տված ծխախոտին,

Ու ծխի հետ կապտաերագ

Փաթաթվում եմ ձեր կարոտին:

Ասյա Բարխուդարյան
«Անմար կրակներ» ՀԿ նախագահ,
Նախկին ազատամարտիկ
29.06.2012թ.

Թանգարան եկանք մեր գնդապետ Գ.Սահակյանի հետ: Տպավորությունս շատ խորն է: Մինչեւ հիմա թե փոքր-ինչ երկմտանք ունեի ծառայության հարցում, այժմ արդեն վստահ եմ, որ հաղթահարելու եմ ամեն դժվարություն: Ոգեւորությամբ կծառայեմ հայրենիքիս՝ Հայաստանի Հանրապետությանը:

Շարբային Բ. Մարտիրոսյան
04.07.2012թ.

Յավով ու ափսոսանքով ծանոթացանք անհայտ կորած մեր զինվոր տղաների ճակատագրերին... Որինը շարունակվում է, որինը՝ ավա՜ղ: Տուն՝ Չարենցավան եմ վերադառնում հույսով՝ թե օրերից մի օր կենդանի մնացածները կրռնեն տունդարձի ճամփան:

Գ.Չարարյան
06.07.2012թ.

Առաջին անգամ եմ Արցախում, եւ առաջին այցելությունս «Անհայտ կորածների» թանգարանն էր: Շատ տպավորված եմ, անձամբ չեմ տեսել Արցախի գոյամարտը, բայց այն զգացի՝ թանգարանում... Համոզվեցի, որ Արցախը մերն է եւ միշտ էլ մերն է լինելու՝ քանի դեռ ունենք եւ կունենանք արցախցի հայրենասերներ:

ք. Աբովյանից
10.07.2012թ.

Առաջին անգամ եղա Անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարանում եւ ցնցված եմ. այս ի՛նչ տառապանքներով է ձեռք բերված մեր հաղթանակը... Հանցագործ ու դավաճան կլինի նա, ում ուղեղի մեկ բջիջն անգամ կաշխատի ազատագրված տարածքների հանձնման ուղղությամբ: Այսքան զոհերից հետո ինչպե՞ս կարելի է մտածել այդ մասին:

Հավերժ փա՛ռք զոհված եւ անհայտ կորած ազատամարտիկներին եւ համբերություն նրանց հարազատներին: Չեր գործն անմահ է, սիրելիներս:

Ռ. Ադամյան
Երևան քաղաքի հ.48 դպրոցի
հայոց լեզվի եւ գրականության ուսուցչուհի
13.07.2012թ.

Ամեն անգամ թանգարան մտնելով ու տեսնելով տղաների նկարները, բարեւում եմ նրանց... Թող Աստուծո հաջողությամբ տուն վերադառնան, տեսնեն ազատագրված ու վերաշինվող Արցախը:

Վաղարշակ Գրիգորյան
Հայրենական մեծ պատերազմի
2-րդ կարգի հաշմանդամ
13.07.2012թ.

*Heel in dank wekend mensen over de veelz
vriendelijke mensen directie die de rekening
levend present te houden van o.a. Klaas
gepresenteerd 2000 René Moerman Holland.*

Չեր անվիատ աշխատանքն ապահովում է մեր նահատակ ու անհայտ կորած տղաների հոգեւոր ներկայությունն Արցախում, եղեք միշտ այդպես կորովի:

Ն. Արքամեան
08.07.2012թ.

18/7/2012
With sincere gratitude for showing us around the museum, which is an impressive tribute to those missing as a result of the war.
Go n-eiri an bóthar leat. Go n-
mbuile t-ardh leat i do streachailt
Donnacha Ó Beacháin (IRELAND)³⁵

Z całego serca dziękuję Pani i panu
Marian, Zenon i rodzinom serdecznie
Karolino Stefaniak, POLSKA 18-07-2012

Առաջին անգամ ազատ Արցախում եմ: Բազում ֆիլմեր էի տեսել, փաստավավերագրական հաղորդումներ նրա մասին,, բայց այս երկու օրը լինելով նրա թանգարաններում՝ պատկերացումներս բազմապատկվեցին: Հպարտ եմ, որ հայ եմ, հպարտ եմ, որ ձեր ավանդի եւ ընդհատված լիարժեք կյանքի շարունակողն եմ, տղաներ: Խոստանում եմ բաձր պահել ձեր հիշատակը:

Պարտական եմ ձեզ, ձեր արյամբ շաղախված այս հողին: Ինչ արյունով եք վերցրել՝ կպահենք սրբորեն:

Հասմիկ Մելիքսեյան
20.07.2012թ.

Առաջին անգամն ըլլալով՝ ներկայ եղանք Անյայտ հերոսների թանգարանը, շատ հպարտ զգացինք իրենց հավատքին ու զոհողության. որ այսօր Արցախն իրենց պատճառով կայուն կը մնայ:

**Մանուկ եւ Սիրվա Պաշրքեհան
Վարուժ եւ Վանիա Գալուստիան
Վարդիվար Յուսիկիան
Մոնրեալ, Գանադա
20 յուլիս 2012**

20.7.2012 Եզերի յոյն եւ ճոյն զօր
Գրեցաք. շնորհակալ եմ ինչ որ ձեր
հերոսներն են յայնչ որ յայնչ որ
չե եւ ինչ որ յայնչ որ յայնչ որ
եւ յայնչ որ յայնչ որ յայնչ որ
Գրեցաք. յայնչ որ յայնչ որ յայնչ որ
եւ յայնչ որ յայնչ որ յայնչ որ
Գրեցաք. յայնչ որ յայնչ որ յայնչ որ
եւ յայնչ որ յայնչ որ յայնչ որ

Спасибо вам большое за то, что бережёте светлую память наших погибших и без вести ПроПавших на войне за наш Арцах. Память о них и их подвигах будут вечно жить в наших сердцах. И пусть нас раскидали по всему миру, мы не забываем Родину - наш Карабах.

**Л. Арустамян
Из Пятигорска
20.08.2012г.**

Տիկին Գրիգորյանը հոգով ու սրտով նվիրված է Արցախին եւ նրա անհայտ կորած ազատամարտիկների հիշատակը

հավերժացնելու գործին: Տիկին Վերա, քո կատարած աշխատանքը գնահատվելու է: Սա հերոսություն է:

Շահեն Մկրտչյան
պարմական գիտ. դոկտոր,
թանգարանագետ
21.07.2012թ.

Ազգի դժվար ժամանակաշրջանի հիշատակին հայոց աշխարհի այս թանգարան-օջախը լավագույն ապացույցն է մեր ժողովրդի արժանի ապագայի: Ձեր աշխատանքը ոգեշնչում է այցելուներին ու մղում նոր հերոսությունների, խաղաղ կյանքի նոր մարտահրավերների: Խորին շնորհակալություն Ձեր արած աշխատանքի համար:

Երևանի պարմական միջավայրի
ծառայության պետ
Արմեն Մկրտչյան
21.07.2012թ.

Очень сильное впечатление.

Спасибо вам за ваш неоценимый труд. Очень надеюсь, что это поможет найти без вести пропавших героев-наших братьев, сестер. Один из них мой брат-Айрапетян Генрих. Очень хочу увидеть его когда-нибудь живым и здоровым.

Леонид, Гайко, Евгения,
Оксана Айрапетяны
Санкт-Петербург
21.07.2012г.

Желаю мира и терпения и дождаться своих детей.

Эвелина Саран

Таллин

Эстония

23.07.2012г.

Արցախ աշխարհի մայրերը ծնել են իսկական կորյուններ, հայրենիքի հերոսներ: Խոնարհվում եմ Վ.Գրիգորյանի առջև՝ կատարածի ու մեծ սրտի համար, հայտնում հիացմունքս ու հարգանքս:

ք. Արմավիր

Էմմա Սարգսյան

25.07.2012թ.

Տիկին Գրիգորյան, Արցախի պես աներեր եք եւ այս թանգարանի պատերի նման ամուր... Մոտիկից գիտեմ Ձեր գործունեության մասին, անգնահատելի աշխատանք եք կատարել, կուզեմ՝ Աստծու աջը միշտ Ձեզ հովանի լինի:

Մարիամ Մրեփանյան

«Սուս Մայրիկ» բարեգործական հիմնադրամ

25.07.2012թ.

Merci pour cette visite touchante par une Mère à la recherche
de son fils !
25/07/2012 Nicolas Szekely

Un éclairage intéressant sur les événements
de la région
Pierre (FRANCE)

Comme bien des choses, les Hommes font la guerre, la
guerre les dépasse. Reste à jamais, les familles et les
amis.

Merci pour cette visite. Du courage pour
la suite.

Mascence PÉNIGUET

Un musée Touchant et interressant et une mire
pleine de courage. Bonne continuation dans vos
efforts pour promouvoir la paix et réunir les
familles.

oliver BAUMARD

Շատ ենթ տպավորված թանգարանով: Նայելով մեր ան-
հայտ կորած ազատամարտիկների նկարներին, մեկ անգամ
եւս հասկանում ես, թե ինչպիսի գնով ենք այժմ ապրում Ար-
ցախ աշխարհում: Անհայտ կորած բոլոր տղաների հարա-
զատներին ցանկանում եմ հույս, համբերություն եւ հավատ:
Փառք ու պատիվ մեր ազատության ու անկախության համար
ընկածներին:

Լիանա Աղաջանյան
Խնուշինակ
25.07.2012թ.

Մեր Արցախն ազատագրուած եւ պաշտպանուած է մէ-
կական սուրբերով, ինչպէս Ավոյի եւ բոլոր զինուորների շնոր-
հիվ, այս բոլորով ավելի կը հպարտանանք եւ ինչպէս կըսեն՝
հայը կայ, կը մնայ ու միշտ պիտի շատանայ:

Ալո Մնշրեան
Լիբանանահայ երիտասարդներ
30.07.2012թ.

25/07/2012 With my best wishes for a final and
fair solution of this conflict. Eric from Barcelona

J. Martí
Good luck to find your own way - JD - Alicante

With my best wishes for a fast solution for this conflict.
Esteban from Barcelona Esteban

My heart goes out to the family's who were affected by this conflict.
I hope peace & salvation can be found now or in the future.
Matt from U.S.A.

Borisa Labrić, Slovenia
Enrico Salasola, ITALIA

All the best for the peaceful future. /1102 from Switzerland

Մասնակցելով անհայտ կորած ազատամարտիկների հու-
շաբանգարանի ստեղծմանը, մտածում էինք, որ այն ծառայե-
լու է ներկա եւ ապագա սերունդներին՝ հայրենասիրության
դասեր է տալու նրանց. ու հիմա, երբ տեսնում ենք այստեղ
այցելող մատաղ ու երիտասարդ աղջիկներին ու տղաներին
եւ հատկապես զինվորական ստորաբաժանումներին, համո-
զում ենք, որ իզուր չի եղել մեր շարչարմունքը...

Բոլոր անհայտ կորածների հարազատներին՝ մեր բախ-
տակիցներին, մաղթում ենք համբերություն եւ Աստծո հաջո-
ղություն. թող վերադառնան մեր տղաները եւ մյուսների պես
մասնակցեն Արցախի շենացմանը:

**Անհայտ կորած ազատամարտիկ
Սպարտակ Գրիգորյանի հայր
Շուրա Գրիգորյան
31.07.2012թ.**

Քանի դեռ հայոց մայրերը հզոր են եւ կորովի, հայոց աշխարհը կապրի հավիտյան:

Աստծո օրհնությունը թող սփռվի մեր մայրերի սրտերն ու մեր երկիրը:

Հարություն
31.07.2012թ.

Ես էլ եմ մասնակցել հուշաթանգարանի ստեղծմանը, այն ըստ մեր ուզածի, դարձել է յուրօրինակ սրբավայր՝ հիշատակատեղին մեր տղաների... Աստված տա՝ բոլոր անհայտ կորած տղաները վերադառնան, ամեն մեկը մի տան ճրագ էր...

Անհայտ կորած ազադամարդիկ
Անդրանիկ Մարգարյանի մայր
Աղևքա Մարգարյան
31.07.2012թ.

<i>Grande Hall Holos von Long waller</i>
<i>Grande Hall</i>
Great museum! I wish for a peaceful peaceful end to this conflict.
Ryan USA NY
<i>Très intéressant! C'est bon pour le deuil et la mémoire en espérant qu'il n'y ait pas d'autres musées comme celui-ci!</i>

Թող մեր գոհվածների եւ թուրքի գնդաններում դեռեւս կենդանի նահատակվողների գործը շարունակենք՝ նաեւ նրանց հիշատակին ծառայելով իրենց կեանքով ազատագրուած հողի վրայ:

Խաղաղություն Արցախին:

Սուէ Գորեսեան Սիրիայ
01.08.2012թ.

Rorande autstillings. Hapar sára vil gro.

Geir, Norway, 2.8.2012

Bob Pettili / (esate Dr 6.6ko 2/8/2012

16/4 / London

Stiprius motuoms ir taikos ateities siam mustabia
regionui

Sinemas / Lietuva / 3/8/2012

Նրանք անհայտ չեն. նաեւ նրանցով է պահպանվել ու
հզորանում մեր հայրենիքը:

«Դեղրա» ՀՆ ջ.վ.մ. նախագահ

Ա. Պապյան

05.08.2012թ.

Laura i Andersen: sembla que hi ha gweres que
no, acaben mai.

Aquests danes dies encara s'han
intercaniat morts d'una banda
a l'altra, mentre a d'altres hi 'copen'
una la marxa de civils.

Un món millorable. Segur.

Girona (Catalunya) - Catalonia -
agost 2012.

Հավերժ փառք բոլոր նահատակներին եւ անհայտ կորած քաջորդիներին, որոնք իրենց կյանքով հաստատեցին մայր հողի վրա հաղթողի իրավունքով ապրելու իրավունքը:

06.08.2012թ.

Thank you for this sad but
informative museum. Let's pray for
peace and justice here and
everywhere!

John

USA - America

bettes er et trist minde om hvad som venter os under
den gamle men som ikke er sluttet. Lad os håbe at
bettes bliver ^{sjæle} museum at sin slags

Travis

Denmark

Ստեփանակերտում ծանոթացա ասես հրեշտակի հոգի ունեցող մի կնոջ՝ Վերայի հետ: Որդին անհայտ կորել է մարտադաշտում, իսկ ինքն իր մեջ կորով է գտել՝ ստեղծելու աննախադեպ մի թանգարան՝ բոլոր անհայտ կորածների պատվին ու հիշատակին...

Հգոր հոգու տեր այս կնոջը՝ Վերա Գրիգորյանին, օգնել է պետք, մարդիկ, որպեսզի կարողանա շարունակել աստվածահաճո գործը՝ պահել հերոս տղաների հիշատակն ու հնարավորինս օգնել նրանց ընտանիքներին:

Մարտիրոս Այվազյան

08.05.2012թ.

Пусть оберегает Господь Бог материнское сердце тех, дети которых пропали без вести. Светлого мира и чистого неба- над головой.

Здоровья и долгих лет жизни.

**С огромным уважением-
семья Бабаян: Юлия и Меркер**

Киев

23.08.2012г.

In questo piccolo mondo la memoria
di un popolo piccolo ma eroico.

23 agosto 2012 Dall'Ucraina

Edoardo Spadaro

Attraverso il ricordo il passato diventa presente.
Attraverso la memoria il defunto vive più
mezzo incerto l'immenso potere delle sue
opere sui posteri.

Edoardo

Thank you for the fair and description of events. We are

Sorry for your loss and wish you many years of joy in
the future. Edward Smith August 23 2012

Thank you for the tour and for sharing your
passion with us. My heart goes out to you and to
the other mothers who have lost their sons to
conflict.

Liz Fitch 25/08/2012

Спасибо за создание такого музея, за ваш труд и помощь инвалидам.

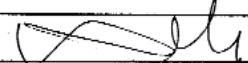
Виктория Орлатая
Киев

Украина
23.08.2012г.

Տիկին Վերա, Ձեր գործունեությամբ վառ եք պահում Արցախի արյուն թափած ազատամարտիկների հիշատակը: Ձեզ ցանկանում եմ քաջառողջություն, Արցախի ժողովրդին՝ խաղաղություն:

Ա.Ամիրջանյան
23.08.2012թ.

Allesde musejen je bil zelo
močan za moje tustre, saj je
tu moza gledati in oči oči
vojni v Karabaku. Škratje se
spomnim tudi naše vojne boje
je imela ma in tako dolgo razumem
in certim babo in o čim živijo
ljude Karabaku. Naj vam bo
poboljšat svetla, miru in prava
in brez prelivanja krvi.

24/8/12
Slovenia

Ամեն անգամ, երբ գալիս եմ այս թանգարանը, հպարտությամբ եմ զգում, որ Արցախը կանգուն ու կայուն է շնորհիվ նաեւ այս հերոսների, որոնց, ավա՛ղ, բաժին է ընկել ամենադժվարը...: Ես հավատում եմ, որ կգա օրը, երբ նրանք կվերադառնան հայրենի օջախներ: Աստված բոլորին պահապան...

Արման Կարապետյան
28.08.2012թ.

Ողջունում եմք ձեզ նման նվիրյալ հայրենասերներին: Եվ ամբողջ սրտով ցանկանում եմք, որ ոչինչ չխանգարի ձեր հեղինակած ազգանվեր գործին:

Վահե Խաչատրյան
Երևան
28.08.2012թ.

Դժվար է նայել այս նկարներին, բայց նայել անհրաժեշտ է: Հիշենք եւ հուսանք, որ ամեն անհայտ զինվոր հետ կվերադառնա՝ վերադարձնելով նաեւ իրենց հարազատների՝ շատ սպասված ուրախությունը...

Անի
Երևան
29.08.2012թ.

<i>Pełne muzeum, stworzone ze smutku i żalu. Wiele mówi, o bardzo trudnej historii Waszego Narodu. Z całego serca życzymy spokoju, a Waszym Narodom pokój.</i>
<i>29.08.2012</i>
<i>A. Banczajk, Poland</i>

A poignant museum keeping alive the memory
of those who have no known grave. May they
rest in peace & rise in glory.
David Holding. 30.08.12
Գեորգի Եղգրիկ

Փառք բոլոր նահատակներին՝ մեր սուրբ հողը փրկած հե-
րոսներին: Աստված թող միշտ նրանց ընտանիքների հետ լի-
նի ու վառ պահի հերոս ընտանիքների տան լույսը: Թող
թանգարանը միշտ կանգուն մնա ու այսպես ջերմ ընդունի
հայ ազգի զավակներին:

Մերի Ղազարյան
30.08.2012թ.

Женщина, сумевшая “заменить” Божью мать -
святая по своему. Спасибо вам за сыновей- героев.

Силы вам и здоровья.

31.08.2012.

Հիշենք մեր հերոսներին: Հիշենք ու սպասենք մեր անհայտ
կորածներին, հույսը մեռնում է վերջինը... Աստված թող օրի-
նի ձեզ, ձեր բռնած գործը շարունակական լինի: Շնորհակա-
լություն ջերմ ընդունելության համար:

01.09.2012թ.

С наилучшими пожеланиями - народу Нагорного
Карабаха- Арцаха, желаем счастья, здоровья и мира.

От соотечественников из Америки-

Альберт Агабеков

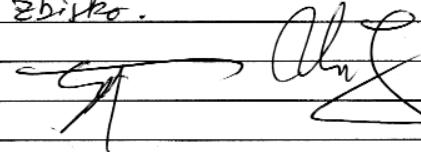
03.09.2012г.

Չարմացած եմ այստեղ կատարված աշխատանքների ծավալով... Սրտով ու հոգով ձեզ հետ եմ... Ձեր զավակներն անհայտ կորել են պատերազմի դաշտում, փառք ու պատիվ նրանց՝ ողջ լինեն թե արդեն... Եվ, իհարկե, բոլոր նրանց, ովքեր այսօր կառուցում են Դարաբաղը՝ մեր հին ու նոր Արցախը:

Էրիկ Շահնազարյան-ավագ
Էրիկ Շահնազարյան - կրպակ
ք.Մոսկվա
04.09.2012թ.

Svit Senkovič in Urban Iglič
SLOVENIA

Muzej vrjetno ni najbolji objekt
je pa zagotovio oskovan s
pristinim častri in skrbnica je
lesničro steno predstavila
zbirko.

 8.9.2012

Vielen Dank für die nette Führung!
Wir wünschen Ihnen viel Erfolg bei
Ihrer weiteren Arbeit!

8.9.2012

George

Danke für die engagiert Führung - schade,
dass ich die Russisch verstehen Gut, dass in dem
Kalle du das Lied der Apotenge beide Seite

հնարավոր ամեն ակտիվ
Kevl Zoh

Vielen Dank für Ihre Bemerkungen. Ich
wünsche Ihnen viel Erfolg bei Ihrer Arbeit. Es
war sehr bewührend.
Julia 8. September 2012

1 միզմ-ից նորակոչիկների կողմից շնորհակալություն ենք
հայտնում զույգ թանգարանի աշխատողներին՝ մեր զոհված
ու անհայտ կորած ազատամարտիկների հիշատակը վառ
պահելու համար: Խոսք ենք տալիս շարունակել իրենց գործը,
պահպանել ազատությունն ու անկախությունը: Առողջություն
ու երկար տարիների կյանք ձեզ ու բոլոր արցախցիներին:

**1 միզ 4 միզ նոն օգն.,
շարքային Ա. Ավանեսյան
11.09.2012թ.**

我不懂这位母亲是在向我讲述什么,我除了告诉她我是中国人
外也无法再表达什么,但当她指指自己又指向那无数张照片中的
某个年轻人的头像时,我明白她便是这位战士的母亲,这些信息无
需以言语传达。
说实话,在看完这两个纪念馆之后我此时不知还能说什么,
记得昨天晚上在街头看到的涂鸦上面写着: PEACE and LOVE.
这便是这片土地上的人们真正的心声吧。
愿和平与爱常驻于此。
温丹 2012/9/6

Мы поражены тем, что увидели в музее, за которым смотрит наша сестра Вера. Надо, чтобы таких, как она, были много, которые хотят найти тех, кого нет среди нас.

Огромное спасибо вам, будьте здоровы.

**Сурик, Ленсер, Грант
Галустяны
20.09.2012г.**

Ամեն անգամ հուզմունքով ենք այցի գալիս այս թանգարանը, որը խորին խորհուրդ ունի իր մեջ, թախծախառն հույս...

Հույսս գումարում եմ ձեր հույսին եւ աղոթում տղաների վերադարձի համար, եւ թող այն հասանելի ու լսելի լինի Աստծուն:

**Լուսինե Չալոյան
եւ «Նարեկացի» արվեստի միությունից
եւս 35 հոգի ք.Շուշի
20.09.2012թ.**

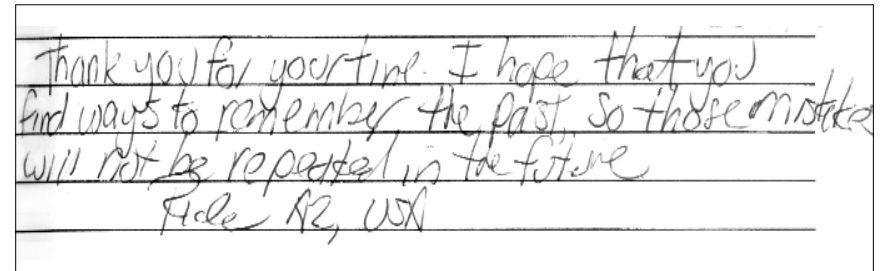
Es war mir eine Freude, als unabhängiger Reisender sogar die Republik Nagorno Karabach besuchen zu können.
20.9.2012 Frank Heilmann, Wetz.

Низкий поклон Всем тем, кто погиб за свободу Арцаха. Вечная им память. Знаем по себе, как трудно терять самых дорогих и близких людей. Но намного труднее тем, кто не знает о судьбе своих близких-как и где они погибли, где нашли последнее пристанище... Те, кто хранят память о них, делают вели-

кое дело.

Огромное спасибо за этот замечательный музей. Мы желаем, чтобы эти герои никогда не были забыты. И пусть со временем, но мы будем узнавать новые сведения о них. Они навсегда останутся живыми в наших сердцах.

*Кулик Елена Петровна-
Жена бойца Ильи Кулика,
Мотрич Любовь Яковлевна-
Мама бойца Димы Мотрича,
Сасун Гаспарян
23.09.2012г.*

Կը մաղթենք, որ մեր յաջորդ այցելութենէն մեր բոլոր անյայտ տղերքը կը վերադառնան իրենց տները եւ բախտը կրունենանք անձամբ իրենց տեսնելու:

***Անահիտ Ղահրեան
Մ. Սըլփրիան***

Որոշ մեծահարուստներ կույր են, որ չեն տեսնում այս ամենը եւ սատար չեն կանգնում հուշաթանգարանին:

Ամեն անգամ Արցախ աշխարհ գալուց ես այցելում եմ այս թանգարանը եւ ուղղակի լուռ նայելով տղաների նկարներին՝ խոսք չեմ գտնում արտահայտելու զգացածս... Թող

Աստված պահապան լինի եւ անհայտ հեռվում գտնվողներին,
եւ թանգարանն ստեղծողներին ու պահողներին:

***Տիգրան Խաչատրյան
նախկին ազատամարտիկ
ք.Արթիկ Շիրակի մարզ
25.09.2012թ.***

Խորին խոնարհումով ենք նայում այս տղաների նկարներին եւ Աստծուց խնդրում, որ նրանց հասցնի ծնողներին, ընտանիքներին: Ովքեր արդեն ննջեցյալ են՝ Տերը հոգիներին հանգստություն բաշխչ...Շնորհակալություն այս թանգարանն ստեղծողներին, սա հոգու մաքրման եւ գորացման սրբվայր է:

***ՀՀ ազգային հերոս Մովսես Գորգիսյանի
դպրոցի զինղեկ՝ Մարիամ Փահլեւանյան
25.09.2012թ.***

«Ազատագրում» ՀԿ ազատամարտիկներս, կազմակերպության նախագահի գլխավորությամբ, այցելեցինք այս հուշաթանգարան: Հավատացնում ենք ու երդվում այս տղաների նկարների առջեւ, որ Արցախ աշխարհին տեր ենք կանգնել ու կանգնելու ենք, տեր ենք մեր Հայաստան երկրին, նրա ամեն մի թիզ հողին: Չկա ոչ մի բան, որը մեզ կարող է մոռանալ տալ եւ հավատացնել, թե մեզ հետ դարերից եկածը մերը չէ:

Շնորհակալություն թանգարանն ստեղծողներին:

***Մարիա Մելքոնյան՝ ՀԿ նախագահ
Սամվել Մանվելյան՝ ՀԿ վարչության անդամ
25.09.2012թ.***

25/09/2012.

Քրտոյ ուր օ Աաաաաա. Քրաաաաա քաա քաաա
Աաաաա, աաաաաաաաաաաաաաա. Եաաաաաա
օ սրաաաաա, քաաաաաաաաաա. Քօ 19 աաաա
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա,
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա,
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա,
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա,
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա,
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա.

JANUSZ WEGRZYN

Ցանկանում եմ բոլոր մայրերին համբերություն, հույս ու հավատ առ այն, որ իրենց զավակները, վաղ թե ուշ, կվերադառնան...

Արման Մեջումյան
Քաշաքաղի շրջան
ք.Քերչոր
25.09.2012թ.

Այսօր առաջին անգամ 10-րդ ու 11-րդ դասարանների աշակերտներին բերեցինք Անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարան ու խորապես ցնցված եւ անմոռանալի տպավորություններով ենք հեռանում այստեղից: Չեր ու մեր համբերությունը եւ հույս-հավատը, սիրելիներս, կօգնի առաջ շարժվելու...

Աղոթում ենք ձեզ ու ձեր որդիների համար, տխրամած մայրեր, լավատեսորեն նայեցեք ապագային, նրանք մի օր կվերադառնան:

Մարտունու շրջանի Քերք գյուղի
Կոմիտաս Հակոբյանի անվան միջնակարգ դպրոց
08.10.2012թ.

Շնորհակալություն այսքան կարեւոր ու ծանր գործ կատարելու համար: Հավաքված փաստաթղթերը եւ նյութերը ոչ միայն անհայտ կորածների հիշատակը հավերժացնելուն են ծառայում, այլեւ Արցախյան հերոսամարտի եւ հայ ժողովրդի դեմ ուղղված ծանրագույն հանցագործությունների վավերագրեր են: Հուսանք, որ այսպիսի անձնուրաց ու հետետողական աշխատանքի արդյունքում կպարզվեն տղաների ճակատագրերը, եւ ովքեր կենդանի են՝ տուն կվերադառնան...

Վահե Փարրիելյան
Հայաստանի դիվանագիտական դպրոցի տնօրեն
12.10.2012թ.

Շնորհավորում ենք Ձեզ Ստեփանակերտի օրվա առթիվ: Մաղթում ենք ձեզ երկարակեցություն եւ հաջողություններ՝ ձեր բազմաչարչար գործում:
Աստված պահապան բոլորիդ:

Ա. Հակոբյան
Ստեփանակերտի քաղաքապետի տեղակալ
12.10.2012թ.

Ստեփանակերտի օրը՝ առաջին անգամ եկանք այստեղ ու մեր տեսածից ցնցվեցինք... Անհայտ կորած ազատամարտիկների այս թանգարանում նկարներով ներկայացող մեր տառապյալ տղաների շնորհիվ է, որ այսօր ապրում ենք ազատ ու անկախ երկրում: Խոնարհվում ենք ձեր առջեւ եւ սպասում ձեզ, մեր ավագ եղբայրներ:

Համբերություն բոլորիդ, չկորցնեք հույսը... Պատերազմը

գրեթե ամեն հայ ընտանիքի վրա այս կամ այն չափով ծանր հետքեր է թողել, թող էլ երբեք արկ ու ականի պայթյուն չլսենք, արցախցիներս ապրենք ք հանգիստ ու խաղաղ:

Վիկա Մեռյան
Լուսինե Սարգսյան
Գոհար Ավանեսյան
ք. Սյրեփանակերպ
13.10.2012թ.

Նայում ես նկարներին եւ՝ աչքերում տան կարոտը տեսնում ու հոգեմաշ սպասումը... Ասես թե նախորոք գիտեին իրենց տխուր ճակատագրի մասին:

Շատերը, հավանաբար, արդեն կենդանի չեն, զոհն դեռ ողջերի համար ազատության դուռը թող բացվի... Աղոթենք անհայտ կորած մեր եղբայրների ու քույրերի համար: Թող վերադառնան ու երջանկանան:

Նելլի Ղահրամանյան
16.10.2012թ.

Յուրաքանչյուր հայ, ով այցելել է այս թանգարանը, համոզված եմ, յուրահատուկ տպավորությամբ է հեռացել...

Աստված՝ անհայտ կորած մեր ազատամարտիկների հետ... Թող լույս բացվի նրանց համար:

Լուսինե Սարգսյան
Թ.8 ավագ դպրոց
18.10.2012թ.

Խորին շնորհակալություն մարդկանց՝ ովքեր ստեղծել են այս թանգարանը: Անհայտ կորածներին սպասող հարազատներին՝ անհատում համբերություն: Թող նրանց սրտի երազանքը կատարվի:

Լուսինե Սայիյան
թ.8 ավագ դպրոցի
12-րդ դասարանի աշակերտուհի
18.10.2012թ.

Մինչեւ թանգարան այցելելս իմ ուսուցչուհին ներկայացրել էր, թե ինչում է կայանում թանգարանի էությունը... Եվ ահա այնտեղ ներկայանալով, ցավ ապրեցի, բայց եւ լսելով իրենց անհայտ կորած զինվոր զավակներին սպասող մայրերի ոգեպինդ խոսքը, հպարտացա, որ նման կորովի կանայք ունենք: Շա՛տ կորովի... որովհետեւ մեկ բան է որդուն հողին հանձնելը եւ մի այլ բան՝ նրա հա՛ չիրականացող վերադարձին կամ... դիակին տարիներով սպասելը: Թող ձեզ համար լույս բացվի, դիմակայո՛ղ մայրեր:

Արեւիկ Չալյան
Սյրեփանակերպի հ.8 ավագ դպրոց
18.10.2012թ.

Պատերազմն ահավոր բան է. ավերվող քաղաքներ ու գյուղեր, որբացող երեխաներ, այրիացող ջահել հարսներ, որդիներին կորցնող մայրեր... Եվ ամենաահավորը՝ մարտահաշտում անհայտ կորչողներ, գերության զոհեր: Ես խոնարհվում եմ անհայտ կորած մեր քաջամարտիկների հիշատակի եւ նրանց հարազատների համբերությանի առջեւ: Թող ժամանակը սպեղանի լինի նրանց ցավին:

Այսօր մեր դպրոցի 1-ին եւ 5-րդ դասարանների աշակերտներն, ընդունվելով «Չարթունք» մանկապատանեկան կազ-

մակերպության «Աստղիկների» եւ «Արծվիկների» շարքերը, հանդիսավոր երդվեցին լինել ազնիվ, ճշմարտախոս, ծառայել հայրենիքի պաշտպանության սուրբ գործին...Ես հպարտանում եմ իմ սաների անկեղծությամբ ու հավատում եմ նրանց:

Էլմիրա Գաբրիելյան
Սրեփանակերպի հ.12 հիմն. դպրոցի րնօրեն
20.10.2012թ.

Ամեն անգամ մտնելով այս սուրբ օջախը, նայելով մեր քաջագունների անմեղ աչքերին, մարմնովս սարսուռ է անցնում: Նրանցից շատերի մարտական կենսագրությունը շատ բան է պարտավորեցնում մեզ` ազատ հայրենիքում ապրողներին:

Մենք այնքան շատ ենք կապված ԱԿԱՀՄ հետ, որ մեր միջոցառումներից շատերն նրա հուշաթանգարանում ենք անցկացնում: Այիպես որ` բացառություն չէր այսօրվանը` երդման արարողությունը...Վստահ եմ, որ նրա մասնակիցները կդառնան մեր հայրենիքին արժանի զավակներ:

Լիանա Ծափրյան
Սրեփանակերպի հ.12 հիմն. դպրոցի դասվար
20.10.2012թ.

Այսօր այցելեցինք Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան, եւ ինձ թվաց, թե մտնում ենք սուրբ տաճար... Արցունքներս հազիվ էի զսպում:Նայելով ծաղկուն հասակում իրենց կյանքը հայրենիքի գոհասեղանին դրած` մեր գերեվարված տղաների լուսանկարներըին, մտովի ասացի` հաղթանակը եկավ նաեւ ձեր պայքարի եւ տառապանքի շնորհիվ, խոնարհվում եմ ձեր առջեւ:

Նարինե Հայրիյան
Սրեփանակերպի հ.12 հիմն. դպրոցի կազմակերպիչ
20.10.2012թ.

yet another sad moment to see the faces
of those who were not found but are
missing, unfortunately, as is well known, most of
them are probably dead and very few if any
would see their families again.
The pain of the missing son, and the never
ending hope that he will return one day
can be destructive and agonizing more than
the burial.
I hope that life will remain peaceful in this
lovely green, mountainous land, and that war will
be a distant memory for them and for
all mankind.

Вера Армиевна, Спасибо Вам большое. Ваша работа- героическая. Вы до сих пор работаете на благо народа.

*Группа из Абхазии
22.10.2012г*

Առաջին անգամ են այստեղ ու չեն կարողանում զսպել հուզմունքս: Տպավորությունները շատ մեծ են: Դժվար է տղաների նկարներից աչք կտրելը: Թող, ոչ մի մայր այլևս չզգա մարտադաշտում անհայտ որդի ունենալու անագորույն ցավը...

Խոստանում են իմ ներդրումն ունենալ Արցախ աշխարհի շենացման ու բարգավաճման գործում:

**Նարինե Արզանյան
ԼՂՀ Մարտունու շրջանի
Խնուշինակ գյուղի դպրոցի
12-րդ դասարանի աշակերտուհի
24.10.2012թ.**

Ես Արցախի ապագա զինվորն եմ եւ այս թանգարանում
խոստանում եմ պահը գալուց պահել ու պաշտպանել հայրե-
նիքիս սահմանները:

Անդրեյ Դոլոխանյան
Ստեփանակերպի թիվ 7 դպրոց
24.10.2012թ.

Wishing that you and others with missing relatives find news and are reunited.
Marko Katic 26.10.2012
2.11.2012
Without words " senza parole" "E le cose assucole la puzza" "Quanto dolore, quanto vite perse... disperi, morti, disfezione. Quanto sarebbe bello stamparsi una mano e socciolersi, aiutarsi, comprendersi. Dopo tanto dolore, vi auguriamo un futuro di pace e serenita' per voi e i vostri figli e nipoti.
Elisabetta Tolson ISOLA d'EUROPA - ITALY
homo homini lupus...
Cui prodest?
Michele Corradini ELISIA
ITALIA

Ես՝ Կարեն Պետրոսյանս, ցանկանում եմ, որ պատերազմ
չլինի, եւ չլինեն անհայտ կորածներ... Թող Աստված մայրե-
րին վերադարձնի մեր կորած ավագ եղբայրներին:

26.11.2012թ.

Ես՝ Իշխան Գարաբյանս, այս նկարների առջև երդվում եմ լավ ծառայել Հայոց բանակին:

25.11.2012թ.

Իմ եւ աշակերտների անունից բոլոր անհայտ կորած ազատամարտիկների ընտանիքներին մաղթում եմ ամենամեծ երազանքի իրականացում՝ որ նրանց զավակները վերադառնան գերությունից ու վայելեն ազատագրված հայրենիքում ապրելու բարեբախտությունը:

Արմինե Հովսեփյան
Սյրեփանակերտի թ.11 ավագ դպրոցի12 /հուն/ խմբի
պատմության ուսուցչուհի
26.11.2012թ.

Ամեն անգամ նայելով մեր անհայտ կորած հերոսների նկարներին, նրանց աչքերում ես տեսնում եմ երազած ապագան...Երդվում եմ՝ կլինեմ հայրենիքին պիտանի մարդ, երբեք չեմ հեռանա նրանց ազատագրած Արցախից...

Անուշ Պեպրոսյան
թ. 11 ավագ դպրոցի աշակերտուհի
26.11.2012թ.

Մենք այս երկրին մաղթում ենք խաղաղություն: Թող սերունդներն առողջ մեծանան: Խոնարհվում ենք բոլոր նրանց առջև, ովքեր զոհվել կան անհայտ կորել են Արցախյան հերոսամարտում:

Գավիթ Մկրտչյան
Համլեդ Գեղամյան
Ֆրունզե Վարդանյան
04.12.2012թ.

Լինելով այս թանգարանում, այնտեղից դուրս եմ գալիս խորը տպավորված: Շատ հարուստ եւ ցուցանմուշներով մարդու հոգին ցնցող թանգարան է, ամեն ինչը՝ տեղը-տեղին: Շնորհակալություն այն ստեղծողներին:

Արամայիս Աղաբեկյան
05.12.2012թ.

Ես՝ զինված ուժերի ծառայող Արմեն Գարամյանս, ցանկանում եմ, որ թե խաղաղ, թե պատերազմական իրավիճակում չլինեն անհայտ կորած զինվորներ... Մենք հիմա խաղաղ պայմաններում ենք ծառայում՝ Գարաբաղյան պատերազմի ժամանակ արիություն եւ տոկունություն ցույց տված հերոսների շնորհիվ: ԼՂՀ ԱԿԱՀՄ հուշաթանգարանից ստացա խոր տպավորություն:

11.12.2012թ.

Ամեն անգամ այցելելով Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան, մենք՝ զինվորներս, ավելի ենք տոգորվում-նզեղնչվում ազատագրված հայրենիքին լավ ծառայելու մտքով:

1 ՀԳՄ-ՀԳ-ի եֆրեյզոր Ա. Ենավիսյան
12.12.2012թ.

<p><i>I think this museum would be for peace not for making the anger for Azerbaijan.</i> Nishi Kazuo</p>
<p>戦争の悲惨さを伝える写真などの展示はいつも他にないものがあります。 Japon 清波大天</p>
<p>戦争を経験していませんが、この博物館から戦争の悲惨さが 伝わってきました。カラバフにずっと平和が続くことを祈ります。 18/12/2012 Keiyo Kojima 山崎 啓洋</p>

Թիվ 46492 գործառնասի բոլոր նորակոչիկների անունից ու-
զում եմ շնորհակալություն հայտնել տիկին Վերային՝ հուշ-
աթանգարանում կայացած բովանդակալից զրույցի համար:
Հավատացնում եմ, որ դա մեզ համար հայրենասիրության
դաս էր:

Գառնիկ Վարդանյան
24.12.2012թ.

Այս տղաները «անհայտ կորան» մարտի դաշտում՝ բայց
ն՛չ մեր սրտերից...

Նրանց անցած ուղին միշտ մեզ հետ կլինի:

Թիվ 46492 գործառնասի նորակոչիկներ
08.01.2013թ.

Dear Vera,	9-01-2013
You told me this moving story and think	
you're a really courageous woman.	
Keep on doing what you do because you are	
an ^{great} example for many women.	
I hope to see you again in (beautiful Stepanakert)	
Eveline	
from Holland	

37447 գործառնասի ողջ անձնակազմի անունից խորին երախ-
տագիտություն ենք հայտնում Անհայտ կորած ազատամար-
տիկների հուշաթանգարանի աշխատողներին՝ դաժան փոր-
ձության մեջ ընկած մեր ազատամարտիկների հիշատակը
վառ պահելու համար: Խմբովի՝ 28 հոգով գլուխ ենք խոնար-
հում բոլորի առջեւ:

Մայրո Կարապետյան, գործառնասի ՀԱՀՏԱԳՀ
22.01.2013թ.

*Մայր իմ սուրբ ու հարազատ,
Ապրիլ երկրում մեր ազատ,
Թափած արյան, կյանքի գնով
Խղված հողս եմ եք առել՝
Մարած լույսը նորից վառել...*

Նվիրում եմ Արցախյան պատերազմում զոհված, ինչպես նաև՝ հակառակորդի զնդաններում տառապած ու տառապող մեր անհայտ կորած ազատամարտիկների հիշատկին:

***Նորայր Միքայելյան
Թիվ 38043 զորամաս
23.01.2013թ.***

Թիվ 46994 զորամասի անձնակազմի անունից շնորհակալություն ենք հայտնում մեզ այս գեղեցիկ ու պարտավորեցնող հարկի տակ ընդունելու համար: Մենք՝ զինվորներս, մեծ հպարտություն ենք զգում, որ երեկվա մեր հերոսների գործի շարունակողն ենք...

***Մ. Եղիազարյան
29.01.2013թ.***

Այցելեցի ԼՂՀ անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան: Կսկիծով դիտեցի մեր հերոս տղաներին նվիրված ցուցասրահները, խոնարհվում եմ տկին Վերա Գրիգորյանի կատարած աշխատանքին, այն հույս ու հավատ է ներշնչում Արցախի եւ հայության խաղաղ, ստեղծագործ ու պայծառ ապագայի հանդեպ:

Շնորհակալություն:

***Լիվեռա Հովհաննիսյան
ԼՂՀ մշակույթի վաստակավոր գործիչ
Քաշաթաղի շրջանի երկրագիտական քանդարանի
Ծիծեռնավանքի մասնաճյուղի տնօրեն
29.01.2013թ.***

Այստեղ կարծես մի ամբողջ ազգի պատմություն մեկ կադրի նման անցնում է աչքիդ առջեւով: Այստեղ վերաբժեվորվում է ամեն ինչ, մի ուրիշ հայացքով ես նայում կյանքին...

Փա՛ռք մեր ազատամարտիկներին, մեր երկու անկախ հանրապետություններին:

Վաչագան Պասպարյան
ՀՀ Կոնստանտինոպոլսի մրցակցության
պաշտպանության պետական
հանձնաժողովի աշխատակից
06.02.2013թ.

Պատմության ուսուցչուհի Վ.Ջավայանի ուղեկցությամբ մենք՝ արհեստագործական ուսումնարանի վարսահարդար 1 կուրսի սաներս, հաճախել ենք անհայտ կորածների հիշատակին նվիրված թանգարան, եւ 239 երիտասարդ ազատամարտիկների հայացքների ներքո բառ չգտանք խոսելու, այդ հայացքները մեզ պատմեցին տարիներ առաջ տեղի ունեցածի մասին...

Այն ամենն, ինչ տեսանք հուշաթանգարանում, մեզ համար հայրենասիրության եւ բարձր քաղաքացիության դաս էր:

11.02.2013թ.

Բալիկներովս այցելեցի այս թանգարանը, որն ինձ չափազանց հուզեց: Անընդհատ մտածում էի. Հայրենյաց պաշտպանի օրն է մոտենում, իսկ այս տղաների ճակատագրերն անհայտ են... Ինչպիսի՞ ցավ:

Լեռնիկ Քամայան
21.02.2013թ.

Այգեստանի միջնակարգ դպրոցի 6-րդ դասարանի աշակերտների հետ եկանք անհայտ կորած ազատամարտիկների հիշատակին նվիրված թանգարան: Աշակերտները բավականին տպավորված են այն ամենից, ինչ տեսան ու լսեցին այստեղ: Հուշաթանգարանը մի կենդանի մատյան է մեր ազգային-ազատագրական պայքարի եւ պատերազմում տարած հաղթանակի մասին: Հաղթանակ, որն առանց զոհերի ու յուրատիպ այլ կորուստների չեղավ... Անհայտ կորածների ընտանիքներին մաղթում ենք հույս ու հավատ: Չեր սպասումներում ձեզ հետ են:

Ն. Հայրիյան

**Այգեստանի միջն. դպրոցի պատմության ուսուցչուհի
22.02.2013թ.**

Ցավ ու ափսոսանք ես ապրում` տեսնելով այս հայորդիների դեմքերը: Նրանք պատերազմից տուն չդարձան, իսկ հարազատները հույսը չկորցրած` սպասում են: Սպասում ենք եւ մենք` ակնկալելով նրանց վերադարձը:

Արցախի պետական համալսարանի
դասախոսների եւ ուսանողների անունից`

ռեկտոր Ս. Գադայան

պրոռեկտորներ` Ա. Աբրահամյան

Վ. Յարամիշյան

Վ. Ջավադյան

դեկաններ` Վ. Միրզոյան

Ե. Հայրապետյան

Շ. Այդինյան

Կ. Արամյան

Վ. Ավանեսյան

ուսումնական բաժնի պետ` Ժ. Անասյան

22.02.2013թ.

Հայկ Բալասանյանի անվան h.5 հիմնական դպրոցի 7-րդ դասարանի աշակերտներն այսօր եղան անհայտ կորած ազատամարտիկների հիշատակին նվիրված թանգարանում: Մեզ համար ավանդույթ է դարձել պարբերաբար այցելել այս խաղաղ անկյունը եւ հարգանքի ու հիշատակի տուրք մատուցել իրենց կյանքն ու ջահելությունը հայրենիքի ազատությանը նվիրած 239 անհայտ կորած ազատամարտիկներին:

Մենք խոնարհվում ենք նրանց մայրերի եւ հայրերի համբերության եւ սպասումի առջեւ:

Դասղեկ Վերա Ավերիսյան
25.02.2013թ.

A moving and important tribute to those lost in
the war. Thank you to the lady for her patience in showing
me around and her friendliness, despite the lack of a
common language.
Nick from London

Մարտակերտի Վլադիմիր Բալայանի անվան միջնակարգ դպրոցի 10-րդ հումանիտար դասարանի աշակերտներն առաջին անգամ են այստեղ: Պատերազմը վաղուց ավարտվել է, բայց շատերի ճակատագիրը դեռ անհայտ է: Թող այնպես լինի՝ նրանք բոլորը տուն վերադառնան, եւ այս թանգարանը մնա լույս հիշողություն: Երեւի սա ամենամեծ հայրենասիրական դասն էր, որ սաներս առան այստեղ: Քանզի «պատերից մեզ նայող» յուրաքանչյուր ազատամարտիկ ունի իր կյանքի պատմությունը, որը մեզ էր ներկայացնում լուռ, առանց խոսքի:

Մենք խոնարհվում ենք նրանց առջեւ: Վստահ են, որ այսօրվա դպրոցականները վաղը դառնալու են նրանց գործի շարունակողները: Տիկին Վերային շնորհակալություն՝ նման քանգարան ստեղծելու համար:

Դասուհի Ա. Մնացականյան
19.03.2013թ.

Un caro saluto e un forte abbraccio alle
madri dei figli scomparsi nella guerra.
Vi auguro di poter sentire ancora una volta
la voce dei vostri cari e di respirarne
il profumo e se non fossero vi auguro
di riuscire ad andare avanti con i denti
stretti forte, con la speranza in un futuro
migliore e con il ricordo di un mondo di
pace e prosperità chiamato Unione Sovietica
un mondo incontrato che vi è stato portato
via con la forza dall'Occidente avido e
invidioso. MUP MUPY ★

GIANLUCA PARDELLI, LIVORNO, ITALY

05/04/2013

6/4/2013

A extraordinary experience. The director took the time to give a tour of the organisation. A particularly moving experience was when she pointed out her son in one of the photos of the missing. Vera is an exceptional woman with amazing courage.

I will thoroughly recommend this to others.

Shahid Khan
Britain/Pakistan.

Учителя и учащиеся средней школы им П. Гевондяна сегодня посетили г. Степанакерт, провели Урок Мужества, посвященный 52-годовщине со дня рождения Национального Героя РА и Героя Арцаха Юрия Вагаршакевича Погосяна. Нам выпала огромная честь посетить музей солдат, которые не вернулись с войны. Выражаем огромную благодарность Григорян Вере-за то дело, которое она делает.

Пусть вернуться наши солдаты домой.

Элла Мирзоян
директор школы
08.04.2013г.

I appreciate a lot the hospitality of staffs here, It is interesting to see this part of world and we pray for its people to get the freedom the dignity and their independence.

Yosra Djahn
(Qc) Canada

Նրանք կովել են հանուն հայրենիքի: Նրանց շնորհիվ է, որ այսօր ապրում ենք այս հողի վրա: Փառք ու պատիվ մեր անհայտ կորած ազատամարտիկներին, որոնք իրենց կյանքը չխնայեցին՝ պաշտպանելով հայրենին: Նրանց տառապանքն իզուր չի անցել, համոզված եմ՝ Արցախի հանրապետությունը մի օր կճանաչվի որպես ինքնիշխան պետություն:

Գիանա Մարության
Սրբիանակերտի հ.2 դպրոցի ուսուցչուհի
11.04.2013թ.

Այս յուրահատուկ թանգարանի ցուցադրանքը դիտելուց լցվում ես միաժամանակ ցավով ու հպարտությամբ: Այս թանգարանն իր տեղը, դերն ու նշանակությունն ունի պատանիների ու երիտասարդների ռազմահայրենասիրական դաստիարակության գործում: Մեր ջահել հերոսների սխրանքը հավետ կմնա սերունդների սրտերում:

Լեոն Հովսեփյան
պարմական գիտությունների թեկնածու
13.04.2013թ.

Եթե մեզ օգնեցե՛ք թարգմանել տեքստը Կարաբաղի
Marmy և օգնե՛ք, չէ՛ր առաջին անգամը
առաջին անգամը թողե՛ք կոնֆլիկտ
արմատները - արմատները չեն
Dziękuję za wyekstremizację i za oprowadzenie
po tym muzeum.
Mateusz Głoracki
13.04.2013. Natalia Wilk
POLSKA

Իրենք նվաճեցին խաղաղություն, բայց, ավա՛ղ, չվայելեցին այն... Հավերժ փառք նրանց:

**Դավիթ Չամալիչ
նազմական փորձագետ
13.04.2013թ.**

Այս տղաներն իրենց կյանքը չեն խնայել հանուն հայրենիքի: Փառք ու պատիվ մեր ազատամարտիկներին: Նրանց շնորհիվ հիմա ծառայում ենք խաղաղ երկնքի տակ:

**Կապիտան Մանուկյան,
շարքայիններ Նարեկ Բալասանյան,
Դավիթ Սարգսյան /82256 գ/Վ/
13.04.2013թ.**

C'est un lieu de mémoire remarquablement organisé, dont il est important de numériser tous les documents. Le rapprochement des familles séparées des deux côtés de la frontière est un message d'espoir qui doit être encouragé par tous les visiteurs.

Bravo à Vera qui fait faire vivre ces disparus!

23/04/2013 Famille GAUNY (Marne - FRANCE)

Այսօր՝ ապրիլի 27-ին Անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարան այցելեցինք: Տպավորություններն անպատմելի են... Որքա՛ն մեծ աշխատանք է տարվել այստեղ: Կեցցե՛ն թանգարանն ստեղծողները:

**Կարմիր գլուղի միջև. դպրոցի դասուկ
Հ. Ավերիսյան
էւ 8-րդ դասարանցիներ
27.04.2013թ.**

После посещения музея без вести пропавших соотечественников я осталась под большим впечатлением. Спасибо всем тем, кто старается хоть чем-то помочь, дать надежду родственникам пропавших. Если и кто остался в живых из них, дай бог, чтоб вернулись они в целости-это наивысшая награда будет для нас всех.

Жанна Ванян
27.04.2013г.

Մարդուն զնահատում են ոչ թե ապրած տարիներով, այլ կատարած գործերով, թողած հետքով: Այդ առումով տիկին Վերա Գրիգորյանն արել է իրենից կախված ամեն ինչը՝ մեր հերոսական զավակների անունն ու պատիվը, նրանց սիրահարը բարձր պահելու համար: Փառք ու պատիվ նրանց եւ նրան...

Մուշեղ Օհանջանյան
30.04.2013թ.

チラバツの歴史のスタート(独立)のために戦った人達の思いを感じました
涙!!!

現在の町人々の笑顔からは想像できませんが、20年前に
戦争があったことを実感しました。 竹内裕
No War! 2013/1st/May

العوم و أنا أقر أمام صور هؤلاء الشهداء و المفقودين
 الكلمات تجر من التعبير عن الحزن و البرحة
 عن الضرع و الترع عن اللثة اصة و السوع
 عن العن و اللام فالأجاسيس تتفرق
 فنقع و نبال نقرع لا نقرع جفناه و حزن
 لأستفاد و البناء فقنا...
 نيت لوطنا المشوق و نذر دموعا على سماء
 الدار و نحن في النهاية أود أن أقول أن
 الأتجار نحن... و أنتم دفعتهم المين بطالكم
 أسكن كل أم قسوت اننا سهدا العلى
 و أميل بسيدا و انتم أقبلوا لدى كل عطفه تفضيلا...
 عطف على كل من...

Երբ նայում եմ այս նկարներին, այս երիտասարդներին, որոնք անհայտ կորած են, բառերը չեն կարողանում արտահայտել զգացմունքներս, նեղություն եւ հրճվանք, տխրություն եւ երջանկություն, ժպիտ եւ արցունք, հպարտություն եւ ցավ... Խոնարհվում եմ բոլոր այն մայրերի առջեւ, որոնք որդիներին կորցրել են հայրենափրկիչ պատերազմում, որովհետեւ նրանք ծնել ու սնել են հերոս զավակների:

Մեղրիկ ճապաղջուրյան
Սիրիա-Երևան
01.05.2013թ.

Այսօր առաջին անգամ այցելեցի անհայտ կորածների քանդարանն ու տեսնելով նրա ցուցադրանքը՝ շատ հուզվեցի: Անցել եմ շատ տարիներ, նրանք չկան... Ես կաղոթեմ բոլորի համար, որ վերադառնան, նրանց շնորհիվ է, որ այստեղ՝ մեր ազատ հայրենիքում մեծանում ենք որպես հայ... Եկեք Չոռնանանք նրանց:

Լիլիթ
06.05.2013թ.

Ես՝ Առնոլդ Գրիգորյանս, ՊԲ 3415 գ/մ զինծառայող եմ, կոչումով կապիտան: Արցախյան ազատամարտի տարիներին կորցրած լինելով տուն ու տեղ, մեծաթիվ հարազատների ու բարեկամների, փոքրուց եմ ցանկացել ծառայել հարազատ պետությանն ու ժողովրդին: Սիրում եմ այցելել ազգային գրադարաններ, պատկերասրահներ, թանգարաններ, եւ դա իմ մեջ մշակել է ազգային մտածողություն:

Հիշելով Գարեգին Նժդեհի ասույթները, կցանկանայի, որ մեր բոլոր պատանիներն ու երիտասարդները ինձ ու շատերի նման այցելեն նման վայրեր: Այս հուշաթանգարանը՝ նույնպես: Թող իրենց հեռավոր ու կարոտյալ զավակներին սպասող հարազատները մխիթարվեն հայրենիքի ազատ ներկայով՝ չդադարելով սպասել նրանց...

15.05.2013թ.

Ծառայում եմ Պաշտպանության բանակում: Հրետանավոր եմ: Շատ են եղել առիթներ, երբ մեզ տարել են տարբեր հուշահամալիրներ, թանգարաններ եւ այլն, սակայն այս շեմով ներս մտնելով՝ առաջինը խորհեցի... պատվի զգացման մասին: Ահավոր է, երբ մտածում ես, թե թշնամու ճիրաններում ի՞նչ կտտանքների են ենթարկվում այս տղաներից ողջ մնացածները...Եկեք արժանին մատուցենք նրանց տառապանքին:

Մհեր Եղիազարյան

15.05.2013թ.

Ողջունում եմ ձեզ, տառապող իմ ավագ եղբայրներ, դիմացե՛ք, համբերե՛ք էլի. կբացվի՛ լույս ձեր ճակատագրի վրա...

Հրայր Քամալյան
39138 զորամասի զինվոր
15.05.2013թ.

Տեխնիկական դիվիզիոնում են ծառայում: Հայրենիքի հանդեպ պարտքս մինչ վերջ կկատարեմ բարեխղճորեն: Այս թանգարանը մինչեւ հոգուս խորքը ցնցեց ինձ: Գիտեմ, որ պատերազմի ժամանակ ամեն ինչ է լինում... Համբերություն են ցանկանում գերությունում տառապողներին: Նրանք այնտեղ էլ են մարտիկ մնում, այլապես թշնամին առիթը բաց չէր թողնի՝ նրանց ահավոր լույսի տակ ներկայացնելու...

**ՊԲ շարքային Պեպրոսյան
15.05.2013թ.**

Ես ծառայում եմ, այսպես կոչված, «Եղնիկներ»-ում, եւ այսօր պատիվ ունեմ լինելու ԼՂՀ ԱԿԱՀՄ հուշաթանգարանում եւ Առաջին մրցանակ ստանալ «Լավագույն շարադրության համար»...

Շուտով զորացրվելու են տուն՝ Գավառ, բայց հուսով եմ, որ ապագայում եւս հնարավորություն կունենամ այցելել Արցախ եւ այս թանգարանը՝ ներշնչվելու նրա ցուցադրանքով: Չեմ մոռանա տիկին Վերա Գրիգորյանի հայացքն ու կեցվածքը...

**Գրիգոր Բիճյան
15.05.2013թ.**

Այսօր՝ 2013թ. մայիսի 18-ին այստեղ ենք եւ ձեզ ասում ենք՝ հասկանում ենք ձեր ցավն ու երդվում ենք հարկավոր պարագայում ձեր զավակների մասն հանուն հայրենիքի չխնայել ոչինչ...

**Երևանի թիվ 195 ավագ դպրոցի
աշակերպուների անունից՝
Կոչեցյան Ռուբիկ**

Մայիսի 18-ին ՀՀ իրավաբանների և հոգեբանների միջազգային ասոցիացիան «Ընտանիք-դպրոց-բանակ» ծրագրի շրջանակներում Երևանի մի շարք դպրոցների կոնտինգենտի ուղեկցությամբ եղավ ԼՂՀ անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարանում:

Տիկին Վերա Գրիգորյանի հետ հանդիպումը հուզիչ էր և ոգետրոդ: Մեր մեջ խոսում էր հայրենասիրության ոգին: Դիշտ խոսքը հավասար է գործի, մենք բոլորս պետք է խոսենք ու գործենք հանուն հայրենյաց շահի, հանուն ազգի ապագայի:

***Խաչատուր Մարգյան
Ասոցիացիայի նախագահ***

Ես շնորհակալ եմ ճակատագրին՝ ԼՂՀ անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների միության հուշաթանգարանում լինելու համար: Կյանքին սկսել եմ նայել նոր դիտանկյունից... Յնցված եմ տիկին Վերա Գրիգորյանի հոգեկան ամրությամբ: Մեփական վիշտը սրտում անթեղած՝ նա տոգորված է ազգի բարօրության գաղափարով, կատարում է երախտագիտության արժանի մեծ աշխատանք: Խոնարհվում եմ նրա և իր բախտակիցների առջեւ: Թող Աստծո աջը լինի նրանց գլխին...

***Էմանուել Մարգարյան
ՀՀ «Երևան» հեռուստաընկերության
գլխավոր խմբագիր
18.05.2013թ.***

Բարձր ենք գնահատում ձեր գործն ու անսահման սերն առ հայրենիք, խոստանում ենք ամեն կերպ աջակցել ձեր

կազմակերպությանը, որպեսզի նրա ձեռնարկումները լինեն շարունակական ու փոխանցվեն սերունդներին:

**Երևանի հ. 195 ավագ դպրոցի անունից՝
Արփինե Մկրտչյան
18.05.2013թ.**

To the wives of relatives of the Arzakh War missing
in Arzakh Soldiers -

Thank you for the lovely tour of your museum
and for the kindness with which you welcomed me today.
We all have a responsibility in this life and this
world to protect each other and to love each other.
No violence can ever be justified and we should all work
for the peaceful resolution of all conflicts, so that
no mother, no father, no sister or brother should
ever suffer in the way anyone suffers who does not
know the fate of their loved one.

Best of luck!

S. J. Alt

Simon Tiller, London
20-05-13.

Ձեր թափած արյան ամեն մի կաթիլը, ձեր տառապանքի ամեն մի թույլեն, անհայտ կորած ազատամարտիկներ, փոխ-հատուցվելու է մեր շարունակական պայքարով եւ պահանջատիրությամբ՝ մինչ վերջնական հաղթանակ:

**Բիայնա Օհանեան
23.05.2013թ.**

Ծանր բան է սպասումը... Չարմանում եմ, թե որքա՛ն ուժ կա այս հետաքրքիր ու գործունյա կնոջ՝ ԼՂՀ ԱԿԱՀՄ նա-

խագահ Վերա Գրիգորյանի մեջ, որ կարողանում է ոչ միայն դիմակայել ահավոր ցավին, այլև փայլուն կերպով ղեկավարել մի ամբողջ կազմակերպություն եւ ստեղծել այսպիսի քանգարան: Այն ոտից գլուխ ցնցում է այցելուին...

Աստված տա, անհայտ կորած որդիները տուն դառնան՝ վերանա սպասման սուկալի ցավը:

Է. Քարրիելյան
Սրեփանակերտի հ.12 հիմնական դպրոցի տնօրեն
24.05.2013թ.

Excellent museum, very friendly people
lets hope it will never happen again
Thanks for the great welcome!
Connie

Ձեզ հետ միասին հավատում ենք եւ սպասում տղաների վերադարձին: Դուք պետք է տուն վերադառնաք, տղաներ, լսու՞մ եք, համբերեցեք, կլինի վերադարձի ճանապարհ:

Սարգիս, Ասրդիկ, Ալեքս Սահակյաններ
Լուսինեի Մեսրոպյան ազգային վարժարան
03.06.2013թ.

Աստված ձեզի համբերություն տայ: Միշտ յույսով ապրեցեք, Աստված մեծ է:

Սալյոնեան ընկրանիք
03.06.2013թ.

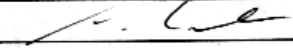
Многострадальному народу Нагорного Карабаха-свободу, процветания и благословения.

Мероди Мажиров
Г.София Булгария

Մեր գործաձագի ողջ անձնակազմի անունից գլուխ ենք խոնարհում անհայտ կորած ազատամարտիկների հիշատակի առջեւ:

ՊԲ 37447 գ/Վ ՀԱՀԿԱՔՏ
04.06.2013թ.

Very interesting museum with lots of sad stories.
I wish my Russian was better so I could have
understood more of the explanations the friendly
ladies working here provided.

 5/6/2013 GERMANY

A truly sad story, much like a lot of other countries
in the early 90's. I do hope the lost men rest in
peace, and that their families can live on normally.

Zurich 7.6.2017 SLOVENIA

Das wenigste Volk kann niemals auseinander gehen
werden. Ich hoffe, dass die chauvinistischen Geplänkel
mündem flaxnah sich in einem nachhaltigen
und andauernden Frieden auflösen werden. Mög-
lichst bald.

Christoph Schumacher, 10.6.2013 Switzerland.

Für eine Versöhnung der Völker, das Überkommen von
gegenseitigen Misstrauen und dem Aufbauen neuer freundschaftliche
Beziehungen zwischen den Verkündeten werden Sie hier leben.
Der Krieg reißt immer Familien aus beiden Seiten auseinander
und niemand geht als Gewinner unbeschädigt aus einem
Konflikt hervor.

Alles Gute Nico Kruse Switzerland

Հնարավոր չէ չհուզվել, երբ այցելում եմ այստեղ: Այդքան երկար տարիներ են անցել՝ նրանք չկան... Միաժամանակ չեմ զարմանում ձեր հոգու պնդության վրա՝ չէ՛ որ արցախցիներ եք... Դրանով ասված է ամեն ինչ Աստված Ձեզ հետ:

Ք. Ռակելոջյան

ք. Շուշի

11.06.2013թ.

14.06.2013

Vain tous ces visages disparus et Vera qui cherche à rapprocher les familles est un moment touchant de la visite de cette capitale. La mémoire est ce qui reste, merci à vous de l'entretenir.

Emmanuel (France)

Խոնարհվում ենք մեր հերոսների՝ Պետոյի, Կարոտի /որի անունը կրող գրադարանում նաեւ եղանք այսօր՝ այցելելով հուշաթանգարան/ եւ մյուսների առջեւ՝ այսօրվա անկախ ու ազատ պետությունն ունենալու համար: Շնորհակալ ենք մեր տղաներին, որոնց կյանքի շնորհիվ այսօր ապրում ենք խաղաղ երկնքի տակ: Այստեղ մուտք գործելիս թվում է, թե եկեղեցում ենք, մենանում ենք մեր մտքերի հետ ու հոգով պաշտում տղաներին՝ ինչպես սրբերի...

ՀՀ Պոռոջյան ավանի Պ. Պոռոջյանի անվան

դպրոցի 2013թ. շրջանավարտներ

եւ դասղեկ Եղիաարեք Հովսեփյան

24.06.2013թ.

Besten Dank für die interessantesten Einblicke in ein Kapitel der bewegten Geschichte Karabakrs. Viel Erfolg auf dem Weg zur Unabhängigkeit!

Michael Portmann (Schweizland)

25.6.2013

Velmi pěkně připraveno a zajímavé informace děkujeme
moc za vysvětlení a ochotu. Paní byla neskutečně
přijemná a přestože umíme rusky jen trochu, tak
nám vše tipičtěji opakovala a pomohla nám pochopit
místní problémy. Tešíme se na příští setkání

✓
Zdeněk Paněl Šolc (Czech Republic)

Նրանց մոռանալն անհնարին է, մենք նրանց բացակա
չենք դնի մեր սրտում...

Շնորհակալություն ենք հայտնում ԱԿԱՀՄ նախագահին
և վարչությանը՝ Հիշողության այս օջախն ստեղծելու հա-
մար:

**Շուշիի հումանիտար քոլեջի
ուսուցչուհիՆ Սյրեիանյան
և «Զբոսաշրջություն» բաժնի ուսանողներ
26.05.2013թ.**

Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան
այցելելով՝ խոր հուզմունք ապրեցինք: Թող անհայտության
մեջ գտնվող բոլորը վերադառնան եւ ամոքեն ցաված սրտե-
րը:

**Ելենա Գանիեյան
Թաղավարդի Ա.Գրաշու անվան
միջն. դպրոցի 9-րդ դասարան
27.06.2013թ.**

Հնարավոր չէ առանց փշաքաղվելու նայել ձեր նկարներին, տղաներ:

Ամեն մեկդ՝ մի տան ճրագ,
Ամեն մեկիդ սրտում իղձեր՝
Այսօր... չկաք,
Ձեր կատարած գործը, սակայն,
Կա՝ կմնա:

Սուսաննա Շահնազարյան
գ. Թաղավարդ
27.06.2013թ.

04.07.2013
We didn't know much about Nagorno Karabakh conflict before coming in here. Here, in Stepanakert we're learning everyday. The museum of missing soldiers is a proof of these people's strength to never give up through uncertainty. We were welcomed by a lovely lady that explained as long as she could for some part in their lives, we wish.
Luqman and Pedro, Portugal

Շատ զգացողական վիճակ մըն էր այս թանգարանին մուտքը... Խոսքերը բավարար չեն, որպեսզի նկարագրիմ:

Շատ շնորհակալ ենք տիկին Վերային՝ այս նախաձեռնության համար, շատ դժվար է, բայց բոլորս պետք է իրեն մեր մօր նման նայինք, մեծ յարգանք ձեզի:

Գնյոյեան Դրո
04.07.2013թ.

Արցախյան պատերազմում մեր բանակի հաղթանակն ապահովվեց նաև այս նվիրյալների շնորհիվ, որոնց ճակատ

տագիրն առ այսօր, պատերազմից 20 տարի անց էլ, անհայտ է... Հուսանք, որ մի օր նրանց լուսանկարները կիջնեն հուշաթանգարանի պատից՝ ի նշան այն բանի, որ տղերքը վերջապես վերադարձել են եւ քայլում են հարազատ հողի վրայով՝ հպարտ իրենց դիմակայելու ուժի համար...

***Մամսն Հովհաննիսյան
09.07.2013թ.***

Տպավորված ենք Արցախ աշխարհի գեղեցկությամբ եւ արցախցիների հյուրասիրությամբ: Դժվար գնով է հայեցի պահվել այս դրախտը, այցելեցինք թանգարաններ, տեսարժան վայրեր, զբոսնեցինք երեկոյան Ստեփանակերտի գեղեցիկ փողոցներով: Հուշաթանգարանը մեզ համար կմնա անմոռաց փաստ ու իրողություն: Սա հիշատակի եւ մեծ սպասման տուն է...Դժվարությամբ ենք բաժանվում քեզնից, Արցախ աշխարհ:

***Շուշանիկ Մալխասյան, Ապարան
10.07.2013թ.***

Թանգարան մտա հուզմունքով, դիտեցի ցավով, շրջեցի հպարտությամբ, հեռանում եմ Հույսով, որ անհայտ կորածների ցուցակը տարեցտարի կկրճատվի...

Տա՛ Աստված:

***Գ. Պեպրոսյան, փոխգնդապետ,
Ն. գնդի հրամանատար
10.07.2013թ.***

Мы надеемся, что войны вернутся к своим родным. Мы вас любим и обнимаем крепко.

***Белла Григорян
председатель Общества глухих НКР
10.07.2013г.***

Հայաստանի խուլերի միավորման ինքնագործ խմբերով այցելեցինք ԼՂՀ զոհված եւ անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարանները: Մեր սրտերում վառ պահենք նրանց հիշատակը:

L. Մկրտչյան

Հայաստանի խուլերի միավորման նախագահի տեղակալ եւ մշակույթի ու սպորտի պալատի տնօրեն
10.07.2013թ.

«Արքայության գավակներ» պատանեկան խմբի անունից մաղթում ենք, որ այն կենդանի շունչը, որ զգացինք թանգարանում, ընկերակցի ձեզ եւ բոլոր սպասման մեջ գտնվող ընտանիքներին՝ ներշնչելով հավատ եւ հույս

Մենք ցանկանում ենք դառնալ հայրենյաց պաշտպանների արժանի հետետորդը, շարունակել նրանց գործը:

Կարոտր Մուրադյան,
Արամ Մովսիսյան,
Վահե Գալստյան
10.07.2013թ.

I přes velice složitou problematiku tohoto
konfliktu je dobré vidět zřejmý o existenci lidských
stránky bez upřednostňování politického zbarvení.
Expozice je v rámci možnosti dobře připravená,
paní přijemná a milá.
10.07.13. Za IMS děkuje Arsenij Baljajev

Ծառայության անցնելով ԼՂՀ Պաշտպանության բանակի զորամասերից մեկում, շրջագայել եմ նորակոչիկների հետ

հանրապետության տարածքում: Եղանք նաև Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարանում: Խոնարհվեցինք նրանց հիշատակի առջև : Համբերություն ողջ մնացածներին...

Վահե Մարգարյան
11.07.2013թ.

Ծառայում եմ ՊԲ-ում: Վաշտի հրամանատար՝ թվով 17 նորակոչիկի հետ այցելեցի անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան: Տղաների դեմքերին նայելով՝ զգացի, որ իմ հոգում խտանում է թշնամու հանդեպ ատելությունը ... Չենք թույլ տա, որ անգամ մի թիզ հող հակառակորդը խլի մեզնից:

Սարգիս Ազրջյան
12.07.2013թ.

Պատերազմն իր դրոշմն է թողել մեր հիշողություններում... Այդ նույն պատերազմում անհայտ կորած իրենց զավակներին, քույրերին ու եղբայրներին գտնելու հույսը չկորցրած հարազատները խմբվելով մի ընդհանուր տանիքի տակ, ստեղծելով « Անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների միությունը», իրենց գերխնդիրը համարեցին միավորել բոլոր ջանքերը՝ պարզելու անհայտության մեջ գտնվողների ճակատագիրը, բարոյապես ու նյութապես աջակցել կազմակերպության անդամներին: Հիմնադիր համագումարը միաձայն միության նախագահ ընտրեց պատերազմից տուն չդարձած ազատամարտիկի մայր Վերա Գրիգորյանին: Կարեւորագույն խնդիր էր համարվում անհայտ անձանց ցուցակների ճշգրտումն ու հստակեցումը: Եվ միության նախագահ տիկին Վերան հավաքեց տղաների կենսագրությունը, մարտերի ժամանակ ու վերջին պահին իրավիճակը շատ թե քիչ բնորոշ փաստաթղթերն ու մասունքները՝ առանձնաց-

նելով թղթապանակներում: Այդ տեղեկությունների մի մասն այսօր բացառիկ ցուցանմուշներ են համարվում Վ.Գրիգորյանի նախաձեռնությամբ ստեղծված հուշաթանգարանում: Տիկին Վերան «Անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների միության» մի մասնիկն է, առանց ում անհնար է պատկերացնել միության գործունեությունը:

Անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատները չեն կորցնում իրենց զավակներին վերադարձնելու հույսը: Նրանք ամեն ինչով օժանդակում են Միության գործունեությանը, դրանով խորհրդանշելով իրենց զավակների, քույրերի ու եղբայրների նկատմամբ կարոտն ու սպասումը... Այդպիսի նշանակություն ունեն Միության հուշաթանգարանում կազմակերպված միջոցառումները: Նմանատիպ միջոցառումների ժամանակ մեկ անգամ եւս հիշում ենք նրանց, ովքեր իրենց անձնագոհության, նվիրումի եւ հերոսական ոգու շնորհիվ կերտեցին մեր հաղթանակը:

«ԱԿԱՀՄ» նկատմամբ ցուցաբերվող ուշադրությունից կարելի է եզրակացնել, որ վիշտը դուրս է եկել որդեկորույս մայրերի սրտից եւ դարձել համաժողովրդական: Այն դարձել է մերը, եւ յուրաքանչյուրս պարտավոր է սատար կանգնել ցանկացած հարցում: Եվ ամենամեծ աջակցությունը կլինի այն, եթե կարողանանք համատեղ ջանքերով պարզել մեր տղաների ճակատագիրը: Չէ՞ որ մենք բոլորս քաջ գիտակցում ենք այն ծանր դրությունը, որում գտնվում ու անորոշության ծանրությունը, այն խեղդում է հարազատներին...

Խնդրենք Աստծուն, որ վերադարձնի մեր որդիներին...

**ԼՂՀ ՊՆ ՌՀԳ եւ ՀԿՀԿ բաժնի սպա՝
կապիտան Նունե Աբաղյան-Գաբրիելյան
12.07.2013թ.**

Խոնարհվում ենք Ձեր առջեւ:

Թող Աստված Ձեր հույսն ու հավատն իրականացնի:

Տանյա Առարամյան, Ծովիկ Սաղաթեղյան

5.07.2013թ.

Խոնարհվում ենք ձեր լուսանկարների առջեւ, տղաներ, թող
քարերախտությունը մի օր տուն վերադարձնի բոլորիդ:

Վահրամ Հակոբյան, քիվ 46492 գ/մ

15.07.02013թ.

Սրտանց ցանկանում ենք, որ նրանք գտնվեն եւ հասնեն
իրենց ընտանիքներին, վառ պահեն իրենց օջախների կրա-
կը:

Նարեկ Սկրրչյան

16.07.2013թ.

Thanks for letting us have a look around this touching
memorial to the war. May it never be forgotten.
16.07.2013, Gary, UK

我都不太懂這位女士說什麼，我是從香港來的背包客，
也是第一次來，還沒有來亞美尼亞之前，我是不知道有
Karabakh 這個「國家」，很高興可以來這裡，認識這裡的
文化歷史。

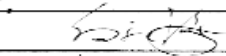
Super West - Jack Chow, Hongk

16-7-2013

Thank you for showing us around this museum, this is a conflict little-
known and understood in the West and it is sobering to see
this tragic piece of it.

Dylan Trent Vancouver, Canada

来 Kaobath 之前没有听说过这个国家。来了这里之后，发觉这个地方是
旅途中的一个惊喜。尤其喜欢 Separakert 这个城市，安静和谐，人们
喜欢每天傍晚坐在喷泉广场，看着来往的人群，一直到深夜。愿战
争离这个国家，愿这里的人们享有和平。

④ 骑着中枪 V

2013/7/17

Ni bula vinaka, sai koya saka oyo e dua na nai
valavanumi vinaka era vakudra na tuvudra era duri
era vaka ni vanua. Sa neimami masa na luvu
ni vanua o Viti me na tiko kei kemuni na vakacaga
ni nodra Kalou ke Jiova.

EPINERI VULAKEMAKI

Suva, Fiji.

17/07/2013...

Առաջին անգամ ենք Ղարաբաղում: Ի՞նչ անուշ աշ-
խարհ... Այս թանգարանն էլ շատ յուրահատուկ է... Հուսով
ենք, որ ազգն ու աշխարհը կհիշեն այդ յուրահատկության
մասին եւ անեն հնարավորը՝ տղաներին անհայտ հեռուներից
վերադարձնելու համար:

**Թեհրանից /Իրան/
եւ Գլենդեյլից /ԱՄՆ/
Իվեր Շահգալդեան,
Ալեն Բարսեղեան,
Էդգար Շահգալդեան,
Քրիստին Շահգալդեան,
Ստաս Թերզեան,
Համլետ Բունիսբյան:
17 յուլիս 2013թ.**

Ամեն սփյուռքահայ պատանի ու երիտասարդ, որ աշխարհի չորս ծագերից գալիս է տեսնելու Արցախը, շրջելու նրա ազատագրված տարածքներում, պիտի զգա, որ ոտքը Սրբազան հողի վրա է դնում, զգա այդ հողի ուժն ու արժեքը:

Բայց շրջագայությունը կատարյալ չի լինի, եթե նրանք չայցելեն հայրենափրկիչ պատերազմի թոհուրոհում անհայտ կորած ազատամարտիկների այս խորախորհուրդ թանգարանը... Հոս է, որ նրանք լավագույնս պիտի իմանան, թե ինչ է նշանակում Ազատ Հայրենիք: Հոս է, որ շատ ավելի տեղին է հնչում «հողն արյունով են փրկում» ֆրազը, իսկ այցելելով՝ վիրալիցքավորված են վերադառնում տուն՝ մտածելու, թե Հայրենիքը նախ եւ առաջ իրեն է եւ հայրենիքը պահելու ու ծաղկեցնելու պատրաստ է նախ ինքը...

Իբրեւ Մուսա-լեռցիներ՝ մենք հաճախ ասում ենք «Մենք լեռն ենք տակավին, թող որ գայ թշնամին»... Ու եթե Մուսա լեռան քառասուն օրվա սխրագործությունը կրկնեց Արցախի հերոս ժողովուրդը, բազմաճակատ մարտերում ու մանավանդ Շուշիի ազատագրմամբ վերահաստատեց հայոց երբեմնի արժանապատվությունը՝ թող որ բարձր գին վճարելով, որի խոսուն վկան է այս հուշաթանգարանը, ապա պիտի հավատալ, որ հայը վերստին բռնել է անպարտելության ուղին:

Մեր ազատամարտիկների թափած արյան ամեն կաթիլը պիտի ծնի նոր հերոսներ, որոնք պիտի կերտեն ամբողջական Հայաստան՝ ամբողջական հայությամբ. Ազատ ու անկախ միացյալ Հայաստան: Այդովը մեր գոհվածների եւ անհայտ կորածների յիշատակը կմնայ անմար:

***Յակոբ Այնթապեան եւ ընդհանր՝
Մուսալեռ - Այնճարից
17 յուլիս 2013թ.***

Եղա հուշաթանգարանում: Ի՛նչ ասեմ... Պարզապես իմ գո-
րակցությունն եմ հայտնում անհայտ կորած ազատամարտիկ
ընկերներիս ընտանիքներին: Արթիկի շրջանի Փոքր Մանթաշ
գյուղից վեր եմ կացել եկել, որ նրանց նկարներին ասեմ՝
տղերք, իրո՞ք ոչինչ ու ոչ ոք չի մոռացվել, մենք հիշում ենք ձեզ,
ձեռքներս են, որ չեն հասնում ձեզ... ներող եղեք, տղերք, ու
դիմացեք: Դիմացեք, գուցե մի օր ցանկալի ճանապարհ կբաց-
վի, ո՛վ գիտի. կյանքում ամեն ինչ էլ լինում է: Հավատացեք ու
դիմացեք:

Վերջում ասեմ, որ Կարոտ Սկրոչյանի անվան գրադարա-
նը հիացրեց ինձ, շատ հետաքրքիր գրքեր կան այնտեղ, բայց
ամենագնահատելիս հենց այն է, որ գրադարանը կրում է ան-
հայտ կորած հերոս հրամանատարի՝ պռոշյանցի Կարոտի
անունը... Մի պայծառ տղայի, որին հայրենիքում շատերն են
հիշում:

Գարեգին Թորոսյան, նախկին ազատամարտիկ
18.07.2013թ.

Thank you for welcoming me into your wonderful
museum - the pursuit of freedom and independence
has not been easy, but it is good to see that
the solution will be to liberate and remember, and
not to let anger override the drive for the future.
Edward Thomas Bankes - 20th July 2013

22nd July 2013

I haven't words for describe this museum, I
think that only the slave can be understand
this tragedy for to build a very durable
peace. Thank you very much!
Volens - Abd.

Very moving to see all the photos of the those who gave their lives for their freedom. It speaks deeply to us all.

Robert Smith, UK

Interesting to know about Karabakhian history. Albino HERPIV Froma 22nd of July 2013.

It's a powerful emotion to come to a place full of memory and sadness.

I appreciate in particular that nobody who died in the struggle for civil rights is forgotten in Stepanakert. Carb Sango Italy

To mi jeze ukazuje dramu Górnega Karabachu oraz jege mienkavice. Nam raduju, ce dramu lat 90' ugdy wujdy wujdy wujdy partu

Mariusz Laluk Poland

L'accueil réservé par les habitants du Haut-Karabagh est exceptionnel. Les villages et les maisons semblent porter le deuil d'une guerre tragique, mais les plaines se referment, les familles se rassemblent, les enfants n'ont jamais cessé d'être là, de même que d'espérer, certainement, sans qu'on leur se souviendrait d'un territoire un avenir long et prospère.

Croffrey de Nayll

23/07/2013

Восхищаемся вашим мужеством и выдержкой, желаю вам найти ваших близких живыми и здоровыми.
23.07.2013г.

Թող Աստված պահապան լինի ձեզ: Դուք ունեք մեծ համբերություն, որ սպասում եք ու չեք տրտնջում: Այդ հավատի շնորհիվ է, որ կարողանում եք ձեր մեջ ուժ գտնել ու սպասել: Թող Տիրոջ օրհնությունը լինի Ձեզ, Տիկին Վերա, ու բոլոր-բոլոր սպասողներին:

**Օրհնությամբ՝ Տեր Հովհաննես
քահանա Հովհաննիսյան
23.07.2013թ.**

DEKUPJE ZA POUTAVÉ VZLÍČENÍ HISTORIE KONFLIKTU
o NÁHONNÍ KARABACH. PRŮVODCI BŤCI SKVĚLÍ A DOKÁZALI
VZBLUDIT NÁS ZÁJEM O TUTO ZEMĚ

24.7.2013

Janek Jankovic / Jan Jankovic / Daniel Jankovic
CESKÁ REPUBLIKA

Առաջին անգամ չէ, որ մտնում եմ անհայտ կորածների հուշաթանգարան ու միշտ էլ՝ հույս ու հավատով, թե իզուր չեն որդեկորույս մայրերն սպասում գերության մեջ գտնվող իրենց զավակներին...

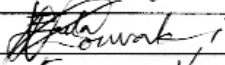
**Վ. Գոնչորյան
Վ. Սպեխանյան
24.07.2013թ.**

Very sad to see all of this. Hopefully there will never
be a repetition of this!
Jan & Janen - Belgium 24/7/2013

Сегодня я посетила Ваш музей. Спасибо Вам и всему Степанакерту, что чтите память о без вести пропавших.

Рина Саркисян
24.07.2013г.

Na gaura keda vakamuriya kina nai tabanoas
e koto no, ka keda sarava nai vovo se na
ka bila mai na vabu, e da loloku balita ni
na vabu ena vuku ni nodra. Na kaci ni
vanua e diva na ka bibi ka keda na dui
vakadinadinataka talaga ena nodra vanua.
Me seluti kemuri na loloma kei na
vakacegu levu ni nodra kaka ke jiova.

EPINERI VULAKOUAKI
SUVA, FITI. 24/07/2013

Сегодня я побывал в вашем музее. Память... здесь столько памяти и воспоминаний о тех, кто когда-то защищал наш Карабах, отдав за родину жизнь. Нас сегодня здесь около 70 человек и все под большим впечатлением.

Гор Айрумян
24.07.2013г.

Մեր՝ 37221 գործնախ զինվորներու, շատ տպավորված ենք այս քանդարանով ու հպարտ՝ մեր հաղթանակած քանակով:

27.07.2013թ.

Very moving and sad insight to the war in this region. Interesting explanation of the attendees.
Many thanks for the visit.

Robert Thürlimann 29/07/13

Fabian Thürlimann

Luizius Thürlimann

INTERESTING AND VERY MOVING MUSEUM. ALL THE BEST WISHES TO THE PEOPLE OF KARABAKH WITH A HOPE FOR A BRIGHT FUTURE. 29/7/13
ASK GUDMUNDSEN, DENMARK

May peace remain in the Karabagh region and no more such museums are needed. I wish Karabagh and its people a bright future and I hope to see the region prosper again if I get the chance to return.

Eric Shim, Hong Kong

37221 գործառնախի հրամանատարութեան եւ անձնակազմի անունից շնորհակալութիւն եմք հայտնում Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարանի տնօրէնին՝ ստեղծածի համար եւ մաղթում նոր հաջողութիւններ:

**Ա.Ազատյան, Չ/մ ՀԱՀՏԱԳՏ, Կապիտան
27.07.2013թ.**

Մենք՝ Մոնրեալի «Սուրբ Հակոբ» վարժարանի աշակերտներս ու մեզ ընկերակցող ուսուցիչները կը խոնարհինք գլուխներս մեր նահատակ անունների առաջ, իսկ անյայտ կորած տղաների համար աղօթում եմք, որ վերադառնան իրենց տառապող մայրերին:

Տերն ընդ ձեզ, հերոս մայրեր:

**Մոնրեալի «Սուրբ Հակոբ»
ազգային վարժարան
27.07.2013թ.**

Einblicke in den Krieg von der Seite Karabachs, Traurige
Geschichten und Tragödien die hinter den unzähligen Portraits
stehen. Simon Vojt, Germany

ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի
գիտաշխատողներ՝ Ա. Պողոսյանս եւ Ա. Ստեփանյանը, հույս
ունենք, որ տղաները կվերադառնան: Վատագույն դեպքում՝
հանգստություն եւ խաղաղություն նրանց հոգիներին...

27.07.2013թ.

Բողոքին վերադարձ ենք ցանկանում:

40 նորակոչիկներ

Мы, потомки Нагорного Карабаха, посетили музей без вести пропавших, глубоко впечатлены увиденным, верим, что найдутся парни, которые оставили след в истории Арцахской войны. Прделана большая работа директором музея Григорян Верой Армиевной и его работниками.

Преклоняем голову перед пропавшими героями Арцахской войны. Мы всегда будем помнить о них.

М. Арамян.

Н. Багдасарян

Полтава /Украина/

29.07.2013г.

Բարձունքը մերն է՝
տղերքը չկան...
Տղերքն ավելի
բարձրում մնացին...

Գեորգ Ասատրեան

Լիբանան

30.07.2013թ.

May peace begin in Kondalik region -
Despite the fact that museum is
very well organized and stores and
preserved goods by the body who
runs it are interesting it would be
much better if places like
this don't exist in the world

30.07.2013

Felix

Byli jsme tu, návštěvníci z Prahy z 4. srpna

30.07.2013

Tomáš Kubík FELIX

Grazie per la bella visita
al museo alla signora Vera
Perché la guerra non ci sia più

31.07.2013

Giovanni (BOLOGNA)
ITALIA

Il museo è molto ben curato con estrema passione
e professionalità per ricordare le atrocità che gli
uomini non finiscono mai di commettere.

Questa volta speriamo che sia l'ultima e che il
sole non smetta mai di splendere in questa
fantastica terra. Grazie alla signora Vera e un
abbraccio a lei per il suo figlio che purtroppo è
caduto per difendere la propria patria.

31.07.2013 Andrea - Bologna (I)

Հայարտության զգացում ենք ապրում մենք՝ անկախության սերունդը: Անկախություն, որ ձեռք բերվեց լավագույն տղաների քաջագործության շնորհիվ:

Պարտավորվում ենք հարգել զոհվածների հիշատակը, գորակցել անհայտ կորածների ընտանիքներին, որոնք հույսը չեն կորցնում, օրնիբուն սպասում են իրենց որդուն, եղբորը, հորը...

Իր երկրի պատմությունը չիմացող անձը դատապարտված է կործանման:

Անի Գեորգյան
ԵՊՀ «Վարդանանք» ՈՒՆՊՍ
03.08.2013թ.

Արցախյան պատերազմը ոգու մի յուրօրինակ արբեցում էր, արբեցում, որի շնորհիվ 21-րդ դար մտանք հաղթանակած: Ցավոք, հաղթանակն այդ հեշտ չտրվեց մեզ, ունեցանք զոհեր, անհայտ կորածներ... Բայց կա՛ ազատ Արցախը, կա ինքնիշխան Հայաստանը, եւ ապագան էլ մերն է լինելու:

Հայկ Բեջանյան
ՀՊՏՀ
03.08.2013թ.

Վերա ջան, Աստված ուժ ու կարողություն տա դիմանալու...
Երանի՛ բոլորը վերադառնան:

Քեյրի Գունդակչյան
03.08.2013թ.

Посещал музей памяти безвести пропавших и до глубины души взволнован увиденным. Хочу выразить благодарность всем тем, кто принимал участие в его создании. Высоко ценю особенно деятельность бесценного руководителя СРБПА - уважаемой Веры

Григорян- матери безвести пропавшего война... Этот музей есть и будет школой воспитания молодежи Арцаха!

***Юрий Аванесян, отец погибшего солдата
03.04.2013г.***

Անհայտությունն անորոշություն է, իսկ նրանք անորոշ չեն, նրանք թողել են մեզ ազատ , անկախ հայրենիք: Ուրեմն՝ եկեք նրանց անվանենք հայրենիքի նվիրյալ զավակներ: Նրանք անհայտ կորածներ չեն, նրանք մեզ հետ են այսօր եւ ապագայում:

***Նկարիչ Ս. Գարրիելյան
05.08.2013թ.***

Հուշաթանգարանը տպավորիչ է: Թող Աստված պահապան լինի տղաներին ու ձեզ. անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատներ: Ձեզ: Պահապան լինի ողջ ազգիս հայոց, ձեռքը՝ հովանի մեր զինձառայողների գլխին...

Տիկին Գրիգորյանի գործը սուրբ գործ է... Ձեզ պես հայրենասերների շատ լինելու դեպքում ազգը կբարգավաճի:

***Թիվ 38677 գ/մ կրպ. սերժանտ
Անուշավան Սահակյան
06.08.2013թ.***

Հավերժ հիշատակ մեր հերոսներին, որոնք իրենց կյանքով մեզ կյանք շնորհեցին: Խոնարհվում ենք նահատակվածների շիրիմների եւ անհայտ կորածների տառապանքի առջեւ, աղոթում բոլորի հոգիների համար:

Նրանց մայրերին՝ անսպառ հույս ու համբերություն...
***Անուշ Հայրիյան եւ փոքրիկ Տիգրան
06.08.2013թ.***

C'est un grand moment d'émotion et de souvenirs douloureux qui sont rassemblés ici. Témoignages précieux et douloureux. Archives déterminantes pour la suite du combat pour la reconnaissance du RHK.

Armenian Nicholas

Jeste'smy bardzo podziwieni wizytą w tym Muzeum, pani, która nas oprowadziła jest bardzo miła, bardzo nam przykro z powodu zaginięcia jej syna... Szeregowiec Wzruszające jest zdjęcie przedstawiające Mamy przy jednym stole z Niemcami, Korbach i Korbajdjanem, których synowie zaginęli. Mamy nadzieję, że konflikt tego rodzaju nie powtórzy się w przyszłości.

Marin, Karina i Anni Jemla

WWW.KARINAMARIN.PL

Wiera, I wish peace for you, your son and your country. Thank you for your kind welcome and hospitality - it will leave a lasting impact on my memories of my visit to your beautiful country. Your smile outshines the darkness of the history that surrounds you.

Daniel Kryzotopa 2-9-2013

Շնորհակալություն հիշողության այս կայանն ստեղծողներին:

07.08.2013թ.

Կորցրածդ թող շուտով վերադառնա, հա՛յ մայր:

**L. Ա.
07.08.2013թ.**

7/8/2013

I'm sorry for your losses. Your country
is beautiful. I'm happy that you ~~finally~~
got your independence
Sarah [Spain]

7/8/2013

It is unfortunate that these events had to
happen. I'm sorry for your loss and may you
even find your loved ones in the future
Ali [Lebanon]

7/08/2013

I wish to this territory a peaceful future
Diana [Italy]

Спасибо за память по без вести пропавшим. Спаси-
ибо за ожидание их с войны, несмотря на время. За
уверенность в продолжение жизни после смерти де-
тей. За стойкость, мужество, непоколебимую силу
жизни.

**Акуң Лаура, Гидоян Ивета
Жительницы г.Еревана
08.08.2013г.**

Տիկին Վերա, հիացած եմ այս սիրո, եռանդի ու նվիրվածության համար... Աղոթենք Աստծուն, որ բոլոր որդիները ողջ եւ առողջ վերադառնան տուն, եւ այս թանգարանը դառնանրանց ու ձեր ուրախ հանդիպումների հավաքատեղի:

***Սվեդլանա Մանուկյան
ՀՀ Սարդարապատի հուշահամալիր,
Հայաստանի ազգագրության եւ
ազգային ազատագրական
պայքարի թանգարան
09.08.2013թ.***

Մենք՝ Վայոց ձորի Խաչիկ գյուղի միջնակարգ դպրոցի պատանի երկրապահներս, շնորհակալություն ենք հայտնում այստեղ կատարված հսկայական աշխատանքի համար: Թող անհայտ կորած ազատամարտիկները հայտնվեն մի օր... Մենք լավ ենք պատկերացնում Արցախի հոգս ու խնդիրները, քանզի ինքներս էլ գտնվում ենք ուրիշինը դարձած մեր Նախիջեւանի սահմանագլխին... Գլուխ ենք խոնարհում զոհված ազատամարտիկների շիրիմների եւ անհայտ կորածների տառապանքի առջեւ:

***Վ. Գրիգորյան
Խաչիկ գյուղի ԵԿՏ հրամանապար,
դպրոցի տնօրեն
10.08.2013թ.***

Եկել եմ Էջմիածնից: Շատ մեծ էր այս թանգարանը տեսնելու ցանկությունը: Եվ հուզմունքը, որ զգում եմ հիմա, դժվար է բառերով նկարագրել: Նայում եմ տղաների նկարներին՝ համակվում ցավով ու հպարտությամբ: Նրանք իրենց ջանքերով չխնայեցին հայրենիքի համար, նրանք օտար բանտերում ժամանակից շուտ ծերանում են հարազատներից

հեռու, կտտանքների տակ...Խոնարհենք գրուխներս նրանց տառապանքի առջեւ եւ համբերություն մաղթենք...

Վերա Պողոսյան
11.08.2013թ.

Շատ ազդեցիկ թանգարան է... Բնույթով բոլորովին տարբեր: Անչափ հայրենամուտ աշխատանք է կատարված: Ապրողներն են, որ պահում են գոհված եւ անհայտ կորած ազատամարտիկների վառ հիշատակը: Փառք ու պատիվ մեր ազատամարտիկներին: Տիկին Վերա, Աստված Ձեզ առողջություն եւ ուժ տա, որպեսզի Հիշատակի եւ Սպասումի այս տունը երկար ու լավ պահվի... Եվ թող ոչ մի մայր չզգա այն ամենն, ինչ Դուք եք զգացել ու ձեր բախտակիցները:

Գայանե Շահբազյան
թ.Էջմիածին
12.08.2013թ.

This was a strong experience .
This heroic fighting stir us when
we come so close to us as does
here. We have also been out out
town and felt the ferocity of the
battle - Thank you for this
memorial-museum .

Richard Kempner
E. J. Noel

Յուզիչ յանդիպում եւս մեր Արցախի այցելութեան ընթաց-
քին:

Հոս կտրվիմք, թե յոյսն ու հայրենասիրությունը որքան
մղիչ զգացումներ են:

Աղոթքով պիտի հեռանանք այս վայրէն:

**Շիրաճեան ընկրանիք
Լիբանան**

*Un musée émouvant dans sa profusion d'objets
chargés d'émotions - 2.39 dixième de trop.
Notre cœur est avec eux & nous leur adressons
nos prières les plus chaleureuses - Amélie & François,
PARIS (France)*

*Um saúdo desde a Galiza. Vivam as loitas de libertação
Mas nunca haja demasiadas cruzes e cruídos entre os
desaparecidos!* Beito 15-8-13

13.08.2013թ

Մենք՝ «Բաֆֆի» միության սկաութներս, մուտք գործելով
այս սրբավայր, մեծ ցավ զգացինք կորուստների համար եւ
կուգեանք զորակից դառնալ ձեզ, մայրեր, որ սպասում եք
ձեր որդիներին...

Անձամբ ես չեմ կարծում, թե կյանքիս այս րոպեները եր-
բեւէ կմոռանամ...

**Մարո Չարմանչյան
Հայ մարզամշակութային «Բաֆֆի» միություն
16.08.2013թ**

Thank you for letting us visit the museum - after being here and seeing the countryside it was very interesting to see and learn more about the war.

Karla Wilkinson Canada

Daniel Bozid Germany

Saturday, August 17 2013

Very moving exhibition, I wish this country will never have to go through such a pain and will live peacefully forever.

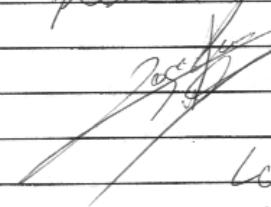
Petr, Czech Republic 17th August 2013

Հերթական անգամ այցելեցինք հուշաթանգարան: Այս անգամ մեզ միացել էին Ղարաբաղյան պատերազմի վետերանների միության տղերքն ու Արթիկի թիվ 7 ավագ դպրոցի նախագորակոչային տարիքի աշակերտները:

Շնորհակալություն տիկին Վերային՝ իր կատարած աշխատանքի համար: Մենք հավատում ենք, որ մի օր իրենց սիրող ափը կվերադառնան տղերքը...

**Աննա Գրիգորյան՝ «Երիտասարդության կամք»
ԵՀԿ նախագահ, Գարիկ Եղիազարյան,
Տիգրան Խաչատրյան՝ Ղարաբաղյան պատերազմի
վետերանների միություն,
Վաղինակ Չարչյան՝
Արթիկի թիվ 7 ավագ դպրոց
18.08.2013թ.**

That peace prevail in this land.

Lomã - Portugal
20/08/2013

Благодарим Вас за проделанный огромный путь, за вечную память павшим в этой страшной войне, за вашу веру и надежду на возвращение всех без вести пропавших. Пусть надежда никогда Вас не покидает.

Татевосян
20.08.2013г.

It is now 25 years, since the liberation war of Nagorno-Karabakh took place, and many mothers, sisters, wives, are still missing their loved ones. This museum is a moving tribute to all of them, and will make sure that they will never be forgotten. They fought for a good cause, for their own land, for their own values, for justice, for love. This is a story of freedom and resistance, and the price all they have: their lives.

Thank You, Mercè
Carlos Pereira, Portugal

Տպավորիչ աշխատանք է տարվում այս թանգարանում:
Մենք խոնարհվում ենք մեր զոհված եւ անհայտ կորած զին-
վորների առջեւ, հուսով ենք, որ վերջիններս մի օր կվերադառ-
նան հայրենիք: Աստված լուսավորին անհատակների հոգին:

**Տեր եւ տիկին՝ Գասպար,
Ալին Արոյաններ
եւ զավակներ՝ Լուսիկ ու Սերժ
21.08.2013թ.**

Խոնարհումս՝ բոլոր անհայտ կորածներին եւ զոհված
ազատամարտիկներին:

**Կարեն Բարսեղյան
28.08.2013թ.**

Հուզմունքով եմ գրում այս տողերը: Շնորհակալություն
այն մարդկանց, որոնք վառ են պահում հերոս մարտիկների
անուններն ու հիշատակը, թող Երկիր մոլորակի վրա այլեւս
տեղ չգտնեն նման ողբերգություններ...

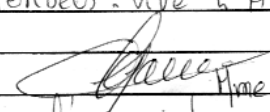
**Նունե Մարգարյան
24.08.2013թ.**

Tyle już był wina to od wojny a konflikt wydatej pi.
równie tyły jak wiedzys - mam jednak nadzieje -
ze dla wszystkich przyscie ten urogniomy moment gdy
zawiszone marny bezu miaty tył dole siebie a wasz
dniei wogdy nie dozwadzysy wojny
Adam, Bartek e Pólk
27/08/2013

Բառ չունեն՝ քսան տարի անհայտությունում գտնվող իրենց զինվոր զավակներին սպասող ծնողների վշտին գորակցելու... Թող արեւ կծագի անհայտ կորածների ճանապարհին, թող Աստծո հրեշտակների թեւերով տուն կվերադառնան:

Չեր այս մեծ գործից ուղղակի հիացած եմ, թող տղաները գան, եւ թանգարանը դառնա նրանց հաճախման ուրախատեղի:

Նաիրա Սարինյան
Խաչենի միջն. դպրոցի ուսուցչուհի
27.08.2013թ.

Notre cœur se déchire à la vue de tous ces
pauvres malades disparus pour que revive
nos terres ancestrales. Tous des héros qui resteront
dans nos pensées. Vive L'ARTSAKH et L'ARMÉNIE
2/9/2013

Anne Stepanov Anne et les
membres de l'Association Arménienne des Femmes Unies

Քաջալերելի է ձեր այս յանդուգն ու հետեւողական աշխատանքը:

Չեր սրտի իղձն՝ ի կատար...

Վարուժան Պալախասեան
Մարտի
Ֆրանսիա
02.09.2013թ.

Յարգանք՝ Արցախի Ազատագրական պայքարի զոհված եւ անհայտ կորած հայորդի զինվորներին, որոնք իրենց ամե-

նաթանկը նվիրեցին յանուն Հայրենիքի սիրոյ:

Արցախը եղավ Ազատ, Անկախ եւ Միացավ Հայաստանի գաղափարի իրականացման, Անդրանիկի հերոսութեա, որը պիտի իրականանայ յաջորդ սերունդների նվիրյալ գործով: Այսպէս միայն մեր հերոսները հանգիստ կառնեն, նրանք ովքեր զոհվեցին նույն գաղափարով եւ յավերժ դարձրին հայրենասիրությունը:

**Հենրիկ Խալոյեանի ընկերակից
03.09.2013թ.**

I hope that your hopes will be answered
at a day soon and you will see your
boys again. Never leave your boys!

09.09.2013 BOGDAN IVANEL

Matejte krásné hory. Vesnice jsou
zničeny. Doufám, že u vás přijede
přístě, budete je mít už znovu
postavené.

P.Horký, Praha. 10.9.2013

You will always be in our hearts,
thoughts and prayers. We will
remember them. C. van Cox Spicel

I cannot imagine the pain you all must feel.
God be with you, comfort you and fill you
with his love and grace we remember
them. Christina Manning-Jelak
Sept 2013

May you find peace and love - you are very strong for
enduring this pain. We'll keep them in our hearts
and minds forever. Michelle Haggan 2013
Spoti Kullapattin

Stephen Bretho Sept 2013

May peace come to all whose loved ones
are remembered and still prayed for here.
May there still be freedom - a freedom
that the evil men of this world can not
destroy.
Father David Thomas (Wales, U.K.)

Peace of priance, Our Lord of Lord may
bring abundance of peace to all
missing soldiers, and their family,
my prayers and love, deep respect
will be with you always
De-basa
Chin-stati, Burma

May God bless this place and I will pray for you
everyday and think you always.

24.9.13 Lucy Clements
(Wisconsin, USA)

I find this museum very sad obviously but
fortunately Nagorno Karabakh has finally found
peace.

All the best to the people of Karabakh
Martin Malig
24.09.2013

I think you do a great job of showing
off your country's history as well as your
passion for it! Hope you will be able to
receive interested guests for a long time.

Tim (from the Netherlands)
24.9.2013

Ich wünsche den Menschen der Republik Berg-
Karabach, dass Sie in Frieden, Unabhängigkeit
und Ruhe leben können. Das Museum hat
mich sehr beeindruckt

Tim (from Mainz / Germany)
26.09.2013

Dieses ist eine sehr schöne Gedenkstätte, welche
Land erhalten bleiben sollte. Es ist schön mit
welcher Freundlichkeit man hier empfangen wird.
Ich wünsche diesem noch sehr jungen Staat, dass
er schnell weltweit anerkannt wird und die
Menschen hier in Zukunft in Frieden leben können,
ohne sich jemals wegen um einen nahenden Krieg
machen zu müssen.

Nicolai Behrendt aus Bremerhaven, Deutschland
26. 9. 2013

This museum keeps the story of the fates of many
sons alive in a remarkable, unique way. In a way,
missing soldiers keep the wounds of the relatives,
especially the parents, longer open. One can feel
the hurt of those great women that keep the

memory alive.

1.10. 2013, Illeg, Berlin, Germany
Stefan, Berlin, Germany

Very touching and interesting museum. May there be peace
in your country forever and no more missing people!

Zbyněk, Czech Republic, 1.10. 2013

Իմ հարգանքի ու երախտագիտության տուրքն եմ տալիս բոլոր նահատակվածներին, անհայտ կորածներին եւ ողջերին, որոնք Արցախյան գոյամարտի տարիներին իրենց հերոսական գործերով, արիությամբ ու խիզախությամբ կարողացան բազմապատկել հայ ժողովրդի մարտական փառքը ու միշտ պատրաստ էին թեկուզ մեկ քայլ եւս կատարել Արցախի անկախության ճանապարհին՝ եթե անգամ այն իրենց համար լինի վերջինը...

Փառք ու պատիվ Արցախի մայրերին, որոնց ծնած զավակները հանուն հայրենիքի ու հավատքի գերազանցեցին սպարտացի մարտիկներին: ԱԿԱՀՄ նախագահ տիկին Վ.Գրիգորյանն իր գործընկերների հետ հսկայածավալ աշխատանք է կատարել՝ ուղղված անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների համար բոլոր առումներով ուշադրություն եւ օգնություն ապահովելուն:

Ռ. Խաչատրյան
02.10.2013թ.

This very well kept museum keeps the hope alive to trace the whereabouts of the missing. A very sad disaster for the families well beyond the war. May this place bring a little comfort and hope and keep their memory alive for ever.
DAVID VERBECKT, Belgium
02.10.2013

Հիշատակի տուրքն ենք տալիս Արցախյան ազատամարտի բոլոր հերոսներին: Մենք՝ երիտասարդներս, հպարտանում ենք մեր հայրերի, պապերի սխրանքով: Նրանց թափած

արյան յուրաքանչյուր կաթիլն ավելի է բարձրացնում մեր մարտական ոգին:

Իմացած եղեք, որ միշտ պատրաստ ենք կանգնել թշնամու դեմ՝ մեր պապերի թողած հողերի պաշտպանության ու պահպանության համար...

***Երեանի Մալթիա-Սեբաստիա համայնքի
երկրապահ կամավորական ջոկատ
04.10.2013թ.***

Մենք այսօր շատ ցնցված ենք: Իզուր չեն ասում «Լավ է մեկ անգամ տեսնել, քան հազար անգամ լսել»: Տիկին Գրիգորյանը մանրամասն բացատրեց ամեն ինչի մասին: Մենք հուզված ենք հեռանում այստեղից, բայց՝ ակնկալիքով, որ հաջորդ այցի ժամանակ տղաների մի մասն արդեն հարազատների մոտ կլինի...

***Սյրեփանակերպի Ե. Չարենցի անվան
թիվ 7 հիմնական դպրոցի 7բ դասարանի
աշակերպների և ծնողների անունից՝
Գայանե Չաքարյան
04.10.2013թ.***

Այսօր այցելելով Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան, ես եւ իմ ընկերները ծանոթացանք ցուցադրանքին: Իմ անունից կարող եմ ասել, որ շատ ցնցված եմ... Այս մեծ գործի համար՝ շնորհակալություն տնօրինությանը:

***Վահան Սողոմոնյան
06.10.2013թ.***

Спасибо большое за такую экспозицию Вашего музея. Я была очень тронута рассказами о войне. Вечная память всем защитникам Родины.

**Бадоина Нина
Зармайр Бенклян
Ереван-Москва
08. 10.2013**

Հերթական անգամ Արցախում եմ. մասնակցելու եմ անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների միության 15-ամյակի հանդիսավոր միջոցառմանը: Շնորհակալություն:

Խոնարհվում եմ այստեղ կատարված աշխատանքի համար:

**Աննա Գրիգորյան
«Երիտասարդական կամք» ԵԿՀ նախագահ
10.10.2013թ.**

Ողջունում եմ Վերա Գրիգորյանին Անհայտ կորածների 15-ամյակի միջոցառմանը եւ ցանկանում նոր հաջողություններ հերոս տղաների հավերժացման գործում:

**«Ղարաբաղյան պայերագմի
վերերանների միության նախագահ»
Յուրի Միքայելյան
Արագա Մկրտչյան, Արփուշ Բաղալյան
Հայաստան
10.10.2013թ.**

Շնորհակալություն այս օջախին, որն ի թիվս այլ գործառույթների՝ ծառայում է նաեւ մատաղ սերնդի հայրենասիրական դաստիարակությանը:

ՊԲ փոխգնդապետ Փարյան

Թող լինի այնպես, որ այս թանգարանի պատերից կախված նկարները թեթև «սրտով» ետ դառնան ընտանիքները... Այդպես կլինի, երբ վերադառնան մեր տղաները:

Թող Ղարաբաղում եւ ընդհանրապես աշխարհում ոչ մի անհայտ կորած չլինի. բոլորն ապրեն ազատ, անկախ հայրենիքում, մայրերն՝ իրենց բալիկների հետ...

***Տողի միջնակարգ դպրոցի
6-րդ դասարանի աշակերպներ
16.10.2013թ.***

Ամեն անգամ հուզմունքով եմք ունկնդրում հայրենիքի պաշտպանության համար անձնագոհաբար մարտնչած, բայց անհայտության մեջ մնացած ազատամարտիկների մասին տեղեկությունները: Անսահման է նրանց մայրերի վիշտը. չգիտեն՝ ո՞նչ է իրենց զավակը, թե՞...

Նրանցից մեկն էլ թանգարանի տնօրեն Վերա Գրիգորյանն է, որն այնքան անբուռն, սպասումով լի գիշերներ է անցկացրել, եւ որին չի լքում հավատը...

Այս թանգարանն ստեղծվել է մեծագույն սիրով ու հույսով, ուրեմն՝ թող անհայտ կորած ազատամարտիկները վերադառնան եւ ամոքեն հարազատների սրտերը:

***Տողի միջնակարգ դպրոցի
11-րդ դասարանի անունից՝
դասուղեկ Չ. Չավադյան
16.10.2013թ.***

Խիղճս վկա՝ ամեն անգամ հուզմունքով եմ ներս մտնում այս մուտքով... ԼՂՀ ԱԿԱՀՄ սրահների պատերից մեզ են նայում մեր ազատամարտիկները, որոնց ճակատագիրը ներկա պահին անհայտ է:

Շնորհակալություն տնօրինությանը՝ կատարած մեծագույն աշխատանքի համար:

Վազիֆ Իշխանյան
ԼՂՀ փաստաբանների պալատի
խորհրդի անդամ
18.10.2013թ.

Տիկին Վերա, Ձեզ այս թանգարանն ստեղծելու համար խորին շնորհակալություն: Մենք հիացած ենք այն սիրո, եռանդի ու նվիրվածության համար, որ տեսնում ենք Ձեր մեջ: Թող բոլոր անհայտ ազատամարտիկները վերադառնան եւ ամոքեն հարազատների սրտերը:

Սյրեփանակերպի Հովհ. Թումանյանի անվան
հ.9 հիմնական դպրոցի 6-րդ բ
դասարանի անունից՝ դասղեկ
Մ. Ավանեսյան
18.10.2013թ.

Շնորհակալություն պատասխանատու գործի համար: Ամեն այցի շատ ենք հուզվում եւ մեզ ավելի պարտավորված զգում նրանց գործը շարունակելու...

Արցախ աշխարհին՝ խաղաղություն, անամպ երկինք:

Սյրեփանակերպի Հովհ. Թումանյանի անվան
հ.9 հիմնական դպրոց 5-րդ ա
դասարանի անունից՝ դասղեկ
Հեղինար Առսպամյան
18.10.2013թ.

Le musée est très étonnant.
 Advray (France)
 Un accueil très chaleureux, avec un passé plein
 d'histoire. Longue vie au bon goût. Guillaume
 Me combat pour la liberté d'un peuple qui aime. Le courage
 des habitants du Haut-Karabagh est impressionnant. Xania
 FRANCE

Բոլորիս սրբազան պարտքն է հիշել ու վառ պահել մեր հողի ազատության եւ անկախության համար իրենց զոհաբերած քաջորդիներին: Մեր երախտագիտությունն ենք հայտնում այս հիասքանչ թանգարանն ստեղծողներն, սպասարկող անձնակազմին:

**2013թ. քողարկման 300 սպաների անունից՝
 լեյտենանտ Ալեքսանդր Խաչատրյան**

Այսօր Ակնաղբյուրի՝ Վ.Ջիվանշիրյանի անվան միջնակարգ դպրոցի աշակերտներս մի խումբ ուսուցիչների հետ այցելեցինք Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշթանգարան, հանդիպեցինք Վերա Գրիգորյանին: Տպավորությունները շատ են ու լավ: Այս սրբավայրում զգացինք, որ պատերազմի սպիները դեռ թարմ են մնում... Մերը հայրենիքի հանդեպ բազմապատկել է պետք...

Սա էլ արիության դաս էր մեզ համար՝ ու դրա համար շնորհակալություն:

21.10.2013թ.

Մարտունու շրջանի Բերդաշենի՝ Մոնթե Մելքոնյանի անվան միջնակարգ դպրոցի 7ա դասարանի աշակերտնրս ծնողների հետ այցելեցինք ԱԿԱՀՄ հուշաթանգարան: Ի՞նչ բառերով արտահայտել շնորհակալությունը՝ այստեղ կատարված վիթխարի աշխատանքի համար...

22.10.2013թ.

*Dziękuję Pani Wierze za wzniesający i poro-
cający czas spędzony w tym miejscu. Oby się
to nigdy nie powtórzyło i oby też ich dzieci -
jaki by nie był - wyrosły się.*
-Dorian Dawidowski 29 10 13

Այսօր Ստեփանակերտի Ա. Սախարովի անվան հ. 8 ավագ դպրոցի 10բ դասարանի աշակերտներս այցելեցինք գոհված Ազատամարտիկների հուշաթանգարան: Տպավորությունները շատ են: Հասկացանք, որ պատերազմի հետեւանքները մինչ այսօր էլ հուզում են մարդկանց: Մենք տեսանք անհայտ կորած հերոսների նկարները եւ իմացանք, թե ինչ երիտասարդներ կան այստեղ:

Շնորհակալություն Ձեզ, տիկին Վերա Գրիգորյան, հայրե-նանվեր գործի համար:

30.10.2013թ.

*Nice memorial. Sad times. Best wishes for the future of
your Republic. From a Northern Irish backpacker.
Jonny Blair (dontstopliving.net) 1/11/13*

Հուշաթանգարան ամեն այցիս սիրտս կսկծում է... Երբ է գալու օրը, երբ մեր անհայտ կորածները կհայտնվեն տանը եւ քանգարանը դարձնեն Թեթեւացած Սրտի տուն... Այստեղ շա՛տ աղոթքներ են հնչել մեր տղաների վերադարձի համար: Փառքդ շատ, տիկին Վերա Գրիգորյան... Ամեն:

Գագիկ Բեգլարյան
նստիկանության փոխգնդապետ
բանաստեղծ,
02.11.2013թ.

Առաջին անգամ եմ այստեղ: Հիացած եմ Վ.Գրիգորյանի կատարած աշխատանքով: Հուշաթանգարանը մեծ երախտիք է հոգու հանգստությունը կորցրած. տարիներով տառապող ու սպասող մոր կողմից...

Մեկ անգամ ես առիթն ունեմ մտքերս հանձնելու թղթին, խոնարհումի- երախտիքի - հիշատակի խոսք ասելու Արցախյան ազատամարտում ընկած քաջորդիների, անհայտ կորածների հասցեին, որոնց տունդարձին սպասում ենք բոլորս:

Ա.Թովմասյան
11.11.2013թ.

Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարանի տնօրենը շատ կեցցե.պատկերացնում ենք, թե որքան ջանք է ներդրվել այս ամենն ստեղծելիս: Շնորհակալություն նրան ազնիվ ու հարկավոր գործ կատարելու համար:Տա Աստված, որ երբեք պատերազմ չլինի ու կորած մարդ չունենանք:

Ժողովրդական վարպետ
Բագրատունի Գրիգորյան
12.11.2013թ.

ԱԿԱՀՄ հուշաթանգարանը մեր՝ հ.12 հիմնական դպրոցի համար սրբատեղի է դարձել, իսկ տիկին Վերա Գրիգորյանը՝ բոլորիս համար հերոսուհի... Հնարավոր չէ չգերազնահատել տարիներով կատարած նրա աշխատանքի արդյունքը... Մեր սաների հետ ամեն անգամ թանգարանում լինելով՝ ավելի ենք պարտավորվում մատաղ սերնդի կրթության ու դաստիարակության գործում...

Գասպար Ի. Ասրյան
18.11.2013թ.

Անչափ տպավորված եմ հուզված եմ...

Թող սպասող մայրերի հույսերն արդարանան, ու մի օր էլ բացվի... վերադարձած ազատամարտիկների սրահը:

Վարսիկ Սարգսյան
12.11.2013թ.

Dit is een heel mooi museum wat goed documenteert wat voor een tragedie er zich heeft afgespeeld in dit gebied. Veel respect voor de vrouw die dit heeft opgemet ondanks haar eigen persoonlijke verlies. Moge er nu ruste en vrede zijn.
Geert Jan Kapen 14-11-13

Խորապես տպավորված եմ Ստեփանակերտում անցկացրած էրսկուրսիայից, շատ կարեւոր բաներ իմացանք մեր նախնիների, Արցախյան գոյամարտում զոհվածների եւ անհայտ կորածների մասին: Շնորհակալություն եմ հայտնում հրամանատարությանը եւ կազմակերպողներին՝ նման հնարավորություն ընձեռելու համար:

թիվ 34153 գ/մ
Սամվել Ասատրյան
19.11.2013թ.

Շնորհակալություն տիկին Վերային՝ այսօրվա շարժարկերի
և մեր ընկերների հիշատակը պահելու համար: Հույս ու հա-
վատով սպասում ենք տղաներին...

**Ն. զորամասի հրամանատար՝
փոխգնդապետ Ն. Ավետիսյան
19.11.2013թ.**

*Valen Dank für den Besuch und
die sehr interessante Führung. Das
Schicksal der Familien ist sehr
bedrückend.
19.11.2013 Christian Seiferman*

Ես տեսել եմ պատերազմ, նրա ականատեսն եմ եղել, այո,
և ամեն անգամ այստեղ լինելով՝ վերհիշում- վերապրում եմ
այն դաժան օրերն ու աղոթում, որ իրական հրաշք տեղի ունե-
նա՝ մեր անհայտ կորածները վերադառնան իրենց մայրերի
գիրկը:

**Գ. Սյրեփանյան՝
Սյրեփանակերտի հ.5 դպրոցի
9-րդ և 6-րդ դասարանցիների անունից
21.11.2013թ.**

Handwritten Armenian text on lined paper, including a signature and date.

Խորը տպավորված ենք ԱԿԱՀՄ այցելությունից: Անչափ շնորհակալ ենք տիկին Վերային, որ մեզ ծանոթացրեց թանգարանի ցուցանմուշներին: Հուսով ենք, որ մեզ մեկ անգամ եւս հնարավորություն կլինի այստեղ գալ... Իմանալով, որ 700-ից ավել անհայտ կորածներից 239 հոգի Արցախյան ազատամարտի մասնակիցներ են, կրկնակի խոնարհվեցինք նրանց դիմանկարների առջեւ... Մարդը, որի անունով կոչվում է մեր դպրոցը, նույնպես ազատամարտիկ է եղել...

***Անի Հարությունյան,
Մտեփանակերպի
Վիպալի Ջհանգիրյանի անվան
հ. 11 ավագ դպրոցի 12 դասարան
28.11.2013թ.***

Պատմության մեր ուսուցչուհու հետ հաճախեցինք անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան: Դժվար է նկարագրել մեր զգացածը... Եթե կարճ ձեռագրեցե՛ք լինեմ՝ ցավ, հպարտություն, կարոտ...

Մեր ուսուցչուհուն՝ ընկեր Ջավայանին, եւ տիկին Վերային շնորհակալություն, առաջինին՝ մեզ այստեղ բերելու, երկրորդին՝ ջերմ ու բովանդակալից ընդունելության համար:

Եվ այն բարերարներին շնորհակալություն, որոնք օգնում են այս կազմակերպությանը՝ ԱԿԱՀՄ-ին:

***Անուշ Ավանեսյան
03.12.2013թ.***

Բառեր չեն գտնում արտահայտելու իմ եւ գործընկերներիս տպավորությունները... Շնորհակալություն Վերա Գրիգորյանին՝ կատարած եւ կատարելիք աշխատանքների համար:

Այսօր բոլորս միասին մոմեր վառեցինք այն հույսով, որ տղաներից գոնե մեկը տուն կվերադառնա, մայրերի, քույրերի, կանանց ու զավակների աչքները ճամփի են...

**ԼՂՀ նախկինության նախկիններ՝
Կարինե Բարսեղյան
Անահիտ Սարգսյան
Նորա Միրզոյան
Վիոլետա Թովմասյան
Քրիստինե Գրիգորյան
05.12.2013թ.**

Շնորհակալություն պատմության մեր ուսուցչուհուն՝ այսօր մեզ Անհայտ կորած եւ գոհված ազատամարտիկների թանգարաններն այցի բերելու համար: Հոգու սնունդ ստացանք... Երանի՜ անհայտ կորած ազատամարտիկները վերադառնան եւ իրենց ծնողներին երջանկություն պարգևեն:

**Ստեփանակերպի արհեստակցական
ուսումնարանի խոհարարական
1-ին կուրս
17.12.2013թ.**

Ուսուցչուհի Վ.Ջալալյանի հետ ներկայացանք անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան: Այստեղ մեզ լավ բացատրեցին ամեն ինչ, ավելի շատ բան իմացանք պատերազմի մասին: հայրենիքը թանկ բան է, եւ նրան պաշտպանելը՝ բոլորիս պարտականությունը:

**Ստեփանակերպի
արհեստակցական ուսումնարանի
վարսահարդարարական 3-րդ կուրս
17.12.2013թ.**

Ամեն անգամ անցնելուց ոտքերս ինձ, կամա թե ակամա, բերում են այստեղ...

Տիկին Գրիգորյանը հայրենասիրական մեծ աշխատանք է կատարել աճող սերունդների համար, որպեսզի իմանան մեր ազատամարտի պատմությունը, նրա ուրախ եւ տխուր էջերը... Թող Աստված անհայտ կորած հայորդիներին տուն վերադարձնի:

Վ. Վիրաբյան
18.12.2013թ.

*Կարոտով սպասող ամեն մի մայր,
Թող որ գրկի որդուն կրկին
Ու կարոտով իր ջերմագին
Նրան սեղմի իր փաք կրծքին,
Թող որ երբեք ոչ մի մանուկ
Հոր կարոտը չզգա կյանքում,
Թող որ ամեն կորած զինվոր
Նորից ետ գա հայրենի տուն:*

Վիկտորյա Սարգսյան
18.12.2013թ.

Ես առաջին անգամ եմ այս թանգարանում: Տպավորություններս անպատմելի են...Թող հայ ազգն այլեւս պատերազմ չտեսնի: Մեր քաջ տղաները իրենց ջահելությունն ու կյանքը չխնայեցին հանուն հայրենիքի եւ մեր ազատության, շատերը զոհվեցին, շատերն էլ անհայտ կորան,

Փա՛ռք նրանց բոլորին:

Գայանե Ասրյան
18.12.2013թ.

Առաջին անգամ եմ այստեղ:Մեզ ընդունեցին շատ ջերմ:Թանգարանում տիրում է հայրենասիրության շունչը...

Շատ տպավորված եմք: Տա Աստված՝ տղաները վերադառնան, այս թանգարանը մնա հուշ...

**ԼՂՀ սպիկանության ծառայողներ՝
Վալերի Ռյաբուխին
Գավիթ Ղուլյան
23.12.2013թ.**

Благодарим сотрудников музея за оптимизм и веру в поисках наших соотечественников.

**С уважением- братья и племянник
погибшего на этой войне
Арутюняна Арама Нерсесовича
23.12.2013г.**

5-րդ ՊՇ նորակոչիկներն այստեղ ծանոթացան պատերազմի տարիներին անհայտ կորած ազատամարտիկներին նվիրված թանգարանին եւ շատ տպավորվեցին տեսածից, նրանց հայացքներում եւ տեսա հայրենիքը պաշտպանելու վճռակետություն եւ հավատարմություն տված զինվորական խոստմանը: Շնորհակալություն եմք հայտնում տիկին Գրիգորյանին՝ մեզ ցույց տված ջերմ ընդունելության համար: Խոնարհվում եմք Ձեր առջեւ...

**Կապիտան Թեւանյան
20.12.2013թ.**

Նորակոչիկներով այցելեցինք Արցախյան պատերազմում զոհված եւ անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարանները: Եւ տեսա, թե որքան տպավորվեցին տղաները, որքան էին հուզվել...:

Խոնարհվում ենք բոլոր գոհվածների եւ անհայտ կորածների առջեւ:

Նաեւ շնորհակալություն ենք հայտնում քանգարանի տնօրինությանը՝ ջերմ ընդունելության համար:

**23524 գորամասի ԱՀՏԱ գծով փեղակալ՝
մայր Վանյան
27.12.2013թ.**

For the peace, love and mystery
understanding of
human identity.
28-12-2013
陸建強 Kelvin Luk
@包容的世界 Facebook.

Very interesting museum, friendly staff.
A bit more information in English would be great though.
28-12-2013 Mark, Holland.

Բախտները չբերած մեր հերոս տղաներ, ձեր հարազատների, բարեկամների ու մտերիմների հետ մենք եւս սպասում՝ ու հավատում ենք, որ մի օր կգաք, թող Աստված օրհնի ձեր դարձի ճանապարհը...

**Սլավա Հայրապետյան
31.01.2014թ.**

Աստծուց, խնդրում եմ, որ ձեզ համար բացի փակ դռները...
Ես, մեր տառապած մայրերի, հայրերի, քույր-եղբայրների,
մեր սիրելի կանանց աչքերում արցյունքների փոխարեն ու-
զում եմ տեսնել երջանկության ժայիտ...

Վերադարձեք, տղաներ, վերադարձե՛ք:

Արմեն Հովսեփյան
31.01.2014թ.

Այսօր տանկային բրիգադի նորակոչիկները ծանոթացել են
ԼՂՀ պատերազմի տարիներին անհայտ կորած ազատամար-
տիկների հուշաթանգարանին:

Հատուկ շնորհակալություն ենք հայտնում տիկին Գրիգոր-
յանին՝ ջերմ ընդունելության համար: Խույսով եւ հավատով
սպասում ենք մեր բոլոր անհայտ կորածներին:Նա մանրա-
մասն մեզ ծանոթացրեց թանգարանի ցուցադրանքին, բա-
ցատրեց ամեն ինչ,

Մեր խոնարհումը՝ զոհված եւ անհայտ կորած տղաների
առջեւ...

1-ին ՏՎԲ-ի հրամանատարի ԱՀՏԱԳՏ՝
Ա. Մկրտչյան
04.02.2014թ.

Ստեփանակերտի Խ. Աբովյանի անվան հ. 1 հիմնական
նպրոցի 9-րդ⁽⁴⁾ դասարանի աշակերտներն այցելեցին պատե-
րազմի տարիներին անհայտ կորած ազատամարտիկների
հուշաթանգարան:

Ի՞նչ կարելի է ասել՝ տեսած ու լսածից հետո, եթե ոչ այն, որ

գլուխ ենք խոնարհում տղաների տառապանքի առջեւ...Տի-
կին Գրիգորյանին ու նրա բախտկիցներին էլ մաղթում ենք
համբերություն ու հավատ...

**9-րդ^ա դասարանի դասուհի՝
Ն. Ավանեսյան
11.02.2014թ.**

*It is absolutely impressive what you and
your organisation is doing for the
families of the missing persons. It is
extremely important to keep the memory
of those missing and help the families to
cope with the uncertainty.
Wishing you strength and a lot
of patience
Zurab*

Մենք՝ հայ երիտասարդներս, մեր պարտքն ենք համարում
պահել ու պաշտպանել հայ ազատամարտիկների արյան
զնով ձեռք բերածը:

Փառք ու պատիվ նրանց, խոնարհվում ենք հիշատակի
առաջ:

Հուսանք ու սպասենք նրանց, թող օրը բացվի ավետիսով...
Շնորհակալություն տնօրենին՝ ջերմ վերաբերմունքի համար:

**Վեհանուշ Հովսեփյան՝
Artsakhpress լրատվական
գործակալության լրագրող
17.02.2014թ.**

ԱԿԱՀՄ հուշաթանգարան հերթական այցելությունս համո-
զեց, որ հերոսամարտում անհայտ կորածների անցած ուղին

լուսաբանվում եւ հայտնավորվում է շնորհիվ մի մարդու՝ տիկին Վերա Գրիգորյանի: Նա է, որ շունչ ու հոգի է հաղորդում քանգարանին: Թող նրա ջանքը իզուր չլինի, տղաները թող բարով գան ու տեսնեն, թե Մայրն ինչպես է մաքառել իրենց համար...

«Արցախ-Յուրենց»
23.02.2014թ.

Այսօր Կարոտի /պոռչյանցի Կարոտ Սկրտչյան/ ծննդյան օրվա առթիվ եկել եմ իմ խորին շնորհակալությունը հայտնելու քանգարանի տնօրենին՝ հերոս տղայի հիշատակը այսչափ վառ պահելու համար: Եղա Կարոտի անվան գրադարանում, հիացա: ...Եկա ասելու՝ Կարոտի ընկեր Բոնդոն իր գլուխը խոնարհում է նրա եւ բոլոր բախտները չբերած հերոսների հիշատակի առջեւ: Ո՛վ իմանա, գուցե տղերքը գտնվեն ու գան...

Թալինցի Բոնդո,
Արագած Մկրտչյան
02.03.2014թ.

«Ղարաբաղյան պատերազմի վետերանների միությունը» շնորհավորում է հրամանատար Կարոտի ծննդյան 50-ամյակը եւ ողջունում տիկին Վերային՝ հերոսին նվիրած միջոցառումը բարձր մակարդակով կազմակերպելու համար:

Յուրի Միքայելյան
02.03.2014թ.

Շնորհավոր ծնունդդ, սիրելի Կարոտ Սկրտչյան: Մենք քեզ երբեք չենք մոռանա:

Պետրոս Շահեան
02.03.2014թ.

Ինչպիսի՜ զուգադիպություն. ծննդյանս օրն է եւ՝ Կարոտի 50-ամյակի այս միջոցառումը... Կարոտի թանգարանը, Կարոտի գրադարանը, Կարոտի կարոտը՝ բոլորիս հոգուն... Յնցող օր է: Շնորհակալություն ձեզ, արցախցիներ, այս սուրբ պահի համար:

Ռիդա Շաճեան
Արմարներով՝ Ուրֆայից
2.03.2014թ.

Խոնարհվում եմ բոլոր հերոսների առաջ: Ուզում եմ, որ միշտ խաղաղություն լինի, եւ սպասող մայրերը գտնեն իրենց զավակներին: Փառք ու պատիվ ձեզ, հերոսների հերոս մայրեր:

Աննա Մարգարյան
Կրթության ազգային ինստիտուտ
ՀՀ Արարարի մարզ
18.03.2014թ.

*Ces photos, ces objets personnels nous rendent sensible la réalité d'un conflit qui a déchiré cette terre, séparé des familles, et assombri pour toujours l'existence de ceux qui ont perdu un être cher - fils, frère, mère, père...
Très sainte Vierge Marie, "ayez pitié de ceux qui s'aimaient et qui ont été séparés" (prière de l'abbé Perroyer).
Merci à celles qui sont là d'entretenir la mémoire.
20 mars 2014
Brigitte de Guillebon*

Փա՜ռք մեր ներկա ու բացակա հերոսներին: Խոստանում ենք իրենց գործը շարունակել արժանավայելս:

ՊԲ 37218 գորամասի անչնակագմ
28.03.2014թ.

WE ONLY LEARN ONE LESSON FROM HISTORY:
THAT WE NEVER LEARN ANYTHING FROM HISTORY
SADLY THIS MEANS THAT THERE WILL NOT
BE "A WAR TO END ALL WARS". EVEN WITHOUT
WAR TODAY ± 25,000 PEOPLE DIE OF HUNGER
AND EASILY PREVENTABLE DISEASES EVERY DAY
V.W.-PETER 21-3-14

Յավում ենք նրանց համար, հպարտ ենք նրանցով: Բողոքիս համար դժվար է հաշտվել կորուստների հետ, բայց գիտենք, որ նրանք ընդմիշտ կմնան մեր հուշերում եւ սրտերում:

**Սոսի Հայկ Հակոբյանի անվան միջև դպրոցի
10-րդ եւ 12-րդ դասարանների աշակերպներ
03.04.2014թ.**

20 տարի անց եղանք Մատադիսի դիրքերում, հետո էլ տիկին Վերայի ստեղծած հուշաթանգարանում: Աստված հատուցի մի օր Ձեր ջանքերին, նվիրյալ տիկին...

**Արագած Մկրտչյան՝
Ղարաբաղյան պայքերագմի վեպերան
16.04.2014թ.**

Աշխարհի երեսին կարող են ապրել միայն այն ազգերը, որոնք չեն մոռանում իրենց անցյալը, դասեր են քաղում ապուպապերի թույլ տված սխալներից՝ չմոռանալով դրանք, ապրելով ներկայով եւ առաջ շարժվելով: Տեղում դուփելը նույն մահն է, ցեղասպանության շարունակությունը, միայն այն տարբերությամբ, որ նմանվում ենք հիվանդին, որը տանջվում է, տառապում՝ չունենալով ոչ մի հույս բուժման:

Այցելությունն Անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարան վառ վկայությունն է այդ ամենի: Տղաներ՝ որոնց ճակատագիրն անորոշ է, նրանք գտնվում են ողջերիս եւ մահացածների սահմանագծում... Ֆիզիկապես ոչ մեզ հետ՝ նրանք հոգեպես եւ հոգու արիությամբ մեզ ուժ են տալիս առաջ շարժվելու, շարունակելու իրենց կիսատ գործը: Մենք՝ ողջերս պարտավոր ենք դա անել, այլապես հաջորդ սերունդը մեզ չի ների: Գլուխ եմ խոնարհում բոլոր այն մայրերի առաջ, որոնք զավակներ են կորցրել եւ շարունակում են մաքառել:

**Ազատուհի Օհանջանյան
փորձագետ**

It was an indescribable experience to see the faces of the missing soldiers. Thank you for keeping these memories alive for all to see. God bless you all.
Garry Gananian

Obrigada pela poesia desse lugar.
Deus abençoe.
Bruna Guerin / Brasil

As MEMÓRIAS DOS SOLDADOS QUE LUTARAM POR ESSAS
MORTANHAS VÃO SEMPRE SER LEMBRADAS.
LINDAS LEMBRANÇAS QUE FOLAM SURTADAS AQUI:
Mako Abe

Մենք սպասում ենք նրանց վերադարձին: Թող գան ու ամոքեն ցաված սրտերը: Հայի հպարտ հոգին

*Կհարատեի. կապրի`
եթե անգամ... անգամ
չթողնեն, որ ապրի:*

Անահիտ Գրիգորյան
Հովսեփավանի հիմն. դպրոցի տնօրեն
23.04.2014թ.

*Թե մարտի մեջ փառքս ուզեն` կնվիրեն,
Մաքառման մեջ ջանքս ուզեն` կնվիրեն,
Հանուն Հայոց` պատվի զավակ իմ Արցախի`
Ուր էլ լինեն, կյանքս ուզեն` կնվիրեն.*

Սա է յուրաքանչյուր արցախցու նշանաբանը, եւ այս նշանաբանով էլ առաջնորդվելով` մեր քաջ որդիները մարտի նետվեցին, պայքարեցին ու հաղթեցին: Սակայն յուրաքանչյուր հաղթանակ գոհեր է պահանջում. Դա է վկայում այս թանգարանը, նաեւ այս քաջորդիների շնորհիվ է, որ ապրում ենք ազատ ու անկախ հայրենիքում:

Ա. Ավանեսյան
Խ. Արովյանի անվան հ.1 հիմն. դպրոցի
«Չարթունք» ՄԿ նախագահ

Հ.6 հիմնական դպրոցի 2-րդ բ դասարանի աշակերտներն այցելեցին Արցախի գոյամարտում անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան` գլուխ խոնարհելու նրանց շարունակվող տառապանքի առջեւ: Աղոթում ենք նրանց համար եւ սպասում վերադարձին:

Գասարանի դասվար
07.05.2014թ.

Աշակերտների հետ միասին սիրով այցելեցինք Անհայտ կորած զինվորների թանգարանը: Այդ տարիքից, այո. նրանց մեջ սերմանել է պետք հայրենասիրություն ու բարձր քաղաքացիության գաղափար... Որպեսզի սիրեն հայրենի հողը, զնահատեն տղաների թափած արյունը: Նրանք խոստացան, որ այդպես էլ կանեն:

**Սրեփանակերպի հ.7 դպրոցի
դասվար Նասիրյան
08.05.2014թ.**

A poignant memorial to the fallen & missing soldiers in the war. It's a pity such a museum has to exist. So many heartbreaking artifacts & pictures of the missing soldiers are here to remind us that wars should not have happened anywhere! If only there are English explanations available. May all the missing/fallen soldiers rest in peace. 8 May 2014 Rafael, Singapore

11.5.2014 KÄYNTI KADONNUODEN SOTILAIDEN MUSEOSSA
OLI MIELUKIINTOINEN MUSEON HOITAJA ON TEHTY VÄLTAAMÄ
SUUREN TÖN. MATERIAALIA ON PALJON JA TULU ETTEI
KAIKIA OLE VIELÄ KOKO SAATU MUSEOON NÄYTILLE.
TERO FINLAND. TEEMU FINLAND

Ես՝ Էրիկ Կարապետյանս, երդվում եմ տեր կանգնել տղաների թափած արյանը եւ առաջին իսկ հնարավորության դեպքում վրեժխնդիր լինել մայրերի թափած արցունքի համար:

15.05.2014թ.

Անհնար է առանց ցավի զգացման նայել այս նկարներին, հուզմունքից խեղդվում ես ու միեւնոյն ժամանակ հպարտու-

թյուն զգում այն մտքից, որ ապրում ես համեստ հերոսների երկրում, ինչպիսին այս տղաներն են: Բարի վերադարձ ձեզ...

**Նազիկ Ավդալյան՝
Ժանրորդուհի միջազգային
մրցամասրների հաղթորդուհի**

*Ճիշտությամբ ես թանկեղեն եմ և ունեմ
swoje historię. Mamy nadzieję, że spełnimy
swoje marzenie dzięki polskolubietkoms
w zyciowym powołaniu w powołaniu
museum*

Մենք՝ Հաղթութի շրջանի Մարիամաձորի Ն.Սայիյանի անվան միջնակարգ դպրոցի աշակերտներս, լինելով անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարանում, մեծ հուզմունք ապրեցինք, սպասումը շատ դժվար է, մենք դեռ սպասում ենք նրանց վերադարձին եւ հավատում ենք, որ Աստծո օրհնությամբ նրանք տուն կգան: Մեծ գործ է կատարված տիկին Գրիգորյանի կողմից, որի համար շնորհակալ ենք նրան: Մենք էլ ենք պատրաստ ամեն գնով պաշտպանել մեր հայրենիքը, բայց Աստված տա՝ նման պաշտպանության կարիք չզգացվի...

**Արմինա Գաղաթյան
10-րդ դասարանի աշակերտուհի
17.05.2014թ.**

Пусть ваша работа достигнет своей цели и пропавшие будут найдены.

**Գայնэ Амбарцумян
Женский ресурсный центр.
19.05.2014 г.**

A very important issue raised, (involving persons), that should be raised globally in order to prevent more wars and violence!

Hoping that you will get justice and peace one day!

Lara Abrahamian

2014

Եղանք Անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարանում: Խոնարհվում ենք բոլորի առաջ: Շնորհակալ ենք ձեզ, տղաներ, այսօրվա լավ ու խաղաղ օրվա համար, շնորհակալ ենք պայծառ ապագայի համար: Չեզանհից մեկն էլ իմ եղբայրն է՝ Արամ Մինասյանը, որին մարտական ընկերները Մեծ Արամ էին կոչում, զոհվեց Լաչինի միջանցքում... Համբերություն ձեզ եւ ձեր ծնողներին:

22.05.2014թ.

Մեր սաների հետ այցելեցինք Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան: Չեմ կարող նկարագրել այն զգացողությունները, որոնք պարուրեցին մեզ: Թվում էր, թե մտել ես մի օջախ, որտեղ քեզ սպսում էին... Մենք էլ ձեզ ենք սպասում, տղերք, հույս ենք պահում, որ կվերադառնաք ու շենացնեք ձեր օջախները, ստանաք այն պարգևները, որոնց արժանի եք հենց միայն հերոսաբար կրած տառապանքի համար...

Ալվինա Մեիրաբյան

22.02.2014թ.

Ամեն տարի հրաժեշտի զանգին ավանդույթ է դարձել այցելել Անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների մի-

ության թանգարան: Դ-ա մեր բոլորի սուրբ պարտքն է՝ հիշել բո-
լորին՝ ում կյանքի գնով ձեռք է բերվել թանկ խաղաղությունը...

Սյրեհանահերդի h.12
հիմնական դպրոցի փնօրեն
Է. Գարրիելյան
22.05.2014թ.

May 29, 2014

With deep sadness we appreciate your
Museum for the Missing Soldiers and
we will not forget you, the missing
people, soldiers and civilians, their
families will remain in our hearts
Thoughts and prayers as we also pray for
peace, justice and freedom for you
people with deep affection. *Carla Cox*

We share with you your deep sadness and pain of
loss mixed with uncertainty. The visit to your Museum
for the Missing Soldiers of Artsakh has deeply
moved us and we will continue to tell your story
and of your longing for peace and justice.
We carry you in our hearts. *Helen Gilbert*
H.A.K.T.

Թող Աստված միշտ տղաների կողքին լինի: Հայ մայրեր,
դուք եք մեր հույսն ու հավատը, եղեք առողջ եւ պահապան
Հայ աշխարհին:

Աստված էլ ձեր որդիներին թող պահի...

Սիրով Անդրե
05.06.2014թ.

Անհուն կսկիծով ենք նայում ձեզ, բայց եւ հպարտանում, որ շնորհիվ ձեր թափած արյան մենք կանք...կա ու կլինի աշխարհը Հայոց:

**Թ. Կալերի հիմն դպրոցի
Կազմակերպիչներ եւ
մի խումբ աշակերտներ,
05.06.2014թ.**

Thank you for being so honest and speaking so openly
with us. It is good to see that no one has been forgotten.
Mark + Keik
5/6/14

Այսօր նորից հայտնվեցի այստեղ... Ընկերներիս կարոտն է թերում:

Այս լռության մեջ մտովի խոսում եմ նրանց հետ, հույս փայփայում, թե մի օր կգան... Ամեն մեկը՝ մի տան սյուն: Տիկին Գրիգորյան, Ձեզ եւ մյուս մայրերի աչքերում վշտի փոխարեն թող լույս ցոլա: Այդպես կլինի, երբ վերադառնան տղաները:

**Վ. Վիրաբյան
06.06.2014թ.**

6/6/2014
GESCHÜTZTES BILDER. ICH WÜNSCHE EUREM VOLK
EINE FRIEDLICHE ZUKUNFT UND EINEN EHRGEBENDEN
RESPEKTVOLLEN UMGANG MIT DER UMGANGSGEGENSTÄNDEN
WS

Aangrijpend velaas door een moeder gebracht. Heel persoonlijk.
Hopelijk wordt het in het Engels toegankelijk.
Pietern - Belgium

Thank you for your time. Sorry for your losses, family pain,
Australia

9 Jun 2014 Tamaš zo Slovenska.
Mamka národneho hrdinu, bojo vnika za vlast mi
ukázala prebliadku čarovného múzea. Dakujem.
Tm 92

12.06.2014
Vielen Dank für die Möglichkeit, all die Leben
hier sehen zu können. All diese Geschichten
gehen sehr nah.

Constance Miles, Deutschland
Enz Moreno, España

Մեկը չէ, հարյուրը չէ՝ հազարները գնացին... Եվ շատերը
չտեսան իրենց կռած հաղթանակը, կյանքը զոհաբերեցին հայ-
րենի երկրի ազատությանն ու անկախությանը: Ոսկե տառե-
րով գրվեց նրանցից յուրաքանչյուրի անունները մատաղ
սերնդի սրտում: ԼՂՀ անհայտ կորած ազատամարտիկների
հուշաթանգարանի տնօրինություն, ձեր կատարածը շնորհա-
կալության է արժանի:

**«Հայոց Աղավնիներ» երիտասարդական
հայրենասիրական խմբի ղեկավար
19.06.2014թ.**

*It hurts my heart to see all this sorrow and pain.
My thoughts are with you all.
Lucy & Dermot, London 2014*

Выражаем глубокую благодарность Вере Григорян за замечательный и трогательный музей, за то, что она собирает, хранит и передает нам историю нашей исторической Родины

Посетив музей, нельзя остаться равнодушным. Спасибо Вам большое.

***Волгоград
20.06.2014г.***

Մենք ուզում ենք, որ անհայտ կորածների հարազատների համար բացվեն տեղեկատվության սահմանները...

***Արմեն Սարգսյան
Հակոբ Հովհաննիսյան
«Մեդիա նախաձեռնությունների կենտրոն»
21.06.2014թ.***

Ես, որպես զոհված ազատամարտիկ քեռի ունեցող, սպասում էի, որ նրա նկարն էլ կլինի թանգարանում, բայց չկար, զուցե չեն բերել... Բայց նա միշտ իմ սրտի թանգարանում է...

***Արարատ Ավանեսյան
23.06.2014թ.***

Ես ունեմ պատերազմին մասնակցած քեռի, որի մասին ասում են՝ շատ քաջն էր... Կձգտեմ իր նման լինել, կծառայեմ այնպես, որպեսզի ինձ համար էլ հպարտ լինեն:

***Սամվել Շահինյան
23.06.2014թ.***

Այսպիսի պատկանելի եւ ցնցող թանգարանում առաջին անգամն են լինում, ծանոթացա անհայտ կորած հերոսների հետ, նաեւ Բեկորի, Ավոյի ու շատերի, նրանց նկարներն էլ , հատուկ, բաժնում, կան այստեղ: Թանգարանը դաստիարակության օջախ է, դրանում համոզվեցի այստեղ:

Միհրան Թամոյան

Հայաստան

23.06.2014թ.

Shall the remains of all missing soldiers who bravely
did their duty be recovered, for their loved ones
won't find their peace until then

03-09-2014

Marius M. Marcen B.

Dziękuję bardzo za pokazanie
mi i objaśnienie historii wojny o
Górski Karatah. Była to dla mnie
bardzo interesująca i miła przyjaźń.

Krzysztof z Wrocławia

25-06-14

Very impressive to see all the pictures
of the missing soldiers. A nice memorial for
the lost ones.

Sarah en harmer
netherlands

Մենք՝ 46677 զ/մ անձնակազմով առաջին անգամ ենք այս
թանգարանում: Ուրախ ենք, որ պահպանվում է տղաների
հիշատակը: Շնորհակալ ենք թանգարանի տնօրենի տեղե-
կատվությունից և ջերմ ընդունելությունից:

Մ. Ներսիսյան և 80 զինվորներ
27.06.2014թ.

28.06.2014 Malaysia

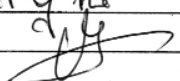
The exhibits in this small museum do not have English
captions and narratives, and so we could not really grasp
the full message conveyed by them. All the same, wars
are cruel and all human beings should strive for
peace by all means.

1. CHIN MEE POON

2. LEE BENG ENG

3. CHONG LEE YONG

4. CHAN MAY WAN

Thank you Vera for the interesting visit of the
Museum. I shall leave perail.
Best regards
Chier Weder, France June 28/2

We hope the people of this region can be
reunited with Armenia and remain
a peaceful place.
Linda and Dave New USA 30 June 2014

Մենք էլ ենք առաջին անգամ այստեղ ու դժվարանում ենք
զրել մեր տպավորության մասին՝ այնքան որ շատ ենք հուզ-

ված տեսած-լսածից... Հիանալի թանգարան է, թեև՝ տխրության դրոշմով... բայց այստեղ ցուցադրված է եւ հաղթանակը, ու դա շատ լավ է, ոգեւորող, բոլոր պատերազմներում էլ լինում են կորուստներ, ի՛նչ արած... Թող հայ ազգն այլեւս պատերազմ չտեսնի, մեր անհայտ կորածներն էլ տուն գան:

**ՊԲ 46677 զ/մ 126 նորակոչիկներ
մայր Սիրոջյան
01.07.2014թ.**

Թիվ 38043 զորամասի 23 զինվորներ հրամանատարի հետ միասին այցելեցինք Անհայտ կորած ազատամարտիկների հուշաթանգարան եւ անցկացրինք դաս հայրենյաց: Հիացած եւ հուզված ենք: Թող Աստծո հրաշքով վերադառնան անհայտ կորածները:

**Հարություն Հարությունյան
01.01.2014թ.**

Թող մեր անհայտ կորած եղբայրները բարով վերադառնան: Ես այս տողերը արցունքոտ աչքերով եմ գրում:

**Հրաչ Գաբրելյան
01.07.2014թ.**

- WISHING PEACE AMONG ALL THAT HAVE FOUGHT FOR
THEIR COUNTRY, REST IN PEACE, BEST WISHES FROM
LOS ANGELES CALIFORNIA
- Զօժօ ԱՎՈ Մանուելյան / 9090 Մանուելյան

Մենք՝ ԱրՊՀ պատմության 2-րդ կուրսի ուսանողներս, պարոն Ա. Վարդանյանի գլխավորությամբ այցելեցինք Արցախյան զոյամարտում անհայտ կորած ազատամարտիկներին

նվիրված թանգարանը: Տիկին Վերան մեզ ներկայացրեց յոջ-
րաքանչյուր սրահի պատմությունը: Կիսեցինք այն ցավը, որով
այսքան տարիներ տառապում են անհայտ կորածների հարա-
զատները, բայց եւ, հույսը չկորցրած, սպասում են նրանց:
Սպասում ենք մենք եւս՝ ակնկալելով վերադարձ:

***Առաքանյան Դիանա, Առաքանյան Լեւոնյա, Ավագյան
Ծովինար, Բախշիյան Դիանա, Կարապետյան Սոնյա,
Մուսայելյան Սվետլանա, Պեդրոսյան Նարինե,
Սարգսյան Աննա, Սադյան նարինե, Սարգսյան Էլինա
03.07.2014թ.***

Ամեն անգամ ակնածանքով եմ մտնում ԱԿԱՀՄ թանգա-
րան: Այստեղ ամեն նմուշ խոսում է, ամեն հերոսի կյանք
ընդհատված լեզենդ: Խաթարված ճակատագրեր՝ պանծալի,
հայրենապաշտ, հերոսական կենսագրություններով: Անկա-
տար երազանքներ, որ իրականացում են փնտրում...

Սպասումը լույս է՝ հերոսների վերադարձի հույսը: Իրենց
որդիներին օրնիրուն սպասող մայրերն այս թանգարան այցե-
լում են կորցրածը գտնելու՝ հրաշքի հույսով: Անչափելի է Վերա
Գրիգորյանի ներդրումն այս շնորհակալ գործում: Նրա հսկա-
յածավալ գործունեության շնորհիվ թանգարանը խոսում
պատմության վկա է դարձել՝ տարեգրություն է կերտում:

***Սոֆյա Սարգսյան
«Սպեփանակերպ» քերթի
գլխավոր իմքագիր
04.07.2014թ.***

Спасибо. Было очень познавательно. Дай Бог, чтоб-
ы в будущем у нас не было необходимости строить
такие музеи.

***Амаяк Даниелян
10.07.2014г.***

Qui perd la memòria, perd la identitat;

"Caminem per poder ser i volem ser per caminar"
Ulrich Mach

Una abraçada des de Catalunya.

Caterina i Jordi

8/7/14

The museum is incredibly moving and the tragedy of the conflict has no better resonance or focus in focus of the missing. I sincerely hope for the people of Ansoakh for peace

Thomas McCall, Carmarthen, Wales, UK

Վերա Գրիգորյանը ճանաչված անուն է հասարակության մեջ: Նա այն մարդկանցից է, ովքեր պատասխանատվություն են կրում իրենց հայրենիքի ճակատագրի համար: Առանձնապես նրա գիրք-ուսումնասիրությունները պատերազմում անհայտ կորած ազատամարտիկների թեմայի արտացոլման գործում, եւ չափածո հուզիչ ժողովածուները նույն թեմայով մեծապես ողջունելի են: «Անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների միության» հուշաթանգարանի ստեղծումը Վ. Գրիգորյանի գործունեության, կարելի է ասել, պսակն է:

Արարայր Վարդանյան
Պատմագիտության թեկնածու, դոցենտ
10.07.2014թ.

Այս այցը մեր սրտի պարտքն էր՝ բոլոր անհայտ կորածներու մայրերուն եւ հարազատներուն: Թող Աստված բոլորիս աղոթքները լսի ու տուն բերի մեր եղբայրներն ու քույրերը:

**Մոնրեալի Ազգային Մուրթ Հակոբ
Վարժարանիաշակերպներ՝
Անայիս Պաղպատարեան, Նաթալի Սեբեան,
Սիանա Պզգրիկեան,
Սառա Թերզեան, Մարիամ Սիրյոզեան,
Ռիանա Սիուֆի, Յարութ Կանինեան,
Թաթևանա Տեր-Յարութիւնեան,
Ռիթա Մանիրոյեան, Յէդիսիա Մենարէզ,
Սիակ Փաշայեան, Ռուբէն Չերչեան
10.07.2014թ.**

10.07.14.

They say a picture is worth a 1000
words, but seeing these pictures I say the
words to describe them are countless.
Roupen Terjian

12.7.14 - Very interesting museum which
shows the tragedy of Genocide in NKR.
I hope one day there will be full
English language captions on the exhibits
P.S. onwards.

14-7-14

The museum is very interesting. Thank
you for telling us more about the soldiers.
It is tragic work but we are glad that
you are continuing the work. *for W.M.*

Արցախի ազատագրության համար զոհված մարտիկների հիշատակը վառ կմնա բոլորիս սրտերում, անհայտ կորածներին էլ, հույս ունենանք՝ ողջություն եւ վերադարձ:

14.07.2014թ.

Ես Հիսուսի անունով օրհնում եմ ձեր Երկիրը եւ ձեր ժողովուրդը եւ ձեր ընտանիքը:Ես սիրում եմ ձեզ:

Ալիս

16.07.2014թ.

Слава Богу, что есть такие музеи, как этот. Чувствуется глубокая боль о всех пропавших солдатах Но есть люди, которые не забыли их, в Чьих сердцах они останутся живы.

Мария Казахстан

16 07 2014г.

خداوند مهربان هست و مطمئن هستم که فرزندان عزیزمان در ستان پر مهر او هستند و
همه فرزندان دیگر آنها (خداوند مهربان است) از خداوند عزیز و مهربان است و همه فرزندان عزیزمان
خداوند مهربان است و مطمئن هستم که فرزندان عزیزمان در ستان پر مهر او هستند و
samar / iran 16/7/2014

16-7-14
Whith all that images, you can get a small view in
your war for freedom for Karabach I hope
that you will get your peace in a ~~small~~ future
and all mothers get her sons back
Lusija, Janij, Slovenia

Спасибо большое за такой хороший музей. Дай Бог сил, терпения - справится со всеми трудностями.

Татьяна
17.07.2014

Είχα π εμφορη αυτην για να μου
δωσει σελφια η κα Σοφια ο γιαυ της
ει επισημ η εσομερια
Γιωργος Α Παυλινα Ρυγας

Արցախի անհայտ կորած ազատամարտիկների թանգարան...Նայելով տղաների նկարներին՝ չես կարող զսպել արցունքներդ: Բոլորս նրանց ծնողների, քույրերի, եղբայրների նման հույսով սպասում ենք, որ մի օր, որտեղից որէ, կվերադառնան նրանք...

ԱրՊՀ Պարմոթյան բաժնի
2-րդ կուրսի ուսանողներ
18.07.2014թ.

Աստված տա՝ հայտնի դառնան անհայտ կորած ազատամարտիկների ճակատագրերը, եւ այս հուշահամալիրից մնան լոկ հիշողություններ...

Ծառայել ես հայրենիքիդ
Քաջակորով ու արի,
Մորքով՝ մաքուր, սրտով՝ իգիթ,
Կամքով՝ նման ժեռ քարի:
Վիրավոր մեր հպարտ արծիվ,
Հարյուր տարի էլ անցնի՝

*Քո անունն ու հիշարարկը
Երբեք -երբեք չեն մարի:*

**Անհայտ կորած ազգաբանագիտական
Անդրանիկ Սարգսյանի քրոջորդի՝
Գարի Մանուչարյան
25.07.2014թ.**

Լոնդոնից 40 սկաութներով ժամանեցինք Արցախ՝ ուխտագնացության, սովորելու եւ ծանոթանալու մեր հողերին... Հպարտ ենք Ազատամարտի զինվորներով՝ ողջ, զոհված թե անհայտ կորած...

Հուսանք, որ անհայտ կորածները երբեւէ կվերադառնան: Միշտ ձեզ հետ կլինենք մտքով ու սիրով:

25.07.2014թ.

Համազգային ուսանողական հավաքի կողմէ /2014/ ձեզի կը մաղթինք համբերություն եւ հարատեւ վերելք: Մենք միշտ ձեզի հետ ենք...

01.08.2014թ.

*This very moving museum and the people running it
are a tribute to Karabakh, its struggles and
its resilience.*
Stephen M. Bland, UK 27 July 2014

Մենք հավատում ենք, որ նրանք ողջ են: Աղոթում ենք, որ ամեն մի սպասող մայր, կին, երեխա մի օր հանդիպի կորցրած հարազատին: Թող Աստված ուժ տա բոլորին, երբեք չկորցնեք հույսը:

**Նունե Հարությունյան
02.08.2014թ.**

merci beaucoup pour le chaleureux accueil et
l'exposition fut très émouvante.

Thank you for the warm welcome and the museum was
very moving.

Vielen dank für die Gastfreundlichkeit - die
Ausstellung war sehr berührend.

Jesse Alexander, Vienna/Montreal

Kondolencje dla rodziny - dla 2 osób

szon współczuć.

Piotr Kudłowski

Prześlę ci wyrażenie z całego serca
karate dla ~~twoj~~ Kien, że pozwolę nam
tepij zrozumieć historię tego miejsca oraz
jej, waga, tragizm, konsekwencje i dlatego tak wielu
w dzi się do dzisiaj.

Krzysztof Magda

30/07/2014

Merci pour la découverte de votre pays
et de votre histoire. Le musée est très émouvant.

+ Accueil très accueillant.

Hélène et Karim (FRANCE)

Stjørdal 4 august, 2014.

En rørende og sterk opplevelse å komme hit.

Vi minnes de som falt.

Håper slike museer blir overflødige i fremtiden.

R. Nesje	Kirkenes	Norway
Y. Røy	Trondheim	
F. Berg	Kirkenes	

Мы сегодня с дочкой посетили Музей памяти без вести пропавших солдат. Я до глубины души тронута тем, что увидела здесь Дай Бог долгой жизни Вере Григорян за все, что она сделала. Никто и ничто не забыто Мы помним- и наши дети должны помнить.

**Гаянэ Арутюнян, Г Ставрополь
04.08.2014г.**

Այս ամեն բաները տեսնելով, լսելով ու զգալով նրանց կենդանի լինելը՝ մեր սրտի աղոթքն է, որ շուտ վերադառնան իրենց ընտանիքները:

**Միհրան Հարությունյան
04.08.2014թ.**

Il y a beaucoup d'émotion qui se dégage de la visite de votre musée, les visages des disparus et leurs effets personnels sont une trace qui doit permettre de trouver le chemin de la paix et de la réconciliation -

Serrane et Roland 4/08/2014

Նրանք անմահ են, ու հոգիները՝ միշտ մեզ հետ, քանի դեռ քարախում է մեր սիրտը եւ հոգիներս էներգետիկ լիցքերով կապված է նրանց հետ:

O. Հարությունյանի
04.08.2014թ.

Musée très émouvant et agréable d'histoire
comme toujours ici! Merci

Annon et Micolles 5108114

FRANCE (PARIS)

Schon zu sehen, dass durch dieses Museum die Erinnerung an diese
Tragödie aufrecht erhalten wird. Wir hoffen, dass die Gewalt bald
ein Ende hat und dass alle Familien wieder zueinanderfinden.

11/8/14 Germany/Switzerland

Con un'idea emozionata en este momento
un abrazo y saludo fraternal a los hermanos sucesores
de elharapan ilip upitig p zhpaxu p

Տղերս իմ հարազատներս -- Օրջուհի Հարությունյանի
Սիրով

11/8/14

Si bien no es una visita muy feliz me alegro que se recuerde
a nuestros hermanos que lucharon defendiendo nuestra
patria. Ya que ya no hay más caídos y podemos irnos
con un poco de honor. Muchos gracias a todos por la
recibida y la educación que le dedican a este lugar
Por más paz y menos guerra, tps quiete Haydan,
Guetze Artzaj!

Տղերս իմ հարազատներս

Огромное Вам человеческое спасибо за проводимую работу. Да хранит Вас Господь.

Семья Сафаровых и Асриян
11.08.2014г.

Մեր սիրելի Արցախ:

Վերոնիկա Բերեա Մանուկեան
«Պայանե» պարախումբ
Ուրուզվայի Հայ ազգային կենտրոն
11.08.2014թ.

Հույս, հավատ, սեր, տա՛ Աստված՝ մի օր էլ գամ - լսեմ, որ տղաները անհայտ կորած չեն, եւ ուշ թե շուտ կհանդիպենք նրանց: Թող ոչ մի մայր երեխա չկորցնի:

Շնորհակալ ենք ձեզ , մեր անմահ հերոսներ, հույսով սպասում ենք ձեզ

Վիշոյան

Կեցցե՛ խաղաղությունը:

Թող պատերազմ չլինի:

Կեցցեն հայ ժողովուրդը, Հայաստանը եւ Արցախը:

Պարյու Կեցաեան
12.08.2014թ.

Թող մեր ամեն ազատամարտիկի հիշատակը հավերժացվի այնպես, ինչպես դա արվում է այս թանգարանում, եւ թող այլեւս ոչ մի մայր չարժանանա մեր կորած ազատամարտիկների ծնողների ճակատագրին:

Կեցցեն մարդկային բանականությունն ու խաղաղությունը:

Անահիտ Ազարյան
12.08.2014թ.

Ձեր սիրանքն անմահ է, հիշատակն՝ անմոռանալի, Ձեր շնորհիվ է, որ մենք այսօր ապրում ենք ազատ, անկախ երկրում, մեր ազատամարտիկներ: Խորին շնորհակալություն քանգարանի ղեկավարությանը եւ անձնակազմին: Ձեր կատարածն անզնահատելի է:

Լիլյա Հոկայան
12.08.2014թ.

Մեծ յուզմունքով եւ հիացմունքով կը բաժնվինք այս սուրբ վայրեն: Մեր հաղթանակն ու աղոթքը այն է, որ կորած ազատամարտիկները վերադառնան իրենց սիրելիներին: Աստված գորացնի բոլորիդ:

Վեր. Ներսես եւ Սեւակ
Պալատյանեաններ
14.08.2014թ.

15/08/2014

Very interesting museum. Feeling the history of the war between Nagorno and Azerbaijan, with a lot of memory and lots of war souvenirs. We enjoyed the visit.

Gyulnar.

Անհայտ կորած ազատամարտիկները, հուսով ենք, կվերադառնան:

Արմինե Բարսեղյան
Էլլա Սարգսյան
Երևան, 18.08.2014թ.

It's a pity that nowadays we are not able to solve problems talking. People should have the right to decide how they want to live and organize themselves without the violence.

Barbara and Vincent

Մենք՝ Արցախի ՊԲ Ն զորամասի սպաներս՝ փոխգնդապետ Բորիս Բաբայան, մայոր Մարատ Մաթեոսյան, կապիտան Իգոր Պողոսյան եւ ուրիշներ, շարունակում ենք ձեր գործը, եւ վստահ եղեք, որ անառիկ կպահենք մեր սահմանները, հարկ եղած ժամանակ հրետանու հուժկու հարվածներով վերականգնենք արդարությունը:

Խորին երախտագիտություն ենք հայտնում թանգարանի ղեկավարությանը, որ տվել են մեզ այսպիսի հնարավորություն՝ հիշելու մեր անցյալը, մեր նահատակներին, մեր հերոսներին:

19.08.2014թ.

Գեներալ Իվանյանի անվան ռազմամարզական վարժարանի 10-րդ դասարանի սաների անունից ասում ենք՝ փառք Արցախյան գոյամարտում անհայտ կորած ազատամարտիկներին, համբերություն ենք մաղթում նրանց ընտանիքներին, ընկերներին, աղոթում՝ որ չհուսահատվեն, շարունակեն սպասել նրանց վերադարձին:

**Ավագ լեյտենանտներ՝
Ն. Սարգսյան, Ա. Ավանեսյան
20.08.2014թ.**

Նույն վարժարանի 10-րդ դասարանի դիմորդների անունից ասում ենք՝ պատերազմում անհայտ կորած մեր զինծառայող-

ների պատիվն ու հիշատակը միշտ վառ կպահենք:

**Ս. Խաչատրյան, Ա. Գանիեւյան,
Ռ. Հակոբյան, Կ. Թեոսյան, Տ. Լեւոնյան
20.08.2014թ.**

Սպասում ենք նրանց վերադարձին:

**Վրեժ Կարապետյան
ՀՀ քաղաքացի
20.08.2014թ.**

Потрясающий музей. И больше, чем музей-пространство для памяти. А если есть память-есть настоящее и будущее.

Большой удачи вам и спасибо.

**Гости из Москвы:
Светлана, Александр,
Дмитрий, Степан, Марина
20.08.2014г.**

Յուրաքանչյուր արցախցի իր հոգում ունի կարոտ ու թախիժ այն մարդկանց հանդեպ, ովքեր կյանքի գնով են ազատագրել հայրենիքը: Խորին երախտագիտություն Վերա Գրիգորյանին, ում կատարած աշխատանքի շնորհիվ թանգարան այցելողը վերապրում է այն ամենն, ինչի միջով տարիներ առաջ անցել է Արցախի ժողովուրդը: Վստահ եմ, որ նույնիսկ օտարերկրացիները չեն կարող անտարբեր անցնել այստեղ ներկայացված պատմության էջերի կողքով...

**Սեյրան Գրիգորյան
20.08.2014թ.**

Ապրես, Վերա ջան, այս աներեւակայելի աշխատանքի համար... Ինձ թվում է, թե Երկիր մոլորակի վրա չի գտնվի մարդ,

որը կարողանար այսպես հավերժացնել ազատամարտում անհայտ կորածների հիշատակը: Տա Աստված՝ կատարվի երազանքդ, որի անունը տալ էլ պետք չէ, հասկանալի է ինքնրատինքյան:

Ա. Մանգասարյան
Մյեփանակերտի Ազրարային համալսարանի
Ժրագրավորման կենտրոնի դասախոս
21.08.2014թ.

Հիացած եմ, միեւնույն ժամանակ՝ հպարտ: Լինելով ազատամարտիկի դուստր՝ երդվում եմ հավերժ հարգել եւ հիշել զինվորներին՝ անկախ նրանից, թե նրանք կորած են, գոհված թե ողջ: Աստծո կամքով թող էլ պատերազմներ չլինեն: Հայաստանն ու Արցախն էլ թող լինեն-մնան անկոտրուն միասնական մարմին ու հոգի:

Խաղաղություն ամենեցուն:
Խանում Գրիգորյան
25.08.2014թ.

Տպավորությունները շատ մեծ են, ուղղակի կասեմ՝ ցանկանում եմ, որ ամեն մայր գտնի իր կորած զավակին... Ես միշտ էլ հավատացել եմ, որ հայ զինվորը սրբությամբ է կատարում պարտքը հայրենիքի հանդեպ:

Փիրուզա Բաղդյան
25.08.2014թ.

Յուրաքանչյուր հայ պետք է գիտակցի, որ Հայոց անկախության դրոշակակիրը հայ զինվորն է: Անկախության դրոշը դարեր շարունակ փողփողում էր միայն հայոց ոգու գաղտնարանում... Պետք է գիտակցել, որ հոգով աղքատ է այն երկիրը, որում մեռած է պայքարի կամքը:

Շնորհակալություն մեր հերոսներին:

Կարինե Բաղդոյան
26.08.2014թ.

«Իմ թատրոն» թատերախումբը խոնարհվում է Ձեր կատարած աշխատանք առջեւ: Մեզ օրհնված ենք համարում, որ այսօր պատիվ ունեցանք ծանոթանալու Ձեզ հետ, տիկին Վերա, եւ Ձեր կողմից կատարած աշխատանքին:

Հայաստանի մանուկների հիմնադրամ
26.08.2014թ.

Հույսով ու սպասումով, որ անհայտ կորած մեր եղբայրներն ու քույրերը կվերադառնան իրենց օջախները՝

Կորյուն Նահապետյան
ՀՀ Ազգային ժողովի պաշտպանության,
ազգային անվտանգության եւ
ներքին գործերի հանձնաժողովի նախագահ
28.08.2014թ.

Երկրապահ կամավորականների «Պատանի երկրապահ» ակումբի սաների այցը թանգարան տպավորիչ էր եւ հուզիչ: Հայրենանվիրումն ու հայրենասիրական մթնոլորտը թելադրող էր: Պատմության անիվը հայերիս համար պտտվեց դեպի էներգետիկ տիեզերական ծիրը:

Շնորհակալ ենք թանգարանի աշխատակիցների բարեհամբույր վերաբերմունքից:

Սամվել Սաֆարյան մայր
29.08.2014թ.

It is not just sad but heartbreating seeing how many lives were perished, how many families lost loved ones and how many sons and daughters a country has lost. 26.08.2014 Penny Papadopoulos, London, UK

合同が終了初めに12月10日付で日本政府から「2014年10月10日付で戦争の歴史を教えるべきだ」という通知が来ましたが、これは重要だと思われ、これを伝えることが重要だと感じました。1. SEP. 2014 Shoya Yusa
from Osaka, Japan. 2014. 14

Ամեն անգամ մտնելով ԼՂՀ Անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների միության հուշաթանգարան, մի ներքին ձայն հուշում է, որ նրանք կան ու Աստծո հաջողությամբ կվերադառնան եւ Հուշաթանգարանը կմնա Արցախի պատմության տարեգրության եւ հայրենասիրական թեմաներով լեցուն մի դարբնոց: Սիրելի մայրեր, պինդ կացեք, հույսը վերջինն է մեռնում:

Սեյրան Միրայելյան
«Արցախագագ» ՓԲԸ գործադիր տնօրեն
01.09.2014թ.

Խոնրարհիվում եմ անհայտ կորածների ծնողների առջեւ. Երախտագիտությունս հղում վերա Գրիգորյանին՝ կատարած հայրենանվեր աշխատանքի համար, միաժամանակ դիմում բոլոր հարազատներին. կյանքում ամեն ինչ լավ է վերջանում, ու եթե ինչ որ բան լավ չի վերջացել՝ նշանակում է դա դեռ վերջը չէ... Ապրենք հույսով:

Միրայել Գասպարյան
ԼՂՀ կառավարության աշխատակազմի
Կազմակերպչական բաժնի վարիչ

Թող միշտ խաղաղություն լինի Արցախ աշխարհում:

Սարենիկ
02.09.2014թ.

Дорогая Вера, спасибо Вам огромное за эти полтора часа - я поражен от Вашей работы, Вашей сердечности и Вашего терпения. Дай Бог, чтобы ожидание когда-то для всех закончилось...

Лоуренс Броерс
18,09,2014г.

ՄԵԾ ՀԱՅՐԵՆԱՍԵՐԸ

«Հուշամատյան-3»-ի լույս աշխարհ գալը հովանավորել է մեր համերկրացի Սեյրան Միքայելյանը, ում վաստակը մեծ է Արցախյան շարժման, պատերազմի եւ նորանկախ հանրապետության կայացման գործում:

Կարծում եմ, ընթերցողն ավելորդ չի համարի նրա հակիրճ դիմանկարը ներկայացնելու մտահղացումը՝ առնվազն որպես երախտագիտության նշան...

Սեյրան Միքայելյանը 2010թվականից մինչ այսօր «Արցախագագ» ընկերության գործադիր տնօրենն է՝ մինչ այդ անցած լինելով երկար ու հայրենանվեր ճանապարհ: 1976թ.ավարտելով Երեւանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի ճարտարապետաշինարարական ֆակուլտետը եւ մեկեկես տասնամյակից ավել աշխատելով Երեւանում՝ ընդհուպ մինչեւ «Երարդշին» տրեստի կառավարչի տեղակալի պաշտոնը, նա 1992-ից վերջնականապես վերադարձավ Արցախ՝ ԼՂՀ պաշտպանության պետական կոմիտեի կողմից նշանակվելով շինպետկոմի «Արցախշին» տրեստի կառավարիչ /կոմիտեի նախագահի տեղակալ/:

Թե դա ինչ էր նշանակում այն ժամանակ, հուշել կարող են մամուլում տեղ գտած հետեւյալ տողերը» «Լինելով պրոֆեսիոնալ շինարար, վերադարձավ Արցախ՝ իր լուսան ներդնելու բանակաշինության գործին, պատերազմից ավերված բնակավայրերի վերականգնմանը: ...Բացի Ասկերանի գնդից՝ բոլոր գնդերի շինարարությունն իրականացվել է Ս. Միքայելյանի օրոք: Գեներալ Իվանյանի խոսքերով՝ մեր հաջողությանը մեծապես նպաստեց կարճ ժամանակամիջոցում Խոջալուում տանկուսուցման նպատակով կառուցված պլատֆորմը: ...Միքայելյանի ղեկավարած շինտրեստը 1993-94թթ. հիմնականում աշխատում էր բանակաշինության համար, մասամբ էլ՝ իրականացնում քաղաքաշինական-վերականգնողական աշխատանքներ»:

Հավանաբար, այդ ամենն է հիմք ունեցել երջանկահիշատակ Գուրգեն Գաբրիելյանը՝ գրելով այս տողերը.

***Այլոք կռվի այս նեղ պահին
Հողն են լքում օդարի պես,
Իսկ դու թքած մահվան գահին՝
Տուն ես դարձել, որ Տուն կերպես:***

***Եկար որպես խիզախ զինվոր
Կառուցումի ու պայքարի,
Կողքիդ՝ նազանը զորավոր,
Չեռքիդ՝ մուրճը վե՛ս ու քարի:***

***Թող միշտ լինի մուրճը չեռքիդ,
Ու չլինի կողքիդ նազան...
Որպեսզի քո սուրբ եզերքի
Խաղաղ կյանքի օրերը գան:***

1994-96թթ.՝ ԼՂՀ շինարարության նախարարի տեղակալ, 1996-98թթ.՝ քաղաքաշինության նախարարության շինհինդուստրիայի, կոմունալ ծառայությունների, որակի հսկողության վարչության պետ, 1998-2003թթ.՝ «Արցախագազ» ՓԲԸ գործադիր տնօրեն, 2003-04թթ.՝ «ՀայՌուսգազարդ» ՓԲԸ ԾԻԳ եւ ԳՎՎ գլխավոր մասնագետ, 2005-ին՝ ԼՂՀ ԿԱ ջրային տնտեսության պետկոմի նախագահ, 2010 թվականից... չկրկնենք, ընթերցողն արդեն գիտի:

Սեյրան Միքայելյանի վաստակը բարձր է գնահատվել պետության ու կառավարության կողմից: 2012թ. նա ԼՂՀ նախագահի հրամանագրով պարգևատրվել է «Վաչագան Բարեպաշտ» մեդալով, 2014-ին՝ ԼՂՀ վարչապետի մեդալով:

Եվ իհարկե, Սեյրան Միքայելյանը, ճանաչող բոլորը կհաստատեն, ամեն ինչից առաջ կենսուրախ, լավատես ու բարի անձնավորություն է: Մի կողմ թողնելով առաջին երկու հատկանիշները, ասեմ, որ նրա բարությունը կրում է գործնական բնույթ, ինչի վկայություններից մեկն էլ սույն գրքի տպագրության հովանավորումն է: Ընդ որում՝ սա ԱԿԱՀՄ-ի հանդեպ դրսևորած՝ նրա բարեգործական միակ ձեռնարկումը չէ:

Հասարակական կյանքին ակտիվ մասնակցության, ինչպես նաև աջակցության համար ԼՂՀ «Անհայտ կորած ազատամարտիկների հարազատների միություն» ՀԿ կողմից 2014թ. շնորհվել է ԼՂՀ ԱԿԱՀՄ պատվավոր անդամի կոչում:

Սեյրան Միքայելյանը ամուսնացած է, ունի երկու երեխա, երկու թոռ:

Եվս մեկ անգամ շնորհակալություն այդ պայծառ մարդուն՝ անձամբ իմ եւ մեր ողջ կազմակերպության անունից:

ՎԵՐԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
ԼՂՀ ԱԿԱՀՄ նախագահ

ՎԵՐԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՀՈՒՇԱՄԱՏՅԱՆ-3

(2012-2014 թթ.)

Խմբագիր՝
Սրբագրիչ՝
Համակարգչային շարվածքը՝
Էջադրումը՝
Կազմի ձեւավորումը՝

*Ռոբերտ Եսայան
Իրենա Մարտիրոսյան
Գայանե Խաչատրյան
Մարինա Ավանեսյանի
Ալբերտ Բաղդասարյանի*

Թուղթը՝ օֆսեթ, չափսը՝ 60x84 1/16:
Ծավալը՝ 10 + 40 էջ ներդիր տպ. մամուլ: Տպաքանակը՝ 1000

Տպագրվել է «Դիզակ պլյուս» հրատարակչության տպարանում
Ստեփանակերտ, Հ. Հակոբյան, 25